

Hof van Beroep te Antwerpen
Sector V: Strafrecht – Strafkamers ten gronde
Sector VI: Strafrecht – K.I.

**Documentatieoverzicht van recent
gepubliceerde wetgeving, rechtspraak en
rechtsleer inzake strafrecht en
strafprocesrecht**

194ste editie

Juli – Augustus – September 2026

Colofon

Documentatieoverzicht Strafrecht – Strafprocesrecht

Gerechtelijk jaar 2025 - 2026 – Editie 194

Editie afgesloten op: 30 september 2026

Publicatiedatum: 30 september 2026

© Caroline VAN DEUREN

Senior Referendaris Hof van Beroep te Antwerpen

Britselei 55

2000 Antwerpen

Tel : +32 2 685 90 72

E-mail: caroline.vandeuren@just.fgov.be

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	2
---------------------------	----------

1. WETGEVING	10
---------------------------	-----------

1.1. BELGISCHE REGELGEVING	10
---	-----------

Wet van 2 juli 2026 houdende harmonisatie van diverse geldende wetsbepalingen met het Strafwetboek van 29 februari 2024 (1), *BS* 13 juli 2026. 10

Wet 24 juni 2026 tot wijziging van het bevel tot betalen voorzien in artikel 216bis/1 van het Wetboek van strafvordering (1), *BS* 14 juli 2026. 10

Wet 24 juni 2026 tot wijziging van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel (1), *BS* 23 juli 2026. 10

Bijzondere wet 20 juli 2026 Bijzondere wet houdende harmonisatie van diverse geldende wetsbepalingen met het Strafwetboek van 29 februari 2024 (1), *BS* 29 juli 2026. 11

Wet van 15 juli 2026 tot omzetting van Richtlijn 2024/1226 van 24 april 2024 betreffende de definitie van strafrechtelijke delicten en van sancties voor de schending van beperkende maatregelen van de Unie en tot wijziging van Richtlijn 2018/1673, *BS* 29 juli 2026. 12

Wet 22 juli 2026 houdende bijkomende maatregelen met het oog op de vermindering van de overbevolking in de gevangenissen (1), *BS* 5 augustus 2026. 13

Decreet van 10 juli 2026 tot wijziging van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de harmonisatie in functie van het nieuwe Strafwetboek en overige wijzigingen (1), *BS* 18 augustus 2026. 14

Wet van 3 maart 2026 tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, wat de verbeurdverklaring van het voertuig bij rijden spijs verval betreft, *BS* 31 augustus 2026. 15

1.2. EUROPESE REGELGEVING	15
--	-----------

Richtlijn (EU) 2026/1472 van 17 juni 2026 tot wijziging van Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ, *Pb.L.* 6 juli 2026. 15

1.3. OVERZICHTEN VAN WETGEVING	15
---	-----------

1.4. BELANGRIJKE WETSONTWERPEN EN –VOORSTELLEN	15
---	-----------

Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot het gebruik van de videoconferentie in het kader van gerechtelijke procedures, *Parl.St. Kamer* 2025-2026, 1654/001. 15

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek II van het Strafwetboek omtrent de afbakening van het misdrijf “aanzetten tot haat”, *Parl.St. Kamer* 2025-2026, 1656/001. 16

Wetsvoorstel tot wijziging van het Nieuw Strafwetboek teneinde seksisme in de openbare ruimte effectiever te bestrijden, *Parl.St. Kamer* 2025-2026, 1687/001. 16

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek II van het Strafwetboek teneinde de straffen op polygamie te verzwaren, *Parl.St. Kamer* 2025-2026, 1716/001. 17

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek voor wat betreft de maximumgeldboeten voor misdrijven met winstbejag, <i>Parl.St. Kamer 2025-2026, 1724/001</i>	17
Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek, teneinde de uitbreiding van de strafuitsluitingsgrond inzake belangenname ongedaan te maken, <i>Parl.St. Kamer 2025-2026, 1735/001</i>	17

2. RECHTSPRAAK..... 17

2.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSPRAAK 17

2.2. EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS..... 17

EHRM (Grote Kamer) 9 juli 2026 (Jesus Pinhal tegen Portugal), www.hudoc.echr.coe.int 17

Trefwoorden: Artikel 4, Zevende Protocol bij het EHRM – Ne bis in idem – Geen schending..... 18

EHRM 1 september 2026 (Brunell en McArdle tegen Nederland), www.hudoc.echr.coe.int. 18

Trefwoorden: Artikel 6, § 1 EVRM (strafrechtelijke aangelegenheden) - Eerlijk proces - Het hof van beroep vernietigde de vrijspraak van de verzoekers na een nieuwe beoordeling van de feiten en van hun schuld, waarbij het doorslaggevend gewicht toekende aan de verklaring van een essentiële getuige zonder deze ter terechtzitting te horen, hoewel zijn geloofwaardigheid een kernpunt van het geschil vormde en ernstig ter discussie was gesteld - Geen eigen, rechtstreekse beoordeling van de betrouwbaarheid van de getuige - Schending van het onmiddellijkheidsbeginsel. 19

EHRM 10 september 2026 (Lacote tegen België), www.hudoc.echr.coe.int 19

Trefwoorden: Artikel 6, § 1 (strafzaken) en artikel 6, § 3, d) EVRM - Onmogelijkheid voor de verzoeker om tijdens het assisenproces, gevoerd na verzet en uitmondend in zijn veroordeling wegens moord, twee belastende getuigen te doen ondervragen - De verklaringen van de betrokken getuigen waren noch het enige, noch een doorslaggevend bewijsmiddel - Het verdict was voorzien van een uitvoerige en omstandige motivering - De globale billijkheid van de strafprocedure werd niet aangetast..... 19

2.3. HOF VAN JUSTITIE 20

Hof van Justitie 4 juni 2026 (C-326/25), www.infocuria.europa.eu 20

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Ruimte van vrijheid, veiligheid en recht – Politie samenwerking – Schengeninformatiesysteem – Besluit 2007/533/JBZ – Verordening (EU) 2018/1862 – Signalering van een motorvoertuig met het oog op inbeslagname of gebruik als bewijsmateriaal in een strafprocedure – Bevel tot afgifte van een in het Schengeninformatiesysteem gesignaleerd voertuig – Nationale regelgeving die uitsluit dat de persoon die in het bezit was van het gesignaleerde voorwerp deelneemt aan de administratieve en gerechtelijke procedure tot afgifte van het voorwerp aan de signalerende lidstaat 20

Hof van Justitie (Grote Kamer) 4 juni 2026 (gevoegde zaken C-722/23 en C-91/24), www.infocuria.europa.eu 21

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in strafzaken – Europees aanhoudingsbevel – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Artikel 1, lid 3 – Gronden tot weigering van de tenuitvoerlegging – Risico dat de gezochte persoon in strijd met artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt blootgesteld aan onmenselijke of vernederende behandeling – Artikel 4, punt 6 – Facultatieve grond tot weigering van de tenuitvoerlegging – Verbintenis van de uitvoerende lidstaat om de straf overeenkomstig zijn nationale recht ten uitvoer te leggen – Kaderbesluit 2008/909/JBZ – Wederzijdse erkenning van strafrechtelijke beslissingen – Artikel 4, lid 5 – Verzoek van de uitvoerende lidstaat aan de uitvaardigende lidstaat om hem het vonnis waarbij een gevangenisstraf is opgelegd, toe te zenden met het oog op de tenuitvoerlegging ervan op zijn grondgebied..... 21

2.4. HOF VAN CASSATIE..... 22

A. BEROEPEN TEGEN VONNISSEN EN ARRESTEN VAN CORRECTIONELE KAMERS 22

Hof van Cassatie 10 september 2024 (P.24.0749.N), www.juportal.be 22

Trefwoorden: Identiteitscontrole – Interceptie – Art. 34 Wet Politieambt – Verkeersovertreding – Controle door feitenrechter..... 22

Hof van Cassatie 30 september 2025 (P.25.0352.N), www.juportal.be 22

Trefwoorden: 1. Straf – Verbeurdverklaring – Illegale vermogensvoordelen – Omvang – Bewijslast...	22
2. Straf – Verbeurdverklaring – Motivering – Geen verweer op dit punt	22
Hof van Cassatie 2 december 2025 (P.25.1069.N), www.juportal.be	23
Trefwoorden: Redelijke termijn – Tijdsverloop tussen betekening verstekvonnis en aangetekende verzet in de buitengewone termijn.....	23
Hof van Cassatie 23 december 2025 (P.25.1257.N), www.juportal.be	24
Trefwoorden: Hof van assisen – Schuld – Vermelding van wetsbepalingen – Straftoemeting – Motivering – Gebrek aan spijt – Persoon van de beklaagde of beschuldigde	24
Hof van Cassatie 6 januari 2026 (P.25.0315.N), www.juportal.be	24
Trefwoorden: Huisvesting – Vlaamse Codex Wonen van 2021 – Niet-conforme of overbewoonde woning – Verzwarende omstandigheid dat van de activiteit een gewoonte wordt gemaakt – Begrip..	24
Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.25.1312.N), www.juportal.be	25
Trefwoorden: Onderzoeksrechter – Voeging van gerechtelijke onderzoeken – Schijn van partijdigheid – Recht op een eerlijk proces.....	25
Hof van Cassatie 11 februari 2026 (P.25.1309.F), <i>JLMB</i> 2026, afl. 25.	25
Trefwoorden: Verkrachting – Moreel bestanddeel – Opzettelijk misdrijf – Oogmerk van penetratie – Wil om te penetreren – Bewuste aanvaarding van de penetratie als gevolg die zich in de normale gang van de gebeurtenissen moet voordoen	25
Hof van Cassatie 11 maart 2026 (P.25.0056.F), www.juportal.be	25
Trefwoorden: 1. Misdrijf – Straf – Verbeurdverklaring – Vermogen ter beschikking gesteld van een criminele organisatie – Veiligheidsmaatregel – Doelstelling – Bescherming van de samenleving.....	26
3. Misdrijf – Straf – Verbeurdverklaring – Vermogen ter beschikking gesteld van een criminele organisatie – Verbeurdverklaard goed dat aan een derde toebehoort – Inaanmerkingneming van de gevolgen van de maatregel – Onredelijk zware gevolgen.	26
3. Misdrijf – Straf – Verbeurdverklaring – Algemene verbeurdverklaring (neen) – Vermogen ter beschikking gesteld van een criminele organisatie – Instrument van het misdrijf – Onroerend goed – Bijzondere verbeurdverklaring (ja).	26
Hof van Cassatie 24 maart 2026 (P.25.1693.N), www.juportal.be	27
Trefwoorden: Artikel 432 Strafwetboek 1867 – Artikel 681 Strafwetboek 2024 – Akte aanhangigmaking hoeft rechterlijke beslissing niet aan te duiden.....	27
Hof van Cassatie 24 maart 2026 (P.25.1765.N), www.juportal.be	27
Trefwoorden: 1. Artikel 6 EVRM – Feiten van algemene bekendheid – Aanzienlijk tijdsverloop en betrouwbaarheid getuigenverklaring	27
2. Redelijke termijn – Periode van stilstand – Latere compensatie door een voortvarend optreden in latere fases.....	27
Hof van Cassatie 25 maart 2026 (P.26.0054.F), www.juportal.be	28
Trefwoorden: Rechten van verdediging – Verhoor – Art. 47bis Sv. – Geen voorafgaandelijke schriftelijke verklaring van rechter – Gevolg	28
Hof van Cassatie 13 mei 2026 (P.25.1675.F), www.juportal.be	28
Trefwoorden: 1. Misdrijf – Straf – Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordeel – Begrip – Begroting.....	28
2. Misdrijf – Straf – Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordeel – Begroting naar billijkheid – Nauwkeurige of voldoende beoordelingselementen.	28
Hof van Cassatie 13 mei 2026 (P.25.1472.F), www.juportal.be	29
Trefwoorden: Faillissement – Gevolgen – Verschoonbaarheid – Plegen van een misdrijf – Vergoeding van de schade (ja) – Tenuitvoerlegging van de burgerrechtelijke veroordeling (neen).	29
Hof van Cassatie 16 juni 2026 (P.26.0481.N), www.juportal.be	29
Trefwoorden: Straf – Straftoemeting – Criteria – Motiveringsverplichting?	29
Hof van Cassatie 16 juni 2026 (P.26.0220.N), www.juportal.be	29
Trefwoorden: Rechten van verdediging – Bewijs – Camerabeelden niet meer beschikbaar.....	30
Hof van Cassatie 16 juni 2026 (P.26.0393.N), www.juportal.be	30
Trefwoorden: Straf – Verbeurdverklaring – Toewijzing aan burgerlijke partij – Socialezekerheidsbijdragen	30
Hof van Cassatie 16 juni 2026 (P.26.0372.N), www.juportal.be	31

Trefwoorden: Politie – Opzoeken ANPR-databank – artikel 44/11/3decies, § 3, Wet Politieambt – Art. 8 EVRM – Concrete motivering	31
Hof van Cassatie 17 juni 2026 (P.26.0041.F), www.juportal.be	31
Trefwoorden: Hoger beroep – Saisine – Strafmaat – Geen beoordeling over bijdrage aan het fonds voor juridische tweedelijnsbijstand	31
Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0293.N), www.juportal.be	32
Trefwoorden: Burgerlijke vordering – Schade – Berekening – Methode – Motivering	32
Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0388.N), www.juportal.be	32
Trefwoorden: Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Raming ex aequo et bono – Beoordeling	32
Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0515.N), www.juportal.be	33
Trefwoorden: 1. Redelijke termijn – Criteria – Meerdere beklaagden – Gelijktijdige berechting – Toegenomen complexiteit	33
2. Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Raming – Beoordeling	33
Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0341.N), www.juportal.be	34
Trefwoorden: Aanranding van de eerbaarheid en verkrachting – Seksueel zelfbeschikkingsrecht – Begrip: Toestemming – Art. 417/5 Sw. – Redelijke twijfel over afwezigheid van toestemming – Positief bewijs van toestemming is niet vereist	34
Hof van Cassatie 30 juni 2026 (P.26.0671.N), www.juportal.be	35
Trefwoorden: Redelijke termijn – Criteria – Niet: algemene gerechtelijke werkdruk	35
Hof van Cassatie 30 juni 2026 (P.26.0048.N), www.juportal.be	36
Trefwoorden: Bedrieglijk onvermogen – Art. 490bis Sw. – Verhinderen van aangroeien van het vermogen	36
Hof van Cassatie 30 juni 2026 (P.26.0247.N), www.juportal.be	36
Trefwoorden: Straftoemeting – Beoordeling – Criteria – Motivering – Effect op buitenlandse straf – Buitenlandse strafuitvoeringsregelgeving	36
Hof van Cassatie 30 juni 2026 (P.26.0542.N), www.juportal.be	37
Trefwoorden: Rechtsplegingsvergoeding – Basisbedrag – Motivering – Precaire financiële toestand	37
Hof van Cassatie 30 juni 2026 (P.26.0470.N), www.juportal.be	37
Trefwoorden: Herroeping probatie-uitstel – Beoordeling – Motivering	37
Hof van Cassatie 4 augustus 2026 (26/CAS/0387), www.juportal.be	38
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Verzoek voorlopige invrijheidstelling – Subsidiar verzoek om elektronisch toezicht – Antwoordplicht	38
Hof van Cassatie 4 augustus 2026 (26/CAS/0440), www.juportal.be	38
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Verzoek voorlopige invrijheidstelling – Weigering – Motivering	38
Hof van Cassatie 8 september 2026 (26/CAS/0571/1), www.cass.be	39
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Verzoek voorlopige invrijheidstelling – De wachttijd van één maand (art. 27, § 4, Voorlopige Hechteniswet)	39
Hof van Cassatie 8 september 2026 (P.26.0560.N), www.cass.be	39
Trefwoorden: Inlichtingen versus bewijzen	39
Hof van Cassatie 8 september 2026 (P.26.0741.N), www.juportal.be	40
Trefwoorden: Burgerlijke vordering – Schade – Schadevergoeding – Omvang – Berekening – Raming – Peildatum	40
Hof van Cassatie 8 september 2026 (P.26.0815.N), www.juportal.be	40
Trefwoorden: Redelijke termijn – Beoordeling – Periode van stilstand – Compensatie	40
Hof van Cassatie 8 september 2026 (P.26.0596.N), www.juportal.be	40
Trefwoorden: Straftoemeting – Motivering	40
Hof van Cassatie 15 september 2026 (26/CAS/0003), www.juportal.be	41
Trefwoorden: Redelijke termijn – Remediëring – Verlenen van uitstel voor een gedeelte van een bijkomende straf	41
Hof van Cassatie 15 september 2026 (P.26.0525.N), www.juportal.be	42

Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Grievenformulier – Aankruisen “procedure” zonder verdere toelichting – Gevolg	42
2. Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Omvang – Bepaling ex aequo et bono – Beslissing moet de essentiële gegevens bevatten	42
Hof van Cassatie 15 september 2026 (P.26.0552.N), www.juportal.be	43
Trefwoorden: Art. 7, §2 oud Sw. – Strafdoelen – Straftoemeting – Motivering	43
Hof van Cassatie 15 september 2026 (P.26.0499.N), www.juportal.be	43
Trefwoorden: Rechten van verdediging – Verzoek tot (doen) horen van getuige à charge – Horen getuige omtrent strafverminderende verschoningsgrond van uitlokking – Geen getuige à charge, maar à décharge – Beoordeling rechter – Criteria	43
Hof van Cassatie 15 september 2026 (P.26.0758.N), www.juportal.be	44
Trefwoorden: Taalwet Gerechtszaken – Verzoek om taalwijziging voor eerste rechter – Hoger beroep – Geen grief omtrent de schuld – Gevolg: verzaking van verzoek om taalwijziging	44
Hof van Cassatie 15 september 2026 (P.26.0507.N), www.juportal.be	45
Trefwoorden: Bedrieglijk wegmaken van beslagen goederen – Artikel 507 Strafwetboek – Bewijslast – Vermoeden van onschuld	45
Hof van Cassatie 15 september 2026 (P.26.0552.N)	46
Trefwoorden: Straftoemeting – Motivering	46
Hof van Cassatie 22 september 2026 (P.26.0590.N), www.juportal.be	46
Trefwoorden: Beroepsgeheim – Advocaat van benadeelden – Op instructie van cliënt meedelen van informatie aan politionele of gerechtelijke overheden met het oog op opsporing en strafvervolgning – Geen schending beroepsgeheim	47
Hof van Cassatie 22 september 2026 (P.26.0461.N), www.juportal.be	48
Trefwoorden: Correctionalisering – Gevangenisstraf van negen jaar – Hof van assisen – Prejudiciële vraag	48
Hof van Cassatie 22 september 2026 (P.26.0420.N), www.juportal.be	48
Trefwoorden: 1. Conclusietermijnen – Art. 152 Sv. – Laattijdig – Gevolg – Ambtshalve wering tenzij akkoord van de partijen – Akkoord zelf ter kennis te brengen aan de rechter	48
2. Straftoemeting – Betrekken van feitelijkeheden die een misdrijf uitmaken en die niet betwist worden – Vermoeden van onschuld	49
Hof van Cassatie 22 september 2026 (P.25.1690.N), www.juportal.be	49
Trefwoorden: Accijns misdrijven – Strafbare deelneming – Deelnemingsopzet – Nalatigheid	49
Hof van Cassatie 23 september 2026 (P.26.0761.F), www.cass.be	50
Trefwoorden: Straftoemeting – Motiveringsplicht – Effectieve celstraf – Alternatieve straffen	50
B. BEROEPEN TEGEN ARRESTEN VAN DE K.I.	51
Hof van Cassatie 10 september 2024 (P.24.1293.N), www.juportal.be	51
Trefwoorden: Huiszoeking – Art. 6bis, derde lid Drugswet – Voorwaarden – Overstijgen van niveau van een eenvoudig vermoeden – Beoordeling	51
Hof van Cassatie 3 december 2024 (P.24.1241.N), www.juportal.be	52
Trefwoorden: Herstel in eer en rechten – Ondeelbaarheid – Uitzondering – Beoordeling van criterium van verbetering en goed gedrag – Gevolgen	52
Hof van Cassatie 3 februari 2026 (P.26.0129.N), www.juportal.be	52
Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel – Titel van vrijheidsbeneming	52
2. Europees aanhoudingsbevel – Beslissing van OM om de overlevering uit te stellen – Beslissing van OM om het uitstel van de overlevering te beëindigen – Uitvoeringsmodaliteiten	53
3. Europees aanhoudingsbevel – Beslissing van OM om het uitstel van de overlevering te beëindigen – Geen nieuwe titel van vrijheidsbeneming	53
Hof van Cassatie 1 april 2026 (P.26.0056.F), www.juportal.be	53
Trefwoorden: Gerechtsdeskundige – Recht op tegenspraak – Afwezigheid advocaat	54
Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.26.0287.N), www.juportal.be	54
Trefwoorden: Regeling rechtspleging – Burgerlijke partij – Klacht wegens valsheid – Belang – Moreel belang	54
Hof van Cassatie 23 juni 2026 (26/CAS/0006), www.juportal.be	54

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Afwezigheid verdachte en diens raadsman – Gevolg	55
Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0475.N), www.juportal.be	55
Trefwoorden: Onderzoeksgerecht – Regeling rechtspleging – Onopzettelijke doding – Voldoende bezwaren	55
Hof van Cassatie 30 juni 2026 (26/CAS/0047), www.juportal.be	55
Trefwoorden: 1. Huiszoeking – Domicilie van de verdachte	55
2. Opsporingsonderzoek – Pro-actief dan wel reactief – Terugkerende drugsoverlast op de openbare weg – Reactief onderzoek	55
Hof van Cassatie 30 juni 2026 (26/CAS/0014), www.juportal.be	58
Trefwoorden: Saisine onderzoekrechter – Overschrijding – Gevolgen voor aanhoudingsbevel	58
Hof van Cassatie 30 juni 2026 (26/CAS/0068), www.juportal.be	58
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Tolk	58
Hof van Cassatie 30 juni 2026 (26/CAS/0100), www.juportal.be	59
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Dubbele strafbaarstelling – Belaging – Spanje: schending van een rechterlijk contactverbod	59
Hof van Cassatie 11 augustus 2026 (26/CAS/0422), www.juportal.be	60
Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis – Handhaving – Tolk	60
2. Voorlopige hechtenis – Handhaving – Regelmatigheid bevel tot aanhouding	60
Hof van Cassatie 11 augustus 2026 (26/CAS/0264/1), www.cass.be	60
Trefwoorden: Vreemdelingen – Controle onderzoeksgerecht – Uitstel – Geen schorsing van de termijn van 15 dagen - Artikel 30, § 3 Wet Voorlopige Hechtenis	60
Hof van Cassatie 18 augustus 2026 (26/CAS/0495/1), www.cass.be	61
Trefwoorden: Detentieomstandigheden – Opdracht onderzoeksgerecht – Toilet in een meerpersoonscel niet volledig afgesloten van de leefruimte	61
Hof van Cassatie 25 augustus 2026 (26/CAS/0518/2), www.cass.be	61
Trefwoorden: Detentieomstandigheden – Duocel – Afscheiding sanitair	61
Hof van Cassatie 25 augustus 2026 (26/CAS/0482), www.juportal.be	62
Trefwoorden: Vreemdelingen – Verzoekschrift – Uitspraak binnen 5 werkdagen – Raadkamer verwijst de zaak naar de voorzitter van de rechtbank – Geen uitspraak in de zin van art. 72, eerste lid Vreemdelingenwet – Geen schorsing – Verplichte invrijheidstelling	62
Hof van Cassatie 25 augustus 2026 (26/CAS/0516), www.juportal.be	63
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Motivering	63
Hof van Cassatie 25 augustus 2026 (26/CAS/0474/1)	63
Trefwoorden: Uitlevering – Gevaar voor schending artikelen 2 en 3 EVRM – Bijkomende waarborgen verzoekende Staat – Controle in geval van betwisting door betrokkene	64
Hof van Cassatie 25 augustus 2026 (26/CAS/0459), www.juportal.be	64
Trefwoorden: Vreemdelingen – Verzoekschrift tot invrijheidstelling – Ingediend per e-mail – Ontvankelijk maar ongegrond – Hoger beroep – Beslissing tot onontvankelijkheid – Relatieve werking hoger beroep	65
Hof van Cassatie 15 september 2026 (26/CAS/0635), www.juportal.be	65
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Bevel tot aanhouding – Vermoeden van onschuld	65
Hof van Cassatie 15 september 2026 (26/CAS/0627/1), www.cass.be	66
Trefwoorden: Detentieomstandigheden – Schending art. 3 EVRM – Rechtsherstel – Inverdenkinggestelde weigert overbrenging naar geschikte gevangenis – Gevolgen	66
Hof van Cassatie 22 september 2026 (26/CAS/0649), www.cass.be	67
Trefwoorden: Detentieomstandigheden – Art. 3 EVRM – Beoordeling	67
C. ANDERE ARRESTEN VAN HET HOF VAN CASSATIE	68
Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0251.N), www.juportal.be	68
Trefwoorden: Nationaliteit – Vervallenverklaring – Prejudiciële vraag GwH	68
2.5. GRONDWETTELIJK HOF	70
Grondwettelijk Hof 24 september 2026 (109/2026), www.const-court.be	70

Trefwoorden: Strafrecht - Herstel in eer en rechten - Voorwaarden - Volledige betaling van de geldstraffen en gerechtskosten	70
2.6. RAAD VAN STATE	71
2.7. HOVEN VAN BEROEP	71
A. CORRECTIONELE KAMERS	71
Gent 24 februari 2026, <i>Tijdschrift voor Gentse en West-Vlaamse Rechtspraak</i> 2026, afl. 3...	71
Trefwoorden: Strafrecht – Strafrechtspleging – Verbeurdverklaring voorwerp witwasmisdrijf.....	71
– Verbeurdverklaring bij equivalent ten aanzien van meerdere veroordeelden – Tenuitvoerlegging...	71
Antwerpen 1 april 2026, <i>Limburgs Rechtsleven</i> 2026, afl. 3.....	71
Trefwoorden: Bewijs in strafzaken – E-mailverkeer van derden – Onrechtmatig verkregen bewijs – Bewijslast – Antigootoets – Beoordeling – Recht op een eerlijk proces – Onontvankelijkheid van de strafvordering – Objectieve beoordeling – Publieke omkoping – Openbare functie – Private omkoping – Bewijsvoering	71
B. KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING.....	72
KI Luik 16 oktober 2025, <i>JLMB</i> 2026, afl. 29.	72
Trefwoorden: Eerherstel – Wettelijke voorwaarden – Buitenlandse veroordelingen – Bevoegdheid van de Belgische gerechten.	72
KI Luik 22 april 2026, <i>JLMB</i> 2026, afl. 25.....	73
Trefwoorden: 1. Strafprocedure – Gerechtelijk opsporingsonderzoek en gerechtelijk onderzoek – Digitaal dossier – Draagwijdte – Juridisch niet-bestaan.	73
2. Strafprocedure – Gerechtelijk opsporingsonderzoek en gerechtelijk onderzoek – Gedigitaliseerd dossier – Scanning van het papieren dossier – Ontbreken van authenticatiegaranties.....	73
C. BURGERLIJKE KAMERS EN KORTGEDING	74
Gent 18 september 2025, <i>JT</i> 2026, afl. 25.	74
Trefwoorden: Artificiële intelligentie – Conclusies – Onjuiste of niet-bestaande rechtspraak, rechtsleer en wetgeving – Onaanvaardbaar gedrag – Gevolgen.	74
Antwerpen 4 december 2025, <i>JT</i> 2026, afl. 25.	74
Trefwoorden: Artificiële intelligentie – Procedurestukken – Verzonnen rechtsbronnen – Sancties – Schadevergoeding wegens tergend en roekeloos hoger beroep – Burgerlijke geldboete – Maximale rechtsplegingsvergoeding (neen).....	74
2.8. RECHTBANKEN VAN EERSTE AANLEG	75
A. CORRECTIONELE KAMERS	75
B. RAADKAMER.....	75
C. BURGERLIJKE KAMERS EN VOORZITTER IN KORTGEDING	75
2.9. HOVEN VAN ASSISEN	75
2.10. BUITENLANDSE RECHTSpraak	75
3. RECHTSLEER	75
3.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSLEER	75
3.2. BOEKEN.....	76
A. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	76
B. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT IN DE BIBLIOTHEEK	76
3.3. BIJDRAGEN IN BOEKEN OF TIJDSCHRIFTEN (INCLUSIEF NOTEN).....	76
A. BIJDRAGEN I.V.M. INTERNATIONAAL EN EUROPEES STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	76
B. BIJDRAGEN I.V.M. ALGEMEEN STRAFRECHT	76
C. BIJDRAGEN I.V.M. BIJZONDER STRAFRECHT.....	76
D. BIJDRAGEN I.V.M. STRAFPROCESRECHT	77
E. GEMENGDE OF ANDERE BIJDRAGEN	77
F. STRAFRECHT IN HET BUITENLAND.....	77

3.4. BELANGRIJKE EVOLUTIES IN ANDERE RECHTSTAKKEN OF BELANGRIJKE ARTIKELEN OVER HET RECHT	77
3.5. VARIA	78

1. Wetgeving

1.1. Belgische regelgeving

Wet van 2 juli 2026 houdende harmonisatie van diverse geldende wetsbepalingen met het Strafwetboek van 29 februari 2024 (1), *BS* 13 juli 2026.

Toelichting: Deze wet beoogt de wetgevingstechnische aanpassingen door te voeren die nodig zijn om diverse geldende wetsbepalingen af te stemmen op de nieuwe principes ingevoerd door de wetten van 29 februari 2024 tot invoering van boek I en II van het Strafwetboek.

Het nieuwe Strafwetboek zal op 1 september 2026 in werking treden en markeert een ingrijpende hervorming van het Belgisch strafrecht.

De wijzigingen zijn voornamelijk van wetgevingstechnische aard en hebben niet alleen betrekking op de aanpassing van de wettelijke verwijzingen naar de nieuwe bepalingen van het Strafwetboek, maar ook op de afstemming van de straffen op de nieuwe straffenschaal en de modernisering van de gebruikte terminologie.

Wet 24 juni 2026 tot wijziging van het bevel tot betalen voorzien in artikel 216bis/1 van het Wetboek van strafvordering (1), *BS* 14 juli 2026.

Toelichting: Deze wet beoogt de regels van het bevel tot betalen in artikel 216bis/1 van het Wetboek van Strafvordering te harmoniseren met deze in artikel 65/1 van de Wegverkeerswet. Dit gebeurt door het bedrag van de administratieve toeslag en de beroeps- en betalingstermijn in het Wetboek van Strafvordering af te stemmen op deze in de Wegverkeerswet.

Wet 24 juni 2026 tot wijziging van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel (1), *BS* 23 juli 2026.

Toelichting: De federale wetgever herzielt de regels voor het Europees aanhoudingsbevel. De wijzigingen moeten ervoor zorgen dat onze wetgeving volledig overeenstemt met het Europese kaderbesluit en de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie. Dat bleek niet het geval. Zo oordeelde de Europese Commissie onder meer dat België bepaalde facultatieve weigeringsgronden onjuist had omgezet, de Europese beslistermijn bij instemming met de overlevering niet had overgenomen en de regels over de automatische invrijheidstelling en de termijn van 60 dagen voor een definitieve beslissing niet correct had omgezet. Zonder de aanpassingen riskeerde België een procedure voor het Hof van Justitie en mogelijk zware financiële sancties.

3 grote wijzigingen

De wetgever voert 3 grote wijzigingen door in de Wet Europees aanhoudingsbevel van 2003:

- De automatische vrijlating van een gezochte persoon bij overschrijding van bepaalde termijnen wordt afgeschaft.
- Tegen de beslissing in hoger beroep over een Europees aanhoudingsbevel is geen cassatieberoep meer mogelijk.
- De wettelijke termijn van 60 dagen om een definitieve beslissing over de overlevering te nemen wordt uitdrukkelijk in de wet opgenomen.

Geen automatische vrijlating meer bij termijnoverschrijding

De regel dat een gezochte persoon automatisch moet worden vrijgelaten wanneer de Belgische rechtbank niet tijdig over de overlevering beslist, wordt afgeschaft. Volgens het Europese Hof van Justitie is die regel in strijd met het Europese kaderbesluit. Ook wanneer de beslissing niet binnen de voorziene termijn wordt genomen, moet de rechter nog steeds kunnen beoordelen of de persoon aangehouden moet blijven, bijvoorbeeld wanneer er een groot vluchtgevaar bestaat.

Geen voorziening in cassatie meer

De voorziening in cassatie wordt afgeschaft. Voortaan is de beslissing dus definitief na de uitspraak van de kamer van inbeschuldigingstelling. De betrokkene moet daar uitdrukkelijk van op de hoogte worden gebracht in de kennisgeving van de beslissing.

Beslissingstermijn van 60 dagen

Hoewel het Europese kaderbesluit al jarenlang bepaalt dat een definitieve beslissing normaal binnen 60 dagen na de aanhouding moet worden genomen, stond die termijn niet uitdrukkelijk in de Belgische wet. Dat wordt nu rechtgezet.

Schorsing termijnen

Tot slot schrapt de wetgever enkele bepalingen die de behandelingstermijnen konden stilleggen of verlengen.

In werking: 2 augustus 2026.

(Bron: www.jura.kluwer.be)

Bijzondere wet 20 juli 2026 Bijzondere wet houdende harmonisatie van diverse geldende wetsbepalingen met het Strafwetboek van 29 februari 2024 (1), BS 29 juli 2026.

Toelichting: Voorbereiding op nieuw Strafwetboek: ook Bijzonder Wet Grondwettelijk Hof en Mandatenwet aangepast

Op 1 september 2026 treedt het nieuwe Strafwetboek in werking. Een van de grootste hervormingen van het Belgische strafrecht in decennia. De overstap vereist dan ook tal van wettelijke ingrepen. De voorbije maanden verschenen al tal van harmonisatiewetten om de bestaande wetgeving af te stemmen op de nieuwe regels. De federale wetgever volgt nu met een update van 'de Bijzondere wet Grondwettelijk Hof van 6 januari 1989' en 'de Bijzondere wet aangifte mandaten en vermogen van 2 mei 1995'.

Net als de vorige harmonisatiewetten is ook deze wet hoofdzakelijk technisch van aard. Verwijzingen naar bepalingen uit het oude Strafwetboek worden vervangen door verwijzingen naar de overeenkomstige bepalingen uit het nieuwe Strafwetboek. Daarnaast wordt de terminologie gemoderniseerd en worden oude strafbepalingen vervangen door de nieuwe strafniveaus. De wijzigingen hebben dus niet tot doel de inhoud van deze bijzondere wetten te wijzigen, maar ze in overeenstemming te brengen met het nieuwe Strafwetboek.

In werking: 1 september 2026.

(Bron: www.jura.kluwer.be)

Wet van 15 juli 2026 tot omzetting van Richtlijn 2024/1226 van 24 april 2024 betreffende de definitie van strafrechtelijke delicten en van sancties voor de schending van beperkende maatregelen van de Unie en tot wijziging van Richtlijn 2018/1673, *BS* 29 juli 2026.

Toelichting: Deze wet beoogt de bestaande wetgeving te wijzigen en aan te vullen om aan Richtlijn 2024/1226 te voldoen, door het strafrechtelijk kader voor inbreuken op en ontwijking van EU-beperkende maatregelen, zowel op Europees als op nationaal niveau, te harmoniseren.

Samenvatting wetsontwerp: Het wetsontwerp zorgt voor de omzetting in Belgisch recht van Richtlijn (EU) 2024/1226 betreffende de definitie van strafbare feiten en sancties bij schending van beperkende maatregelen van de Unie.

Het voorziet in een algemene hervorming van het juridisch kader dat van toepassing is op beperkende maatregelen, met bijzondere aandacht voor:

- de noodzaak om te voorzien in uniforme, doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties;
- de verbetering van de coördinatie tussen de bevoegde autoriteiten.

De wet van 13 mei 2003 betreffende de tenuitvoerlegging van de beperkende maatregelen die genomen worden door de Raad van de Europese Unie ten aanzien van Staten, sommige personen en entiteiten, zal grondig worden hervormd. Deze wet vormt het aanknopingspunt voor de tenuitvoerlegging van beperkende maatregelen in Belgisch recht.

Het wetsontwerp stemt de nieuwe regeling af op het nieuwe Strafwetboek, teneinde een coherent en leesbaar juridisch kader vast te stellen dat een uniforme bestraffing van soortgelijke strafbare feiten waarborgt. De versnipperde strafbepalingen worden aldus vervangen door een geharmoniseerd systeem.

De wijzigingen aan de wet van 13 mei 2003 geven uitvoering aan deze hervorming door een uitgebreid kader in te voeren inzake toezicht, opsporing, samenwerking en sanctionering. Ze voorzien in:

- de aanwijzing van de bevoegde autoriteiten en ambtenaren;
- de omschrijving van hun onderzoeksbevoegdheden en de omkadering ervan door beginselen van noodzaak, evenredigheid en subsidiariteit;
- de organisatie van de samenwerking en coördinatie tussen de nationale en Europese autoriteiten, de uitwisseling van informatie en de bescherming van persoonsgegevens;
- een verduidelijking van de mechanismen voor administratieve en strafrechtelijke sancties, met inbegrip van de regels betreffende verzwarende en verzachtende

omstandigheden en de rol van de bevoegde autoriteiten bij het opleggen van sancties.

Wet 22 juli 2026 houdende bijkomende maatregelen met het oog op de vermindering van de overbevolking in de gevangenissen (1), BS 5 augustus 2026.

Toelichting: De wet van 22 juli 2026 houdende bijkomende maatregelen met het oog op het verminderen van de overbevolking in de gevangenissen wijzigt de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden en de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering . Zij voert met name een noodprocedure voor de toekenning van het elektronisch toezicht van rechtswege in, past meerdere regelingen voor invrijheidstelling aan en legt nieuwe maatregelen voor buitenlandse veroordeelden vast.

Noodprocedure

De wet schept, binnen de wet van 17 mei 2006, een noodprocedure die de toekenning van het elektronisch toezicht van rechtswege mogelijk maakt om een antwoord te bieden op de overbevolking in de gevangenissen. Deze procedure is van toepassing op de veroordeelden tot vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte tussen zes maanden en tien jaar ligt, op basis van voorwaarden die variëren naargelang de duur van de straf en de voortgang van de uitvoering ervan. Ze heeft voorrang op de andere in de wet voorziene procedures tot toekenning van elektronisch toezicht.

Talrijke uitsluitingen

De nieuwe regeling is niet van toepassing op alle veroordeelden. Zijn met name uitgesloten, de veroordeelden voor wie een gespecialiseerd advies vereist is, de veroordeelden voor bepaalde zware misdrijven of voor inbreuken op de wetgeving inzake verdovende middelen, alsook de personen die het voorwerp uitmaken van een terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank. De veroordeelden met onrechtmatig verblijf kunnen slechts in aanmerking komen voor de bepaling voor zover een onmiddellijke verwijdering niet mogelijk is, op advies van de Dienst Vreemdelingenzaken. De wet machtigt de Koning echter om, bij aanhoudende overbevolking in de gevangenissen, het toepassingsgebied tijdelijk uit te breiden door bepaalde uitsluitingen te weren.

Versnelde procedure met rechterlijke toetsing

Het elektronisch toezicht wordt toegekend zodra de gevangenisdirecteur vaststelt dat de veroordeelde over een aanvaarde verblijfplaats beschikt en de meerderjarige huisgenoten daarmee instemmen. De veroordeelde is onderworpen aan verschillende algemene voorwaarden, met name geen nieuwe strafbare feiten plegen, de slachtoffers niet lastigvallen en het door de bevoegde diensten vastgestelde uitvoeringsplan naleven.

De strafuitvoeringsrechter of -rechtbank controleert vervolgens, binnen een termijn van twee maanden, of aan de wettelijke toekenningsvoorwaarden was voldaan en kan de maatregel beëindigen als dat niet het geval is.

Buitenlandse veroordeelden en geïnterneerden

De wet schept eveneens een regeling die de invrijheidstelling van bepaalde buitenlandse veroordeelden mogelijk maakt met het oog op hun effectieve verwijdering van het grondgebied of hun overbrenging naar een plaats die valt onder de bevoegdheid van de minister die bevoegd is voor de verwijdering van vreemdelingen, zodra zij een derde van hun straf hebben uitgevoerd. Meerdere bepalingen van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering worden trouwens aangepast om de criteria voor schorsing of herroeping opnieuw te richten op het gevaar voor de fysieke of psychische integriteit van derden.

Inwerkingtreding

De wet treedt in werking op 1 oktober 2026.

De noodprocedure voor elektronisch toezicht is van toepassing tot 31 december 2028, met mogelijkheid tot verlenging, bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de ministerraad, tot uiterlijk 1 juni 2030 voor bepaalde categorieën van veroordeelden.

De regeling voor invrijheidstelling met het oog op verwijdering is van toepassing tot 1 juni 2030.

(Bron: www.jura.kluwer.be)

Decreet van 10 juli 2026 tot wijziging van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de harmonisatie in functie van het nieuwe Strafwetboek en overige wijzigingen (1), *BS* 18 augustus 2026.

Toelichting bij ontwerp van decreet: Op 29 februari 2024 werden de nieuwe boeken I en II van het Strafwetboek (hierna het ‘Nieuw Strafwetboek’) op federaal niveau aangenomen. Het Nieuw Strafwetboek gebruikt een nieuwe nummering en vervangt de klassieke strafvorken door strafniveaus. Daardoor moeten verwijzingen naar het Strafwetboek in de Vlaamse regelgeving worden aangepast.

Dit ontwerp van decreet wijzigt het jeugddelinquentiedecreet teneinde het te harmoniseren met het Nieuw Strafwetboek. Deze harmonisatieoefening omvat drie elementen.

Ten eerste wordt de status quo behouden zodat de voldoende zwaarwichtige misdrijven die vervat zijn binnen het huidige toepassingsgebied van het jeugddelinquentiedecreet daaronder blijven vallen eens het Nieuw Strafwetboek in werking treedt op 1 september 2026.

Ten tweede wordt de lijst van misdrijfcategorieën die vandaag reeds onder het toepassingsgebied van bepaalde jeugdreacties vallen dan wel daarvan zijn uitgesloten, geactualiseerd. In het verleden heeft de decreetgever er uitdrukkelijk voor gekozen om zwaarwichtige misdrijven zoals ernstige schendingen van het humanitair recht, zedenmisdrijven, terrorismemisdrijven, levensdelicten en andere misdrijven die de fysieke of psychische integriteit aantasten, onder het toepassingsgebied van bepaalde reacties te plaatsen (oriëntatie, (langdurige) gesloten begeleiding, terbeschikkingstelling, uithandengeving) dan wel ervan uit te sluiten (bv. elektronische monitoring). Er wordt evenwel vastgesteld dat deze opsomming doorheen de tijd niet steeds op consistente en volledige wijze werd geactualiseerd. Daarom wordt er nu voor geopteerd om deze misdrijfcategorieën in overeenstemming te brengen met de eerder gemaakte beleidskeuzes.

Ten derde worden in de lijst van voormelde zwaarwichtige misdrijfcategorieën ook enkele nieuwe misdrijven en misdrijfomschrijvingen opgenomen die door het Nieuw Strafwetboek zelf worden ingevoerd om tot harmonisatie te komen.

Tot slot bevat dit ontwerp ook enkele technische wijzigingen ter verdere optimalisatie van het jeugddelinquentiedecreet.

Wet van 3 maart 2026 tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, wat de verbeurdverklaring van het voertuig bij rijden spijs verval betreft, *BS* 31 augustus 2026.

Toelichting: Deze wet wil de rechter verplichten de verbeurdverklaring van een voertuig uit te spreken wanneer hij een bestuurder veroordeelt wegens rijden ondanks verval van het rijbewijs. Indien de rechter daarvan wil afwijken, moet hij dat uitdrukkelijk motiveren.

1.2. Europese regelgeving

Richtlijn (EU) 2026/1472 van 17 juni 2026 tot wijziging van Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ, *Pb.L.* 6 juli 2026.

Toelichting: Deze richtlijn beoogt de richtlijn inzake de rechten van slachtoffers te wijzigen om slachtoffers beter in staat te stellen hun rechten te laten gelden. Daartoe zijn verschillende maatregelen voorzien, waaronder de oprichting van hulplijnen en de invoering van de mogelijkheid om strafbare misdrijven online te melden.

1.3. Overzichten van wetgeving

- Nihil

1.4. Belangrijke wetsontwerpen en –voorstellen

Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot het gebruik van de videoconferentie in het kader van gerechtelijke procedures, *Parl.St. Kamer* 2025-2026, 1654/001.

Toelichting: Dit wetsontwerp brengt diverse technische aanpassingen aan in de bepalingen betreffende de organisatie van zittingen per videoconferentie in burgerlijke en strafzaken. Het strekt er voornamelijk toe bepaalde regels te verduidelijken en de effectieve toepassing van het videoconferentiesysteem te bevorderen.

De wijzigingen betreffen met name de wijze waarop de essentiële waarborgen die van toepassing zijn op zittingen per videoconferentie moeten worden verzekerd, de modaliteiten

inzake de identificatie en authenticatie van de deelnemers, bepaalde regels met betrekking tot de mogelijkheid voor de rechter om per videoconferentie te zetelen of voor de griffier om per videoconferentie aan de zitting deel te nemen, de opname van zittingen voor educatieve doeleinden of historische justitiearchieven, alsook het facultatieve karakter van bepaalde doeleinden van het videoconferentiesysteem.

Dit wetsontwerp beoogt de wijziging van diverse bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, van het Wetboek van strafvordering, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten en van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering. Die bepalingen betreffen de organisatie van de zittingen per videoconferentie, en strekken ertoe enkele technische of inhoudelijke wijzigingen aan te brengen, waarbij de essentiële beginselen ervan evenwel ongewijzigd blijven.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek II van het Strafwetboek omtrent de afbakening van het misdrijf “aanzetten tot haat”, *Parl.St. Kamer 2025-2026, 1656/001*.

Toelichting: Burgers moeten vrij hun ideeën, kritiek en maatschappelijke analyses kunnen uiten, ook wanneer deze controversieel of choquerend zijn. Hoewel oproepen tot geweld terecht strafbaar moeten blijven, moeten dergelijke beperkingen duidelijk en nauwkeurig worden omschreven.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel een duidelijker onderscheid te maken tussen enerzijds het uiten van meningen en anderzijds het daadwerkelijk oproepen tot geweld of gewelddadig handelen. Het “aanzetten tot haat” kan slechts strafbaar zijn wanneer dit expliciet gepaard gaat met een oproep tot geweld of gewelddadig gedrag.

Wetsvoorstel tot wijziging van het Nieuw Strafwetboek teneinde seksisme in de openbare ruimte effectiever te bestrijden, *Parl.St. Kamer 2025-2026, 1687/001*.

Toelichting: Hoewel in 2014 een wet werd aangenomen die seksisme in de openbare ruimte strafbaar stelt, blijkt uit verschillende onderzoeken dat het probleem verre van opgelost is. Daarom wil dit wetsvoorstel voormelde wet bij de tijd brengen en de definitie van seksisme verduidelijken in het licht van de evaluatie door het IGVM in 2022 en op basis van het – meer succesvolle – Franse model, waarbij met name wordt ingezet op een betere toepasbaarheid door onder meer:

- rekening te houden met de “uitingswijzen”, die algemeen de waardigheid aantasten, zonder dat ze nog “ernstig” hoeven te zijn;
- wat de Franse tekst betreft, in de definitie van het misdrijf aan het woord “sexe” uitdrukkelijk dezelfde brede betekenis te verlenen als het Nederlandse woord “geslacht”;
- te voorzien in verzwarende factoren.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek II van het Strafwetboek teneinde de straffen op polygamie te verzwaren, *Parl.St. Kamer 2025-2026, 1716/001*.

Toelichting: Het nieuwe Belgische Strafwetboek bestraft bigamie nog slechts als een misdrijf van het laagste strafniveau, zonder daarvoor een afdoende motivering te geven.

Daarom pleiten de indieners voor een herstel van de vroegere strafmaat van vijf tot tien jaar gevangenisstraf, omdat zij bigamie beschouwen als een ernstige aantasting van de openbare orde en de fundamentele beginselen van het Belgische familierecht.

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek voor wat betreft de maximumgeldboeten voor misdrijven met winstbejag, *Parl.St. Kamer 2025-2026, 1724/001*.

Toelichting: De maximumgeldboetes voor misdrijven met winstbejag zoals bepaald in het nieuwe Strafwetboek leiden tot rechtsonzekerheid en praktische problemen. Zo zijn er problemen over de vraag of het nieuwe straffen betreft, zijn er vragen over het personele toepassingsgebied bij meerdere daders, bestaan er interpretatievragen over de berekening en toepassing ervan, en ontbreekt een efficiënte procedure om het vermogensvoordeel vast te stellen, waardoor rechtszaken kunnen vertragen. Daarom beoogt dit wetsvoorstel ter zake meer rechtszekerheid te brengen.

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek, teneinde de uitbreiding van de strafuitsluitingsgrond inzake belangenenneming ongedaan te maken, *Parl.St. Kamer 2025-2026, 1735/001*.

Toelichting: Dit wetsvoorstel beoogt de vroegere, strengere strafuitsluitingsgrond voor het misdrijf van belangenenneming te herstellen door de verruiming van de strafuitsluitingsgrond in artikel 637 van het nieuwe Strafwetboek terug te draaien. Het voorstel beperkt zich tot het vervangen van de nieuwe strafuitsluitingsgrond door de regeling van artikel 245 van het oude Strafwetboek, om zo de continuïteit van een sinds 1867 bestaand integriteitsbeginsel te bewaren.

2. Rechtspraak

2.1. Overzichten van rechtspraak

- Nihil

2.2. Europees Hof voor de rechten van de mens

EHRM (Grote Kamer) 9 juli 2026 (Jesus Pinhal tegen Portugal), www.hudoc.echr.coe.int

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-251320>

Trefwoorden: Artikel 4, Zevende Protocol bij het EHRM – Ne bis in idem – Geen schending

Samenvatting: Klager was vice-voorzitter van de Raad van Bestuur van een Portugese bank. Er zijn procedures tegen hem gevoerd door de strafrechtelijke autoriteiten, de 'Securities Market Commission' en de 'Banco de Portugal' voor verschillende strafbare feiten en administratieve delicten.

De klacht gaat over artikel 4, Zevende Protocol bij het EHRM, dat het recht inhoudt om niet voor een tweede keer te worden berecht of gestraft voor een strafbaar feit waarvoor de betrokkene al onherroepelijk is vrijgesproken of veroordeeld. Het EHRM geeft in het arrest een nieuwe benadering voor beoordeling van de vraag of het ne bis in idem-beginsel is geschonden.

De eerste vraag is of sprake is van procedures die strafrechtelijk van aard zijn. Het EHRM is van oordeel dat de procedures die tegen klager zijn gevoerd, strafrechtelijk van aard waren dan wel als zodanig moeten worden beschouwd in de zin van artikel 4, Zevende Protocol bij het EHRM.

De tweede vraag is of de delicten hetzelfde waren. Het EHRM oordeelt dat de materiële feiten identiek waren.

De derde vraag is of de drie procedures onderdeel waren van een geïntegreerd punitief systeem.

Beoordeeld moet worden of deze procedures verbonden waren qua inhoud en in tijd. In dit verband moet worden gekeken naar:

- de beschermde belangen;
- de vraag of de combinatie van de procedures geregeld is in het nationale recht en voorzienbaar was;
- de vraag of in het nationale recht is voorzien in duidelijke en effectieve regels voor de coördinatie van de diverse procedures (ook met het oog op de rechten van de verdediging en de op te leggen sancties);
- de vraag of de verschillende procedures hebben plaatsgevonden op een gecoördineerde manier, met respect voor de rechten van de verdediging en de opgelegde sancties proportioneel waren gelet op de ernst van de feiten;
- de vraag of de procedures voldoende verbonden waren in tijd om zo de betrokkene te beschermen tegen onzekerheid en vertraging.

In de zaak van klager concludeert het EHRM dat de drie procedures deel hebben uitgemaakt van een geïntegreerd systeem van procedures, bedoeld om verschillende aspecten van het handelen van klager, namelijk het verstrekken van valse informatie aan de 'Securities Market Commission' en de 'Banco de Portugal', te bestraffen. Deze procedures hebben het mogelijk gemaakt om verschillende aspecten van dat handelen aan de orde te stellen op een voorzienbare en proportionele wijze en vormden een coherent geheel.

Het EHRM is van oordeel dat artikel 4, Zevende Protocol bij het EHRM niet is geschonden.

(Bron: Nieuwsbrief Rechtspraak Europa – September)

Perscommuniqué: <https://hudoc.echr.coe.int/eng-press?i=003-8586254-12213795>

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-252023>

Trefwoorden: Artikel 6, § 1 EVRM (strafrechtelijke aangelegenheden) - Eerlijk proces - Het hof van beroep vernietigde de vrijspraak van de verzoekers na een nieuwe beoordeling van de feiten en van hun schuld, waarbij het doorslaggevend gewicht toekende aan de verklaring van een essentiële getuige zonder deze ter terechtzitting te horen, hoewel zijn geloofwaardigheid een kernpunt van het geschil vormde en ernstig ter discussie was gesteld - Geen eigen, rechtstreekse beoordeling van de betrouwbaarheid van de getuige - Schending van het onmiddellijkheidsbeginsel.

Samenvatting: De zaak betrof de strafvervolgning van de heer Brunell en de heer McArdle wegens doodslag en het wederrechtelijk wegmaken van een stoffelijk overschot. Nadat zij in eerste aanleg waren vrijgesproken voor doodslag, werden zij in hoger beroep alsnog veroordeeld zonder dat het hof van beroep de getuige à charge rechtstreeks had gehoord.

Het Hof oordeelde in het bijzonder dat het hof van beroep, door de vrijspraak van de verzoekers te hervormen, de feiten en hun schuld opnieuw had beoordeeld en zich daarbij had gesteund op de doorslaggevende verklaring van een cruciale getuige, wiens geloofwaardigheid centraal stond in de zaak, zonder deze getuige persoonlijk te horen, hoewel die geloofwaardigheid ernstig ter discussie was gesteld.

Daardoor had het hof van beroep geen mogelijkheid gehad om zich een rechtstreekse indruk te vormen van de betrouwbaarheid van deze getuige. Dit was onverenigbaar met het onmiddellijkheidsbeginsel, dat vereist dat de rechter zich baseert op oorspronkelijk en rechtstreeks bewijs, en tastte de eerlijkheid van de procedure in haar geheel aan.

Zie ook: <https://hudoc.echr.coe.int/eng-press?i=003-8620379-12275129>

EHRM 10 september 2026 (Lacote tegen België), www.hudoc.echr.coe.int

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-252195>

Trefwoorden: Artikel 6, § 1 (strafzaken) en artikel 6, § 3, d) EVRM - Onmogelijkheid voor de verzoeker om tijdens het assisenproces, gevoerd na verzet en uitmondend in zijn veroordeling wegens moord, twee belastende getuigen te doen ondervragen - De verklaringen van de betrokken getuigen waren noch het enige, noch een doorslaggevende bewijsmiddel - Het verdict was voorzien van een uitvoerige en omstandige motivering - De globale billijkheid van de strafprocedure werd niet aangetast.

Samenvatting: Het EHRM onderzocht enkel de afwezigheid van de getuigen P.J. en J.M. tijdens het assisenproces op verzet. Hoewel geen duidelijke reden werd gegeven waarom zij niet werden opgeroepen, stelde het Hof vast dat hun verklaringen niet het enige of doorslaggevende bewijs voor de veroordeling vormden. De schuld van verzoeker steunde op een geheel van samenhangende bewijselementen.

Daarnaast hield het Hof rekening met het feit dat de getuigen tijdens het onderzoek waren verhoord, dat verzoeker in eerdere fasen van de procedure mogelijkheden had gehad om de bewijselementen te betwisten, dat hij tijdens het nieuwe proces uitgebreid zijn verdediging kon voeren en dat het schuldverdict uitvoerig was gemotiveerd.

Gelet op de procedure in haar geheel oordeelde het EHRM dat de onmogelijkheid om P.J. en J.M. te ondervragen de globale billijkheid van het strafproces niet had aangetast. Er was bijgevolg geen schending van artikel 6, §§ 1 en 3, d) EVRM.

2.3. Hof van Justitie

Hof van Justitie 4 juni 2026 (C-326/25), [www.infocuria.europa.eu](https://infocuria.europa.eu)

Hyperlink: <https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/document/C/2025/C-0326-25-00000000RP-01-P-01/ARRET/321775-NL-1-html>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Ruimte van vrijheid, veiligheid en recht – Politieë samenwerking – Schengeninformatiesysteem – Besluit 2007/533/JBZ – Verordening (EU) 2018/1862 – Signalering van een motorvoertuig met het oog op inbeslagneming of gebruik als bewijsmateriaal in een strafprocedure – Bevel tot afgifte van een in het Schengeninformatiesysteem gesignaleerd voertuig – Nationale regelgeving die uitsluit dat de persoon die in het bezit was van het gesignaleerde voorwerp deelneemt aan de administratieve en gerechtelijke procedure tot afgifte van het voorwerp aan de signalerende lidstaat

Samenvatting: CY heeft een auto met Bulgaars kenteken gekocht bij een handelaar. Bij een politiecontrole is gebleken dat de auto door de Duitse autoriteiten in het SIS was ingevoerd met het oog op gebruik als bewijs in een strafprocedure. CY heeft de auto vrijwillig aan de Bulgaarse autoriteiten afgegeven. De auto blijkt gestolen te zijn van KL. Bij bevel is de afgifte van de auto aan KL gelast.

CY heeft de rechtmatigheid van dit bevel tot afgifte betwist bij de bestuursrechter. Die heeft het beroep geweigerd omdat CY niet de adressaat is van dat bevel. CY heeft hoger beroep ingesteld bij de verwijzende rechter. De verwijzende rechter vraagt zich af of een regeling van een lidstaat die een persoon die in die lidstaat geregistreerd staat als eigenaar van een door een andere lidstaat in het SIS gesignaleerd voorwerp niet toestaat deel te nemen aan de administratieve en gerechtelijke procedure voor de uitvoering van maatregelen tot repatriëring van dat voorwerp naar de signalerende lidstaat, verenigbaar is met het SIS II-besluit.

Het Hof oordeelt dat uit artikel 39 van deze verordening geen enkele verplichting voortvloeit met betrekking tot de andere maatregelen dan de inbeslagneming van het gesignaleerde voorwerp en het contact tussen de bevoegde autoriteiten van de uitvoerende lidstaat en de signalerende lidstaat.

Artikel 39 van verordening 2018/1862 regelt bijgevolg noch het besluit tot repatriëring van het voorwerp waarop een dergelijke signalering betrekking heeft, noch de procedureregels voor de vaststelling van dat besluit, aangezien die regels onder het nationale recht vallen.

Hof: Artikel 39 van verordening (EU) 2018/1862 moet aldus worden uitgelegd dat de nationale regels betreffende de vaststelling van een maatregel tot afgifte van een op grond van artikel 38 van deze verordening in het Schengeninformatiesysteem gesignaleerd voorwerp bij besluit van de bevoegde autoriteiten van de uitvoerende lidstaat in antwoord op het verzoek van de signalerende lidstaat, niet binnen de werkingssfeer van die verordening vallen.

(Bron: Nieuwsbrief Rechtspraak Europa – juli)

Hof van Justitie (Grote Kamer) 4 juni 2026 (gevoegde zaken C-722/23 en C-91/24), www.infocuria.europa.eu

Hyperlink: <https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/document/C/2023/C-0722-23-00000000RP-01-P-01/ARRET/321763-NL-1.html>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in strafzaken – Europees aanhoudingsbevel – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Artikel 1, lid 3 – Gronden tot weigering van de tenuitvoerlegging – Risico dat de gezochte persoon in strijd met artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt blootgesteld aan onmenselijke of vernederende behandeling – Artikel 4, punt 6 – Facultatieve grond tot weigering van de tenuitvoerlegging – Verbintenis van de uitvoerende lidstaat om de straf overeenkomstig zijn nationale recht ten uitvoer te leggen – Kaderbesluit 2008/909/JBZ – Wederzijdse erkenning van strafrechtelijke beslissingen – Artikel 4, lid 5 – Verzoek van de uitvoerende lidstaat aan de uitvaardigende lidstaat om hem het vonnis waarbij een gevangenisstraf is opgelegd, toe te zenden met het oog op de tenuitvoerlegging ervan op zijn grondgebied

Samenvatting: Een lidstaat die de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel weigert wegens de detentieomstandigheden in de uitvaardigende lidstaat, moet alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat de gevangenisstraf op zijn eigen grondgebied wordt uitgevoerd. Op die manier wordt voorkomen dat de gezochte persoon ongestraft blijft.

De Belgische autoriteiten hebben de tenuitvoerlegging van twee Europese aanhoudingsbevelen geweigerd omdat de gezochte personen door de detentieomstandigheden in de uitvaardigende lidstaten zouden kunnen worden blootgesteld aan een onmenselijke of vernederende behandeling. In antwoord op de vraag van het Belgische Hof van Cassatie of België in deze context verplicht is om de gevangenisstraffen op zijn eigen grondgebied uit te voeren, heeft het Hof van Justitie geantwoord dat de uitvoerende staat alles in het werk moet stellen om daarvoor te zorgen. In de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht zonder binnengrenzen moet namelijk worden voorkomen dat de betrokken personen ongestraft blijven.

Perscommuniqué: <https://curia.europa.eu/site/upload/docs/application/pdf/2026-06/cp260078nl.pdf>

Met noot: BEKAERT, P., “Afwijzing Europees aanhoudingsbevel wegens detentieomstandigheden leidt niet meer tot straffeloosheid”, *Juristenkrant* 2026, afl. 534, 5.

2.4. Hof van Cassatie

A. Beroepen tegen vonnissen en arresten van correctionele kamers

Hof van Cassatie 10 september 2024 (P.24.0749.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240910.2N.4/NL>

Trefwoorden: Identiteitscontrole – Interceptie – Art. 34 Wet Politieambt – Verkeersovertreding – Controle door feitenrechter

Samenvatting: Indien de politieambtenaren naar aanleiding van een identiteitscontrole ter gelegenheid van een verkeersovertreding onderzoekshandelingen verrichten naar een ander misdrijf dan die overtreiding, is het voor de regelmatigheid van die onderzoekshandelingen niet vereist dat de politieambtenaren in hun proces-verbaal de precieze aard van de verkeersovertreding vermelden, dat zij voor die verkeersovertreding een afzonderlijk proces-verbaal hebben opgesteld of dat voor die verkeersovertreding een strafvervolgning werd ingesteld; indien de regelmatigheid wordt betwist van onderzoekshandelingen uitgevoerd naar aanleiding van een ter gelegenheid van een verkeersovertreding verrichte identiteitscontrole, staat het aan de rechter die betwisting te onderzoeken en na te gaan of er aan de identiteitscontrole inderdaad een verkeersovertreding ten grondslag lag en hij kan zich voor die beoordeling steunen op alle hem regelmatig overgelegde gegevens, zoals de gegevens opgenomen in het aanvankelijk proces-verbaal, in een navolgend proces-verbaal of op verklaringen die voor de rechter zijn afgelegd; het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

Hof van Cassatie 30 september 2025 (P.25.0352.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250930.2N.1/NL>

Trefwoorden: 1. Straf – Verbeurdverklaring – Illegale vermogensvoordelen – Omvang – Bewijslast

2. Straf – Verbeurdverklaring – Motivering – Geen verweer op dit punt

Samenvatting: 1. Artikel 6.2 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, verzet zich niet tegen een wetgeving die voor wat betreft onder meer drugmisdrijven waaraan een persoon bij een definitieve strafrechtelijke beslissing schuldig is verklaard, een verdeling van de bewijslast bepaalt met betrekking tot de berekening van de illegale vermogensvoordelen die kunnen worden verbeurdverklaard als straf voor de aldus bewezen verklaarde misdrijven, op voorwaarde dat er tegen de schuldigverklaarde persoon geen nieuwe telastleggingen worden aangevoerd; die berekening kan bestaan uit een vermogensvergelijking zoals bepaald in artikel 43quater, § 2 en § 3, eerste en tweede lid, Strafwetboek en daarbij dient de rechter op grond van concrete gegevens te vermelden waarom hij, ook rekening gehouden met de geloofwaardigheid van de door de

schuldigverklaarde persoon eventueel bijgebrachte tegenargumenten, voldoende ervan overtuigd is dat de vermogensbestanddelen waarvan hij de verbeurdverklaring beveelt, voortspruiten uit het drugmisdrijf waaraan de betrokkene definitief schuldig is verklaard of uit aanverwante drugmisdrijven zoals bepaald in artikel 43quater, § 1, Strafwetboek; door die beperking van de verbeurdverklaring tot vermogensvoordelen voortspruitend uit dezelfde of aanverwante misdrijven, worden tegen de schuldigverklaarde persoon geen nieuwe telastleggingen aangevoerd, maar wordt de rechtsfiguur van de verdeling van de bewijslast enkel aangewend om de rechter toe te laten de omvang van de verbeurdverklaring zo nauwkeurig mogelijk te bepalen en wordt bijgevolg het vermoeden van onschuld niet miskend en voor het overige is voldaan aan het vereiste van een eerlijk proces, zoals gewaarborgd door artikel 6.1 EVRM, doordat de schuldigverklaarde persoon de aanvoering dat hij gedurende de in artikel 43quater, § 3, eerste lid, Strafwetboek bepaalde referentieperiode heeft beschikt over een bepaald vermogen en dat dit vermogen voortspruit uit het misdrijf waarvoor hij is veroordeeld of uit aanverwante misdrijven, vrij kan betwisten op grond van geloofwaardige argumenten.

Het in artikel 43quater, § 1, § 2 en § 3, Strafwetboek opgenomen mechanisme van de verdeling van de bewijslast voor het bepalen van de omvang van de illegale vermogensvoordelen die lastens een persoon kunnen worden verbeurdverklaard ingevolge zijn definitieve schuldigverklaring aan een drugmisdrijf, is niet strijdig is met het vermoeden van onschuld, noch met de algemene rechtsbeginselen van het recht op een eerlijk proces en het recht van verdediging.

2. Bij afwezigheid van specifiek op dit punt aangevoerd verweer dient de appelrechter die de verbeurdverklaring bevestigt die de eerste rechter lastens de schuldigverklaarde persoon heeft bevolen overeenkomstig artikel 43quater, § 1, § 2 en § 3, Strafwetboek, niet uitdrukkelijk de referentieperiode bedoeld in artikel 43quater, § 3, eerste lid, Strafwetboek te specificeren, noch dient hij uitdrukkelijk te motiveren dat de vermogensbestanddelen waarmee hij rekening houdt in zijn vermogensvergelijking door de schuldigverklaarde persoon tijdens die referentieperiode werden verworven; die afwezigheid van specificering belet de rechter niet uit de feiten die hij vaststelt, wettig af te leiden dat de veroordeelde de in de vermogensvergelijking opgenomen vermogensbestanddelen tijdens de referentieperiode heeft verworven.

Hof van Cassatie 2 december 2025 (P.25.1069.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251202.2N.7/NL>

Trefwoorden: Redelijke termijn – Tijdsverloop tussen betekening verstekvonnis en aangetekende verzet in de buitengewone termijn

Samenvatting: De rechter kan bij de beoordeling van de redelijke termijn de verantwoordelijkheid voor het tijdsverloop tussen de betekening van het verstekvonnis en het door die beklaagde aangetekende verzet in de buitengewone termijn bij die beklaagde leggen indien die daarvoor verantwoordelijkheid draagt.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251223.2N.15/NL>

Trefwoorden: Hof van assisen – Schuld – Vermelding van wetsbepalingen – Straftoemeting – Motivering – Gebrek aan spijt – Persoon van de beklaagde of beschuldigde

Samenvatting: Noch uit artikel 344, derde lid, Wetboek van Strafvordering dat bepaalt dat artikel 195, tweede tot vierde lid, Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing is op het hof van assisen, noch uit enig andere bepaling volgt dat in het beschikkend gedeelte van het arrest van het hof van assisen over de schuld of in het proces-verbaal van de rechtszitting melding moet worden gemaakt van de wetsbepalingen betreffende de uitlokking indien die strafverminderende verschoningsgrond voorwerp was van het debat.

Uit artikel 6 EVRM en artikel 149 Grondwet volgt voor het hof van assisen niet de verplichting om te motiveren waarom het hof de straftoemetingsvordering van het openbaar ministerie of het strafvoorstel van de beschuldigde al dan niet volgt; uit de artikelen 343, zevende lid, en 344, eerste lid, Wetboek van Strafvordering volgt dat het hof van assisen enkel de redenen moet vermelden die hebben geleid tot de bepaling van de door dat hof opgelegde straf. Door bij de straftoemeting rekening te houden met het gegeven dat de eiser geen spijt had van zijn daden en meende dat hij een medaille verdiende voor wat hij heeft gedaan, bestraft het arrest niet de wijze waarop de eiser zich heeft verdedigd, maar houdt het enkel rekening met persoonlijkheidskenmerken van de eiser.

Met noot: VERDICKT, M., “Schuldinzicht en spijt: in het verlengde van de persoon of de verdedigingsstrategie van de beklaagde of beschuldigde?”, *N.C.* 2026, afl. 4, p. 293-305.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260106.2N.1/NL>

Trefwoorden: Huisvesting – Vlaamse Codex Wonen van 2021 – Niet-conforme of overbewoonde woning – Verzwarende omstandigheid dat van de activiteit een gewoonte wordt gemaakt – Begrip

Samenvatting: De in artikel 3.36, 1°, Vlaamse Codex Wonen van 2021 bedoelde verzwarende omstandigheid dat van het verhuren of ter beschikking stellen van een niet-conforme of overbewoonde woning een gewoonte wordt gemaakt, veronderstelt het herhaaldelijk en geregeld stellen van de door artikel 3.34 Vlaamse Codex Wonen van 2021 strafbaar gestelde handeling gedurende een zekere tijdsperiode, maar niet dat die activiteit noodzakelijk betrekking heeft op meerdere panden; een gewoonte in de zin van die bepaling kan ook voortvloeien uit de omstandigheid dat in eenzelfde pand meerdere niet-conforme woongelegenheden worden ingericht die aan onderscheiden personen en op onderscheiden tijdstippen worden verhuurd of ter beschikking worden gesteld; de rechter oordeelt onaantastbaar of van de door artikel 3.34 Vlaamse Codex Wonen van 2021 bedoelde

activiteit een gewoonte is gemaakt zoals bedoeld door artikel 3.36, 1°, Vlaamse Codex Wonen van 2021; het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord (1). (1) Zie o.a. Cass. 22 september 2015, AR P.15.0512.N ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20150922.3, AC 2015, nr. 544; T. VANDROMME, “Verhuur van krotwoningen”, in Comm. Straf. 2021, 34-35; T. VANDROMME, “Huisjesmelkerij”, in Comm. Straf. 2022, 16-18.

Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.25.1312.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260120.2N.6/NL>

Trefwoorden: Onderzoeksrechter – Voeging van gerechtelijke onderzoeken – Schijn van partijdigheid – Recht op een eerlijk proces

Samenvatting: Uit geen enkele wettelijke bepaling volgt dat de voeging door een onderzoeksrechter van twee gerechtelijke onderzoeken die beide tot zijn saisine behoren, een onregelmatigheid oplevert.

Hof van Cassatie 11 februari 2026 (P.25.1309.F), *JLMB* 2026, afl. 25.

Hyperlink:

Trefwoorden: Verkrachting – Moreel bestanddeel – Opzettelijk misdrijf – Oogmerk van penetratie – Wil om te penetreren – Bewuste aanvaarding van de penetratie als gevolg die zich in de normale gang van de gebeurtenissen moet voordoen

Samenvatting (vertaling door AI): Het voor de incriminatie van verkrachting vereiste morele bestanddeel bestaat in het vrijwillig en bewust aannemen van de verboden gedraging, met dien verstande dat het door de dader nagestreefde oogmerk van penetratie zowel kan worden afgeleid uit de wil om dit resultaat te verwezenlijken als uit de bewuste aanvaarding ervan als gevolg die zich in de normale gang van de gebeurtenissen moet voordoen.

De herkwalficatie van een poging tot verkrachting naar aantasting van de seksuele integriteit is niet wettig verantwoord door de overweging dat niet vaststaat dat, in de geest van de dader die zijn geslachtsdeel tegen de anus van het slachtoffer wrijft zonder te trachten haar te penetreren, terwijl het slachtoffer druk op de anus en heen-en-weergaande bewegingen tussen haar billen voelde die haar een mogelijke penetratie deden vrezen, deze wrijvingen tot een anale penetratie moesten leiden, voor zover die motivering niet vaststelt dat de dader de penetratie niet heeft aanvaard als een gevolg die zich in de normale gang van de gebeurtenissen moest voordoen.

Met noot: BASTYNS, O., « La notion de pénétration sexuelle », *J.L.M.B.* 2026, afl. 25, p. 1086-1089.

Hof van Cassatie 11 maart 2026 (P.25.0056.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260311.2F.4/NL>

Trefwoorden: 1. Misdrijf – Straf – Verbeurdverklaring – Vermogen ter beschikking gesteld van een criminele organisatie – Veiligheidsmaatregel – Doelstelling – Bescherming van de samenleving.

3. Misdrijf – Straf – Verbeurdverklaring – Vermogen ter beschikking gesteld van een criminele organisatie – Verbeurdverklaard goed dat aan een derde toebehoort – Inaanmerkingneming van de gevolgen van de maatregel – Onredelijk zware gevolgen.

3. Misdrijf – Straf – Verbeurdverklaring – Algemene verbeurdverklaring (neen) – Vermogen ter beschikking gesteld van een criminele organisatie – Instrument van het misdrijf – Onroerend goed – Bijzondere verbeurdverklaring (ja).

Samenvatting (vertaling door AI): 1. De verbeurdverklaring bedoeld in artikel 43quater, § 4, van het Strafwetboek strekt ertoe de herhaling van misdrijven in het kader van de activiteiten van een criminele organisatie te verhinderen. Zij vereist noch een schuldigverklaring noch een veroordeling wegens een strafbaar feit. Een dergelijke maatregel vormt derhalve geen straf. Noch artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, noch artikel 6, § 2, van dat Verdrag verzetten zich tegen een nationale bepaling, zoals artikel 43quater, § 4, van het Strafwetboek, die de verbeurdverklaring voorziet van de goederen waarover een criminele organisatie beschikt en die aldus ertoe strekt het onrechtmatige en voor de samenleving gevaarlijke gebruik ervan te verhinderen, zelfs indien deze vermogensbestanddelen toebehoren aan een persoon die niet schuldig is bevonden aan een strafbaar feit, indien de rechtmatige herkomst van die goederen niet wordt aangetoond.

2. Overeenkomstig artikel 43quater, § 4, van het Strafwetboek moet het vermogen waarover een criminele organisatie beschikt worden verbeurdverklaard, onder voorbehoud van de rechten van derden te goeder trouw. De bestanddelen waaruit dit vermogen is samengesteld vormen zaken die hebben gediend of bestemd waren om het misdrijf van deelneming aan die organisatie te plegen. In afwijking van de algemene bepaling van artikel 43, eerste lid, van hetzelfde wetboek vereist die verbeurdverklaring derhalve niet dat de eigendom van het goed waarop zij betrekking heeft aan de veroordeelde toebehoort. Voor het overige wijkt artikel 43quater, § 4, van het Strafwetboek niet af van het verbod, algemeen bepaald in artikel 43, eerste lid, van hetzelfde wetboek, om het instrument van het misdrijf verbeurd te verklaren wanneer die maatregel voor degene op wie hij wordt toegepast onredelijk zware gevolgen zou meebrengen.

3. Artikel 17 van de Grondwet verbiedt enkel de algemene verbeurdverklaring van de goederen van een persoon. Deze bepaling heeft noch als draagwijdte noch als gevolg dat zij de bijzondere verbeurdverklaring verbiedt van het onroerend goed dat heeft gediend of bestemd was om het misdrijf te plegen. Door op algemene wijze te doelen op het vermogen dat ter beschikking is gesteld van een criminele organisatie, maakt de wet geen onderscheid naargelang de goederen waaruit dit vermogen bestaat roerende dan wel onroerende goederen zijn.

Hof van Cassatie 24 maart 2026 (P.25.1693.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260324.2N.2/NL>

Trefwoorden: Artikel 432 Strafwetboek 1867 – Artikel 681 Strafwetboek 2024 – Akte aanhangigmaking hoeft rechterlijke beslissing niet aan te duiden

Samenvatting: De akte van aanhangigmaking dient niet de rechterlijke beslissing aan te duiden waarvan de niet-naleving aan de beklaagde wordt verweten met toepassing van artikel 681 Strafwetboek 2024 (Art. 432 Oud Strafwetboek), in zoverre die beslissing blijkt uit de stukken van het strafdossier waarop de vervolging steunt en de beklaagde zich erop kan verdedigen. De rechter die ten gevolge van een betwisting van de beklaagde de telastlegging preciseerd door die rechterlijke beslissing aan te wijzen in het strafdossier, overschrijdt zijn saisine niet.

Hof van Cassatie 24 maart 2026 (P.25.1765.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260324.2N.13/NL>

Trefwoorden: 1. Artikel 6 EVRM – Feiten van algemene bekendheid – Aanzienlijk tijdsverloop en betrouwbaarheid getuigenverklaring

2. Redelijke termijn – Periode van stilstand – Latere compensatie door een voortvarend optreden in latere fases

Samenvatting: Het is van algemene bekendheid dat een aanzienlijk tijdsverloop de betrouwbaarheid van een getuigenverklaring kan beïnvloeden. De rechter die een verzoek om het horen van getuigen afwijst omdat door het tijdsverloop dit verhoor geen betrouwbaar bewijselement kan opleveren, steunt dan ook niet op persoonlijke kennis. Een dergelijk gegeven moet precies omdat het van algemene bekendheid is en dus bij iedereen bekend is of geacht wordt bekend te zijn niet aan specifieke tegenspraak worden onderworpen.

2. De rechter oordeelt onaantastbaar of het recht op een behandeling van een strafvervolgung binnen een redelijke termijn is gerespecteerd. Hij houdt daarbij rekening met de complexiteit van de zaak, de houding van de met opsporing, vervolging en berechting belaste overheden, de houding van de beklaagde en het belang dat de zaak heeft voor de beklaagde. Hij hoeft bij die beoordeling niet noodzakelijk al die elementen te betrekken. Het loutere feit dat er een zekere periode van stilstand is geweest in de strafprocedure heeft niet tot gevolg dat de rechter noodzakelijk moet aannemen dat de redelijke termijn is overschreden. Een zekere periode van stilstand kan worden gecompenseerd door een voortvarend optreden in latere fases van de strafprocedure.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260325.2F.8/NL>

Trefwoorden: Rechten van verdediging – Verhoor – Art. 47bis Sv. – Geen voorafgaandelijke schriftelijke verklaring van rechter – Gevolg

Samenvatting (vertaling door AI): Artikel 47bis, § 6, 9°, van het Wetboek van Strafvordering, dat bepaalt dat geen veroordeling kan worden uitgesproken tegen een persoon op grond van verklaringen die hij heeft afgelegd met schending van de bepalingen betreffende het recht op vertrouwelijk overleg of betreffende de bijstand van een advocaat tijdens het verhoor, is niet van toepassing wanneer de enige tekortkoming erin bestaat dat de verdachte vóór zijn eerste verhoor geen schriftelijke verklaring van zijn rechten heeft ontvangen (1). (1) M.-A. Beernaert, D. Vandermeersch en M. Giacometti, *Droit de la procédure pénale*, Brussel, Die Keure/La Charte, 10e uitg., 2025, p. 508.

Artikel 47bis van het Wetboek van Strafvordering sanctioneert de niet-naleving van de door dat artikel voorgeschreven vormvereisten noch met de niet-ontvankelijkheid van de strafvordering, noch met het verval van de bijzondere bewijskracht die is verbonden aan de materiële vaststellingen van de officieren van gerechtelijke politie.

Het verhoren van een verdachte zonder voorafgaande mededeling van zijn rechten kan een schending van de rechten van verdediging en dus van het recht op een eerlijk proces meebrengen, indien dit verzuim hem de mogelijkheid heeft ontnomen om de tegen hem aangevoerde bewijzen tijdig tegen te spreken, met name door, voordat zij verloren gaan, alle elementen te verzamelen die van aard zijn twijfel te doen rijzen over hun betrouwbaarheid.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260513.2F.2/NL>

Trefwoorden: 1. Misdrijf – Straf – Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordeel – Begrip – Begroting.

2. Misdrijf – Straf – Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordeel – Begroting naar billijkheid – Nauwkeurige of voldoende beoordelingselementen.

Samenvatting (vertaling door AI): 1. Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek viseert elk voordeel dat werd verkregen dankzij het plegen van het misdrijf. De rechter oordeelt in feite dat een vermogensvoordeel waarop de bijzondere verbeurdverklaring betrekking heeft, rechtstreeks uit een misdrijf is verkregen, en het komt hem toe dat voordeel te begroten.

2. Een begroting naar billijkheid van de vermogensvoordelen is mogelijk bij ontstentenis van nauwkeurige beoordelingselementen, maar vereist, om niet willekeurig te zijn, dat het strafdossier voldoende elementen bevat om de omvang van die voordelen zo nauwkeurig mogelijk te bepalen. De enkele verwijzing naar de niet te verwaarlozen omvang van de handel en naar de voor de eiser relevante strafbare periode kan geen voldoende begroting uitmaken.

Hof van Cassatie 13 mei 2026 (P.25.1472.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260513.2F.7/NL>

Trefwoorden: Faillissement – Gevolgen – Verschoonbaarheid – Plegen van een misdrijf – Vergoeding van de schade (ja) – Tenuitvoerlegging van de burgerrechtelijke veroordeling (neen).

Samenvatting (vertaling door AI): De verschoonbaarheid van de gefailleerde brengt niet het tenietgaan van zijn schulden mee, maar heeft enkel tot gevolg dat, indien deze laatste verschoonbaar wordt verklaard, hij niet langer door zijn schuldeisers kan worden vervolgd. Artikel 82 van de Faillissementswet doet derhalve geen afbreuk aan de bevoegdheid van het strafrecht om de vordering van de burgerlijke partij te beoordelen en het bedrag vast te stellen van de schade die voortvloeit uit het door de gefailleerde gepleegde misdrijf. Geen enkele wettelijke bepaling verhindert bijgevolg dat de gefailleerde die schuldig wordt bevonden aan een vóór de verklaring van verschoonbaarheid gepleegd misdrijf, wordt veroordeeld tot vergoeding van de burgerlijke partij. Enkel de tenuitvoerlegging van die veroordeling wordt, behoudens een rechtsmiddel van de burgerlijke partij tegen de beslissing van verschoonbaarheid, daardoor verhinderd.

Hof van Cassatie 16 juni 2026 (P.26.0481.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260616.2N.68>

Trefwoorden: Straf – Straftoemeting – Criteria – Motiveringsverplichting?

Samenvatting: Artikel 7, § 2, tweede lid, Strafwetboek bepaalt dat de rechter binnen de grenzen van de wet moet zoeken naar een rechtvaardige proportionaliteit tussen het misdrijf en de straf.

Artikel 7, § 2, derde lid, Strafwetboek bepaalt dat de rechter alvorens een straf uit te spreken niet enkel de in het eerste lid van die bepaling vermelde doelstellingen in overweging moet nemen, maar ook de ongewenste neveneffecten ten aanzien van de rechtstreeks betrokken personen, hun omgeving en de samenleving.

Die bepalingen schrijven weliswaar voor met welke elementen de rechter bij de keuze van de straf en het bepalen van de strafmaat rekening moet houden, maar zij bevatten zelf geen motiveringsverplichting.

Noch artikel 7, § 2, Strafwetboek noch enige andere bepaling of algemeen rechtsbeginsel verplichten de rechter bij afwezigheid van een daartoe strekkende conclusie toe te lichten op welke wijze hij bij de straftoemetingsbeslissing rekening heeft gehouden met de ongewenste neveneffecten van de straf ten aanzien van de rechtstreeks betrokken personen, hun omgeving en de samenleving.

Hof van Cassatie 16 juni 2026 (P.26.0220.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260616.2N.69>

Trefwoorden: Rechten van verdediging – Bewijs – Camerabeelden niet meer beschikbaar

Samenvatting: Uit de enkele omstandigheid dat de rechter de schuld van een beklaagde mede grondt op de uitlezing van camerabeelden, die niet meer beschikbaar zijn, en op screenshots van die camerabeelden, kan geen miskenning van het recht van verdediging van die beklaagde worden afgeleid. De beklaagde kan immers de bewijswaarde van die uitlezing en van die screenshots betwisten en het is aan de rechter om in het licht van die kritiek te oordelen over de bewijswaarde van die uitlezing en van de screenshots.

Hof van Cassatie 16 juni 2026 (P.26.0393.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260616.2N.67>

Trefwoorden: Straf – Verbeurdverklaring – Toewijzing aan burgerlijke partij – Socialezekerheidsbijdragen

Samenvatting: Overeenkomstig artikel 42, 3°, Strafwetboek wordt de bijzondere verbeurdverklaring toegepast op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en op de inkomsten uit de belegde voordelen.

Overeenkomstig artikel 43bis, tweede lid, Strafwetboek raamt de rechter de geldwaarde van de zaken bedoeld in artikel 42, 3°, Strafwetboek en heeft de verbeurdverklaring betrekking op een daarmee overeenstemmend bedrag.

Artikel 43bis, derde lid, Strafwetboek bepaalt: “Ingeval de verbeurdverklaarde zaken aan de burgerlijke partij toebehoren, zullen zij aan haar worden teruggegeven. De verbeurdverklaarde zaken zullen haar eveneens worden toegewezen ingeval de rechter de verbeurdverklaring uitgesproken heeft omwille van het feit dat zij goederen en waarden vormen die door de veroordeelde in de plaats gesteld zijn van de zaken die toebehoren aan de burgerlijke partij of omdat zij het equivalent vormen van zulke zaken in de zin van het tweede lid van dit artikel.”

Een zaak die aan de burgerlijke partij toebehoort in de zin van artikel 43bis, derde lid, Strafwetboek, is een zaak waarop de burgerlijke partij voorafgaand aan het misdrijf een bepaald zakelijk of persoonlijk recht kon laten gelden en die haar ingevolge het misdrijf is ontnomen.

De omstandigheid dat een burgerlijke partij schade lijdt die geheel of gedeeltelijk overeenstemt met een besparing die de dader met het plegen van het misdrijf heeft gerealiseerd en die de rechter per equivalent verbeurdverklaart als een vermogensvoordeel dat de dader heeft verkregen uit dat misdrijf, heeft dan ook niet tot gevolg dat het verbeurdverklaarde bedrag moet worden beschouwd als een zaak die aan de burgerlijke partij toebehoort of als het equivalent van een dergelijke zaak in de zin van artikel 43bis, derde lid, tweede zin, Strafwetboek.

Het arrest oordeelt dat de verbeurdverklaarde bedragen betrekking hebben op vermogensvoordelen die de verweerders hebben bespaard ingevolge het niet-

betalen van door hen verschuldigde socialezekerheidsbijdragen. Vervolgens veroordeelt het de verweerders tot schadevergoeding aan de eiser voor de som van de niet-betaalde socialezekerheidsbijdragen met toebehoren en oordeelt het dat de vermelde besparingen geen zaken zijn die aan de eiser toebehoren, noch waarden die in de plaats van die zaken zijn gesteld.

Met die redenen verantwoordt het arrest naar recht de beslissing om de toewijzing van de per equivalent lastens de verweerders verbeurdverklaarde bedragen aan de eiser te weigeren.

Het middel kan niet worden aangenomen.

Hof van Cassatie 16 juni 2026 (P.26.0372.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260616.2N.62>

Trefwoorden: Politie – Opzoekingen ANPR-databank – artikel 44/11/3decies, § 3, Wet Politieambt – Art. 8 EVRM – Concrete motivering

Samenvatting: Op grond van artikel 44/11/3decies, § 3, tweede lid, Wet Politieambt is de verwerking van de in de eerste paragraaf van dat artikel opgesomde persoonsgegevens en informatie, afkomstig van ANPR-camera's, toegestaan voor gerichte opsporingen in het kader van de opdrachten van gerechtelijke politie, met inachtneming van de doeleinden bedoeld in artikel 44/11/3septies Wet Politieambt. Eén van de opdrachten van gerechtelijke politie die het gebruik van een technische gegevensdatabank rechtvaardigen is volgens artikel 44/11/3septies, 1°, b), Wet Politieambt de hulp bij de uitvoering van opdrachten van gerechtelijke politie betreffende de inbreuken inzake de politie over het wegverkeer.

Uit deze bepaling volgt dat moet blijken dat de bevoegde politieambtenaar of de procureur des Konings heeft aangegeven voor welke precieze opdracht de machtiging wordt verleend.

Het bestreden vonnis oordeelt dat uit het proces-verbaal dat werd opgesteld inzake de inbreuken op de Wegverkeerswet blijkt dat volgens de verbalisant het bevel voor de door artikel 44/11/3decies, § 3, tweede lid, Wet Politieambt bedoelde verwerking werd gemotiveerd door aan te halen dat die gebeurde in het kader van de opsporing van misdaden, wanbedrijven en overtredingen.

Uit een dergelijke algemene motivering blijkt niet dat de bevoegde politieambtenaar de maatregel heeft gemotiveerd als zijnde noodzakelijk voor de uitoefening van een precieze opdracht.

Het onderdeel is gegrond.

Hof van Cassatie 17 juni 2026 (P.26.0041.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260617.2F.57/FR>

Trefwoorden: Hoger beroep – Saisine – Strafmaat – Geen beoordeling over bijdrage aan het fonds voor juridische tweedelijsbijstand

Samenvatting: Indien enkel de strafmaat in het debat is, kan niet geoordeeld worden over de bijdrage aan het fonds voor juridische tweedelijsbijstand:

« L'article 91, alinéa 2, de l'arrêté royal du 28 décembre 1950 dispose que, pour chaque affaire criminelle, correctionnelle et de police, une indemnité sera imposée par le juge à chaque condamné.

La condamnation au paiement de cette indemnité est relative aux frais et constitue le complément obligé de la décision déclarant établie la prévention mise à charge du prévenu.

Selon l'article 4, § 3, alinéa 1er, de la loi du 19 mars 2017 instituant le fonds budgétaire relatif à l'aide juridique de deuxième ligne, chaque suspect, inculpé, accusé ou personne responsable civilement du délit qui est condamné par une juridiction pénale est condamné au paiement d'une contribution au fonds.

Les condamnations à l'indemnité et à la contribution précitées sont indépendantes de la peine ou de la mesure à laquelle le prévenu est condamné.

Il s'ensuit que l'appel limité à un grief relatif à la peine ne s'étend pas aux condamnations susdites.

En indexant l'indemnité et la contribution alors que les appels du prévenu et du ministère public étaient limités à la peine, le tribunal correctionnel a outrepassé sa saisine. »

Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0293.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260623.2N.2>

Trefwoorden: Burgerlijke vordering – Schade – Berekening – Methode – Motivering

Samenvatting: De rechter die oordeelt dat een berekeningsmethode voor het bepalen van een specifiek soort schade algemeen wordt aanvaard door rechtbanken en verzekeringsmaatschappijen als een objectieve en aanvaardbare berekeningswijze, geeft daarmee enkel de redenen waarom hij zich bij deze berekeningsmethode aansluit. Hij verbindt hiermee aan die rechtspraak geen bindende precedentenwerking en geeft daaraan niet, in strijd met artikel 6 Gerechtelijk Wetboek, het karakter van algemene en als regel geldende beschikking.

Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0388.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260623.2N.3>

Trefwoorden: Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Raming ex aequo et bono – Beoordeling

Samenvatting: Bij afwezigheid van gegevens die toelaten de omvang van de uit de bewezenverklarde misdrijven verkregen vermogensvoordelen exact vast te stellen, mag de rechter die omvang ex aequo et bono bepalen op basis van gegevens van het strafdossier die een zo nauwkeurig mogelijke bepaling toelaten. Daarbij kan de rechter rekening houden met een geheel van gegevens zoals, in het geval van een schuldigverklaring aan drugmisdrijven, de hoeveelheid en de waarde van de drugs die het voorwerp van de telastlegging uitmaken, de omvang van de bewezenverklarde feiten en de rol van de beklaagde binnen die feiten.

Vervolgens kan de rechter op grond van die gegevens de omvang van het wederrechtelijke vermogensvoordeel bepalen dat de beklaagde zonder twijfel moet hebben ontvangen ingevolge zijn deelname aan de lastens hem bewezenverklaarde feiten. Niets belet dat de rechter daarbij gegevens van het ene lastens de beklaagde bewezenverklaarde feit aanwendt om de vermogensvoordelen te bepalen die de beklaagde moet hebben ontvangen uit een ander lastens hem bewezenverklaard feit.

Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0515.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260623.2N.11/NL>

Trefwoorden: 1. Redelijke termijn – Criteria – Meerdere beklaagden – Gelijktijdige berechting – Toegenomen complexiteit

2. Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Raming – Beoordeling

Samenvatting: 1. Of de redelijke termijn is overschreden, moet in elke zaak afzonderlijk worden beoordeeld volgens de feitelijke gegevens eigen aan de zaak en volgens de criteria van de complexiteit van de zaak, de houding van de gerechtelijke overheden, de houding van de betrokkene en het belang dat de zaak heeft voor die betrokkene. Bij de beoordeling van de aanvoering dat de redelijke termijn is overschreden, moet de rechter rekening houden met de procedure in haar geheel. Een eventuele vertraging in een bepaalde fase van de procedure verplicht hem dan ook niet noodzakelijk tot de vaststelling dat de redelijke termijn is overschreden. Er bestaat evenmin, voor wat betreft de globale behandelingsduur van de zaak, een absolute drempel om te bepalen of er sprake is van een overschrijding van de redelijke termijn.

In een zaak waarin meerdere beklaagden gelijktijdig dienen te worden berecht, moet de rechter bovendien de redelijkheid van de termijn voor de berechting van elke beklaagde afzonderlijk niet bepalen in functie van het tijdsverloop dat vereist zou zijn geweest indien elke beklaagde als enige zou zijn vervolgd, maar kan hij rekening houden met het tijdsverloop dat vereist was voor de gezamenlijke berechting van alle beklaagden. Bijgevolg kan de rechter voor het beoordelen van de redelijke termijn voor de berechting van elke beklaagde rekening houden met omstandigheden die niet aan het toedoen van die beklaagde te wijten zijn, zoals de toegenomen omvang en complexiteit van het dossier ingevolge de feiten waarvan medebeklaagden worden beticht en de toegenomen tijdsduur vereist voor het onderzoek naar die feiten en de behandeling ervan op de rechtszittingen van de vonnisrechters, met inbegrip van het tijdsbestek dat nodig is opdat de medebeklaagden hun verweer met betrekking tot de hen verweten feiten naar voor kunnen brengen en de door hen gewenste procedurele grieven kunnen ontwikkelen.

2. De enkele vaststelling dat een beklaagde geen beroepsinkomen heeft en leeft van een uitkering, impliceert niet dat de rechter die lastens deze beklaagde de verbeurdverklaring beveelt van een vermogensvoordeel dat voortspruit uit een lastens hem bewezenverklaard misdrijf, hem veroordeelt tot een onredelijk zware straf of zijn eigendomsrecht miskent.

Bij afwezigheid van gegevens die toelaten de omvang van een wederrechtelijk vermogensvoordeel exact vast te stellen, mag de rechter die omvang ex aequo et bono

bepalen op basis van gegevens van het strafdossier die een zo nauwkeurig mogelijke bepaling van de vermogensvoordelen toelaten. Daarbij kan de rechter rekening houden met een geheel van gegevens zoals, in het geval van een schuldigverklaring aan drugmisdrijven, de waarde van de drugs die het voorwerp van de telastlegging uitmaken, de omvang van de bewezenverklaarde feiten, de rol en het belang van de beklaagde binnen het geheel van die feiten en de vastgestelde levensstandaard van de beklaagde in verhouding tot zijn legale inkomsten. Vervolgens kan de rechter op grond van die gegevens de omvang van het vermogensvoordeel bepalen dat de beklaagde zonder twijfel moet hebben ontvangen ingevolge zijn deelname aan de lastens hem bewezenverklaarde feiten.

Niet vereist is dat de rechter een rechtstreeks verband legt tussen bepaalde lastens de beklaagde bewezenverklaarde feiten en bepaalde vermogensvoordelen, waarvan de rechter oordeelt dat de beklaagde die volgens de gegevens van het strafdossier effectief heeft ontvangen.

De rechter oordeelt onaantastbaar over de omvang van de verbeurd te verklaren vermogensvoordelen. Het Hof gaat wel na of de rechter uit de feiten die hij vaststelt, geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord. Daartoe moet de beslissing van de rechter de essentiële gegevens bevatten die het Hof toelaten zijn wettigheidscontrole op de bevolen verbeurdverklaring uit te oefenen.

Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0341.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260623.2N.6/NL>

Trefwoorden: Aanranding van de eerbaarheid en verkrachting – Seksueel zelfbeschikkingsrecht – Begrip: Toestemming – Art. 417/5 Sw. – Redelijke twijfel over afwezigheid van toestemming – Positief bewijs van toestemming is niet vereist

Samenvatting: Artikel 417/5 Strafwetboek definieert het begrip toestemming met betrekking tot het seksueel zelfbeschikkingsrecht als volgt:

“Toestemming veronderstelt dat deze uit vrije wil is gegeven. Dit wordt beoordeeld in het licht van de omstandigheden van de zaak. De toestemming kan niet worden afgeleid uit de loutere ontstentenis van verweer van het slachtoffer. De toestemming kan worden ingetrokken op elk ogenblik voor of tijdens de seksuele handeling.

Toestemming is er niet wanneer de seksuele handeling is gepleegd door gebruik te maken van de kwetsbare toestand van het slachtoffer ten gevolge van onder meer angst, invloed van alcohol, verdovende middelen, psychotrope stoffen of enige andere substantie met een soortgelijke uitwerking, een ziekte of een handicapsituatie, waardoor de vrije wil is aangetast.

Toestemming is er in ieder geval niet indien de seksuele handeling het gevolg is van een bedreiging, fysiek of psychisch geweld, dwang, verrassing, list of van enige andere strafbare gedraging.

Toestemming is er in ieder geval niet wanneer de seksuele handeling is gepleegd ten nadele van een bewusteloos of slapend slachtoffer.”

Een seksuele penetratie of het stellen van andere seksuele handelingen zijn bij toepassing van de artikelen 417/7 en 417/11 Strafwetboek slechts strafbaar in zoverre die handelingen

worden gesteld op een persoon die daartoe geen toestemming heeft verleend zoals bedoeld in artikel 417/5 Strafwetboek.

De rechter oordeelt onaantastbaar of de afwezigheid van toestemming bewezen is, met dien verstande dat de toestemming volgens het eerste lid van artikel 417/5 Strafwetboek niet kan worden afgeleid uit de loutere ontstentenis van verweer van het slachtoffer en evenmin voorhanden is in de gevallen zoals bedoeld in het tweede en het derde lid van die bepaling. Voor het overige mag de rechter voor die beoordeling alle daarmee verband houdende feitelijke elementen in aanmerking nemen, ook wanneer die feitelijke elementen dateren van na de feiten die het misdrijf opleveren.

De loutere omstandigheid dat een persoon ten aanzien van wie seksuele handelingen werden gesteld, nadien verklaart op het ogenblik van het stellen van die handelingen zich daartegen te hebben verzet, verplicht de rechter niet om aan te nemen dat die persoon geen toestemming tot die seksuele handelingen heeft gegeven.

Een vrijspraak voor de in de artikelen 417/7 en 417/11 Strafwetboek bedoelde misdrijven is naar recht verantwoord indien de rechter oordeelt dat de afwezigheid van toestemming in de voormelde zin niet boven elke redelijke twijfel bewezen is. Voor dergelijke vrijspraak volstaat het ook dat over de afwezigheid van toestemming redelijke twijfel bestaat; zij vereist niet het positieve bewijs van de toestemming van de persoon ten aanzien van wie de seksuele handelingen werden gesteld.

Het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan onmogelijk kunnen worden aangenomen.

De rechter die op grond van welbepaalde feitelijke gegevens oordeelt dat niet boven elke redelijke twijfel bewezen is dat de persoon op wie seksuele handelingen werden gesteld hiervoor geen toestemming heeft gegeven, is niet ertoe gehouden te motiveren waarom andere gegevens niet het bewijs opleveren van de afwezigheid van toestemming, tenzij wanneer een bij conclusie aangevoerd verweer in dit verband een specifiek antwoord vereist. Evenmin dient de rechter de redenen van zijn redenen te vermelden.

Hof van Cassatie 30 juni 2026 (P.26.0671.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260630.2N.34>

Trefwoorden: Redelijke termijn – Criteria – Niet: algemene gerechtelijke werkdruk

Samenvatting: Of over de strafvervolgung tegen een beklaagde binnen een redelijke termijn werd beslist, moet worden beoordeeld op basis van de criteria van complexiteit van de zaak, de houding van de met opsporing, vervolging en berechting belaste overheden, de houding van de beklaagde en het belang dat de zaak heeft voor de beklaagde. Die beoordeling dient per zaak te gebeuren. De omstandigheid dat bij een rechtscollège talrijke verkeersstrafzaken aanhangig zijn, alsook andere meer zwaarwichtige en meer dringende correctionele zaken, is geen relevant criterium om uit te maken of over de strafvervolgung wegens een verkeersinbreuk binnen een redelijke termijn is beslist.

Het bestreden vonnis dat te kennen geeft dat de tegen de eiseres ingestelde strafvervolgung een eenvoudige zaak betreft, kan het redelijketermijnverweer van de eiseres niet afwijzen op onder meer de reden dat “(er) dient gewezen te worden op het grote aantal hoger beroepen in verkeerszaken bij de rechtbank van eerste aanleg evenals andere, meer

zwaarwichtigere en dringendere, correctionele zaken (waarbij beklaagden wezenlijk meer geschaad zouden worden door een langere wachttermijn gelet op hechtenissen of zware onzekerheid)”. De beslissing dat de redelijke termijn niet is overschreden, is niet naar recht verantwoord.

Hof van Cassatie 30 juni 2026 (P.26.0048.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260630.2N.26>

Trefwoorden: Bedrieglijk onvermogen – Art. 490bis Sw. – Verhindern van aangroeien van het vermogen

Samenvatting: Artikel 490bis, eerste lid, Strafwetboek bestraft hij die bedrieglijk zijn onvermogen heeft bewerkt en aan de op hem rustende verplichtingen niet heeft voldaan. Volgens het tweede lid van die bepaling kan het bewerken van het onvermogen worden afgeleid uit enige omstandigheid waaruit blijkt dat de dader zich onvermogend heeft willen maken.

Daaruit volgt dat ook hij die verhindert dat zijn vermogen aangroeit door met bedrieglijk opzet zijn onvermogen te bewerken, het door artikel 490bis Strafwetboek bedoelde misdrijf pleegt.

Hof van Cassatie 30 juni 2026 (P.26.0247.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260630.2N.12/NL>

Trefwoorden: Straftoemeting – Beoordeling – Criteria – Motivering – Effect op buitenlandse straf – Buitenlandse strafuitvoeringsregelgeving

Samenvatting: Artikel 7, § 2, eerste lid, 3°, Strafwetboek bepaalt dat de rechter bij de keuze van de straf en het bepalen van de strafmaat onder meer het bevorderen van de maatschappelijke rehabilitatie en re-integratie van de dader als doel nastreeft. Artikel 7, § 2, derde lid, Strafwetboek bepaalt dat de rechter vooraleer een straf uit te spreken deze doelstelling in overweging moet nemen, evenals de ongewenste neveneffecten van de straf ten aanzien van de rechtstreeks betrokken personen, hun omgeving en de samenleving.

Uit deze bepalingen, die criteria vastleggen voor de straftoemeting maar als dusdanig geen motiveringsverplichtingen bevatten, volgt niet dat de rechter bij afwezigheid van een daartoe strekkende conclusie, bij de straftoemetingsbeslissing moet aangeven welke de impact is van de wijze waarop de door hem opgelegde straf, ingeval van een eventuele tenuitvoerlegging in het buitenland, in dat land desgevallend zal worden uitgevoerd.

Het arrest stelt weliswaar vast dat de eiser is gedetineerd op basis van een nog niet definitieve Nederlandse veroordeling tot een gevangenisstraf van dertien jaar en zes maanden, mits aftrek van de voorlopige hechtenis, maar er blijkt niet dat de eiser voor de appelrechters heeft aangevoerd dat zij bij de straftoemetingsbeslissing dienden rekening te houden met de strengere strafuitvoeringsregelgeving in Nederland. Het arrest dient dan ook bij de

motivering van de straftoematingsbeslissing van dit gegeven geen melding te maken.

Hof van Cassatie 30 juni 2026 (P.26.0542.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260630.2N.4/NL>

Trefwoorden: Rechtsplegingsvergoeding – Basisbedrag – Motivering – Precaire financiële toestand

Samenvatting: Artikel 162bis, eerste lid, Wetboek van Strafvordering, dat overeenkomstig artikel 211 van dat wetboek ook van toepassing is op de hoven van beroepen, bepaalt dat ieder veroordelend vonnis uitgesproken tegen de beklaagde hem veroordeelt tot het betalen aan de burgerlijke partij van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 1022, tweede en derde lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de Koning de basis-, minimum- en maximumbedragen vaststelt van de rechtsplegingsvergoeding en dat op verzoek van een van de partijen de rechter bij een met redenen omklede beslissing de vergoeding kan verminderen of verhogen zonder de door de Koning bepaalde maximum- en minimumbedragen te overschrijden, rekening houdend met onder meer de financiële draagkracht van de verliezende partij om het bedrag van de vergoeding te verminderen.

De basis-, minimum- en maximumbedragen zijn vastgelegd in het Tarief Rechtsplegingsvergoeding.

Uit de voormelde bepalingen volgt dat de rechter in beginsel de in het ongelijk gestelde partij moet veroordelen tot de betaling van het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding, tenzij die partij gelet op haar financiële draagkracht de rechter verzoekt om haar tot een lager bedrag te veroordelen met als minimum het minimumbedrag van de rechtsplegingsvergoeding. Bij afwezigheid van een dergelijk verzoek moet de rechter niet motiveren waarom hij tot het basisbedrag veroordeelt.

Die regel geldt ook voor het appelgerecht en dit ongeacht of de eerste rechter de in het ongelijk gestelde partij gelet op haar financiële draagkracht slechts tot het minimumbedrag heeft veroordeeld.

De verweerders hebben in hun appelconclusie de veroordeling gevorderd van de eiser tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding voor de beide aanleggen voor telkens het basisbedrag. Er blijkt niet dat de eiser voor het appelgerecht heeft aangevoerd dat hij omwille van zijn precare financiële toestand slechts tot het minimumbedrag mocht worden veroordeeld. De appelrechters dienen dan ook niet te motiveren waarom zij de eiser voor de beide aanleggen veroordelen tot het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding en niet tot het minimumbedrag.

Hof van Cassatie 30 juni 2026 (P.26.0470.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260630.2N.3/NL>

Trefwoorden: Herroeping probatie-uitstel – Beoordeling – Motivering

Samenvatting: De beslissing waarbij een probatie-uitstel wordt herroepen wegens niet-naleving van de probatievoorwaarden overeenkomstig artikel 14, § 2, Probatiwet is regelmatig met redenen omkleed indien uit de redenen van de beslissing blijkt welke voorwaarde of voorwaarden de veroordeelde volgens de rechter niet heeft nageleefd en welke de feitelijke gegevens zijn voor dat oordeel.

De omstandigheid dat een veroordeelde, nadat hij een of meer voorwaarden niet heeft nageleefd, alsnog inspanningen levert om aan de voorwaarden te voldoen of belooft dit te doen, belet de rechter niet om het probatie-uitstel te herroepen.

De rechter mag bij de beoordeling van de herroepingsvordering de onwil van de veroordeelde tijdens de proeftijd om zich te voegen naar de probatievoorwaarden betrekken, aangezien dit toelaat de geloofwaardigheid te beoordelen van de aanvoering van de veroordeelde dat hij de voorwaarden in de toekomst wel zal naleven. De rechter moet die aanvoering niet zonder meer aannemen. Dat die inschatting door de rechter altijd een element van onzekerheid inhoudt, laat niet toe anders te oordelen.

Hof van Cassatie 4 augustus 2026 (26/CAS/0387), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260804.VAK.23>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Verzoek voorlopige invrijheidstelling – Subsidiar verzoek om elektronisch toezicht – Antwoordplicht

Samenvatting: De eiser heeft in zijn op grond van artikel 27, § 1, 2°, Voorlopige Hechteniswet ingediend verzoekschrift op gemotiveerde wijze gevraagd om, indien het appelgerecht hem niet in vrijheid zou stellen, al dan niet onder voorwaarden, de voorlopige hechtenis uit te voeren in de gevangenis om te zetten in een voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht.

Het arrest beantwoordt dit verzoek niet.

Het middel is in zoverre gegrond.

Hof van Cassatie 4 augustus 2026 (26/CAS/0440), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260804.VAK.27>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Verzoek voorlopige invrijheidstelling – Weigering – Motivering

Samenvatting: Artikel 27, § 3, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat de beslissing tot verwerping van een verzoek tot voorlopige invrijheidstelling wordt gemotiveerd met inachtneming van hetgeen voorgeschreven is in artikel 16, § 5, eerste en tweede lid, Voorlopige Hechteniswet.

Artikel 16, § 5, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat de feitelijke omstandigheden van de zaak en die welke eigen zijn aan de persoonlijkheid van de

verdachte worden vermeld, welke de voorlopige hechtenis wettigen gezien de criteria bepaald in paragraaf 1.

Artikel 16, § 1, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet bepaalt onder meer dat de vrijheidsberoving maar mogelijk is ingeval van volstreckte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid.

Het bestreden vonnis wijst het verzoek tot voorlopige invrijheidstelling af op de enkele grond dat er een gevaar is voor recidive. Het bevat geen enkele reden betreffende de volstreckte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid. Derhalve is de beslissing tot afwijzing van eisers verzoek tot voorlopige invrijheidstelling niet regelmatig met redenen omkleed.

Hof van Cassatie 8 september 2026 (26/CAS/0571/1), www.cass.be

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/26CAS0571.pdf>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Verzoek voorlopige invrijheidstelling – De wachttijd van één maand (art. 27, § 4, Voorlopige Hechteniswet)

Samenvatting: Artikel 27, § 4, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat, indien het verzoekschrift tot voorlopige invrijheidsstelling is verworpen, een nieuw verzoekschrift slechts kan worden ingediend na een termijn van een maand na de verwerping ervan. Met deze bepaling beoogt de wetgever het misbruik te vermijden dat kan worden gemaakt van de in artikel 27 Voorlopige Hechteniswet bedoelde procedure door het herhaald indienen van verzoekschriften.

Uit deze bepaling volgt dat een verzoekschrift tot voorlopige invrijheidstelling dat wordt ingediend vooraleer een termijn van een maand is verstreken na de verwerping van een vorig verzoekschrift tot voorlopige invrijheidstelling, niet ontvankelijk is, en dit ongeacht of het vorige verzoekschrift ongegrond dan wel onontvankelijk werd verklaard.

Hof van Cassatie 8 september 2026 (P.26.0560.N), www.cass.be

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/P.26.0560.N.pdf>

Trefwoorden: Inlichtingen versus bewijzen

Samenvatting: Indien informatie door de rechter louter in aanmerking wordt genomen om het onderzoek in een bepaalde richting te oriënteren en vervolgens op autonome wijze bewijzen te verzamelen, zonder dat aan die informatie enige bewijswaarde wordt toegekend, heeft die informatie het karakter van inlichtingen.

3. Bepalend om uit te maken of informatie het karakter heeft van inlichtingen dan wel van bewijzen is derhalve de wijze waarop de rechter die informatie aanwendt: indien de rechter de informatie niet gebruikt als bewijs, maar louter als een aanvangsgegeven voor verder onderzoek dat dan bewijzen kan opleveren, betreft het inlichtingen. De aard van de informatie of de eventuele geloofwaardigheid ervan is dan ook niet relevant om uit te maken of die het karakter heeft van inlichtingen dan wel bewijs.

Hof van Cassatie 8 september 2026 (P.26.0741.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260908.2N.1>

Trefwoorden: Burgerlijke vordering – Schade – Schadevergoeding – Omvang – Berekening – Raming – Peildatum

Samenvatting: De rechter kan de schade naar billijkheid bepalen op voorwaarde dat hij de redenen opgeeft waarom hij de door het slachtoffer voorgestelde berekeningswijze niet kan aannemen en hij daarenboven vaststelt dat de schade onmogelijk op een andere wijze kan worden bepaald. Een nadere redengeving is niet vereist.

Hof van Cassatie 8 september 2026 (P.26.0815.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260908.2N.5>

Trefwoorden: Redelijke termijn – Beoordeling – Periode van stilstand – Compensatie

Samenvatting: Of de redelijke termijn is overschreden moet de rechter beoordelen rekening houdend met het gehele tijdsverloop sinds de aanvang van de redelijke termijn en het tijdstip van zijn beoordeling. Uit het enkele feit dat een bepaalde fase van de strafvervolgning wordt gekenmerkt door een zekere stilstand volgt niet dat de rechter moet aannemen dat de redelijke termijn is overschreden. Een periode van stilstand in een bepaalde fase kan immers worden gecompenseerd door een snelle afhandeling in andere fasen.

Het bestreden vonnis onderzoekt gedetailleerd de voortgang van het onderzoek, de vervolging en de berechting vanaf het tijdstip van het toezenden van het proces-verbaal van overtreding aan de eiser tot op het tijdstip van het bestreden vonnis. Het stelt daarbij vast dat op 5 januari 2024 het strafdossier volledig was en het bevel tot dagvaarding werd ondertekend op 19 september 2024. Die enkele vaststelling verplicht het bestreden vonnis niet aan te nemen dat de redelijke termijn werd overschreden, zelfs rekening houdend met het eenvoudig karakter van de vervolgte feiten.

Hof van Cassatie 8 september 2026 (P.26.0596.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260908.2N.11>

Trefwoorden: Straftoemeting – Motivering

Samenvatting: Volgens artikel 195, vijfde lid, Wetboek van Strafvordering, dat volgens artikel 211 Wetboek van Strafvordering ook van toepassing is op de hoven van beroep, dient de rechter de keuze en de maat van de door hem opgelegde straffen, die de wetgever aan

zijn vrije beoordeling heeft overgelaten, nauwkeurig te motiveren, ook al mag die motivering beknopt zijn.

Uit artikel 149 Grondwet volgt voor de rechter de verplichting om een met de straftoemeting verband houdende conclusie te beantwoorden.

Uit die bepalingen volgt niet dat de rechter de door een beklaagde ingediende stukken moet beantwoorden of die moet bespreken.

Uit de voormelde bepalingen volgt evenmin dat de rechter bij de keuze van de straffen en hun maat en de motivering daarvoor, voor de feiten waaraan hij de beklaagde schuldig heeft verklaard, noodzakelijk rekening moet houden met de gevolgen van het uitspreken van die straffen voor eerder toegekende maatregelen zoals uitstel of probatie-uitstel of daarvan melding moet maken.

Het arrest (p. 8-10) heeft de keuze en de maat voor de aan de eiser opgelegde bestraffing uitgebreid gemotiveerd, waarbij het de door de wetgever vastgelegde strafdoelen in aanmerking heeft genomen en oog heeft gehad voor de ongewenste neveneffecten van een effectieve vrijheidsstraf. Het verwijst daarvoor naar het zeer ernstig karakter van de bewezenverklarde feiten, die nader worden beschreven, de zware verwondingen bij het slachtoffer en het gevuld strafregister van de eiser, die de bewezenverklarde feiten niet enkel pleegde in een toestand van wettelijke herhaling maar ook terwijl hij onder probatietoezicht stond. Het arrest motiveert uitdrukkelijk waarom een straf met probatie-uitstel onmogelijk tot het realiseren van de strafdoelen kan leiden.

Met die redenen, die de eiser wel degelijk in staat stellen te begrijpen waarom de appelrechters voor een dergelijke strenge effectieve bestraffing hebben geopteerd en die een antwoord vormen op het in eisers grievenformulier geformuleerd verzoek om een mildere bestraffing, hebben de appelrechters de keuze en de maat van de opgelegde straffen nauwkeurig gemotiveerd.

Hof van Cassatie 15 september 2026 (26/CAS/0003), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260915.2N.12>

Trefwoorden: Redelijke termijn – Remediëring – Verlenen van uitstel voor een gedeelte van een bijkomende straf

Samenvatting: De rechter die een overschrijding van de redelijke termijn vaststelt en die oordeelt dat de remediëring voor die overschrijding erin bestaat aan de beklaagde een lagere straf op te leggen dan de straf die hij zou hebben opgelegd bij niet-overschrijding, is niet ertoe gehouden om melding te maken van de straf die hij zou hebben opgelegd bij niet-overschrijding van de redelijke termijn.

Het is noodzakelijk maar voldoende dat de rechter laat blijken dat hij een straf oplegt die reëel en meetbaar lager is dan de straf die hij zou hebben opgelegd bij niet-overschrijding van de redelijke termijn.

De rechter kan de vastgestelde redelijketermijnoverschrijding remediëren door voor een gedeelte van een bijkomende straf uitstel van tenuitvoerlegging te verlenen. Indien de rechter voor een dergelijke remediëring opteert, is niet vereist dat de rechter bijkomend motiveert waarom slechts voor een gedeelte van die bijkomende straf uitstel van

tenuitvoerlegging wordt verleend en de overige straffen niet worden verminderd, behoudens bij een daartoe strekkende conclusie.

Hof van Cassatie 15 september 2026 (P.26.0525.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260915.2N.2>

Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Grievenformulier – Aankruisen “procedure” zonder verdere toelichting – Gevolg

2. Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Omvang – Bepaling ex aequo et bono – Beslissing moet de essentiële gegevens bevatten

Samenvatting: 1. Een grief is de specifieke aanwijzing door de appellant van een afzonderlijke beschikking van het beroepen vonnis, waarvan hij de hervorming door het appelgerecht vraagt, zonder dat is vereist dat hij in het verzoekschrift of in het grievenformulier opgave doet van de redenen voor de gevraagde hervorming. De grievenverplichting heeft betrekking op de aanduiding van het voorwerp van het hoger beroep en niet op de aanduiding van de redenen waarom iets wordt bestreden.

Wanneer een appellant in zijn grievenschrift, opgesteld volgens het door het koninklijk besluit van 23 november 2017 vastgelegde modelgrievenformulier tot uitvoering van artikel 204, derde lid, Wetboek van Strafvordering, zonder verdere toelichting de rubriek “procedure” aankruist, kan het appelgerecht in het licht van de omstandigheden van de zaak oordelen dat hierdoor geen nauwkeurige grief wordt aangevoerd zoals bedoeld in het eerste lid van die bepaling en dat het loutere aankruisen van die rubriek geen verder antwoord behoeft. Het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

2. Bij afwezigheid van gegevens die toelaten de omvang van de vermogensvoordelen exact vast te stellen, mag de rechter die omvang ex aequo et bono bepalen op basis van gegevens van het strafdossier die een zo nauwkeurig mogelijke bepaling toelaten. Daarbij kan de rechter rekening houden met een geheel van gegevens zoals, in het geval van een schuldigverklaring aan drugsmisdrijven, de waarde van de drugs die het voorwerp van de telastlegging uitmaken, de omvang van de bewezenverklaarde feiten en de rol van de beklaagde binnen die feiten. Vervolgens kan de rechter op grond van die gegevens de omvang van het wederrechtelijke vermogensvoordeel bepalen dat de beklaagde zonder twijfel moet hebben ontvangen ingevolge zijn deelname aan de lastens hem bewezenverklaarde feiten.

Bij afwezigheid van daarover specifiek bij conclusie aangevoerde betwisting dient de rechter in zijn beslissing niet uitdrukkelijk, exhaustief en tot in de bijzonderheden de concrete dossiergegevens, de berekeningswijze en de verdeelsleutel te vermelden op grond waarvan hij de omvang van de voor verbeurdverklaring in aanmerking komende vermogensvoordelen lastens een beklaagde bepaalt. De beslissing moet enkel de essentiële gegevens bevatten die het Hof toelaten zijn wettigheidscontrole op de bevolen verbeurdverklaring uit te oefenen.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260915.2N.3>

Trefwoorden: Art. 7, §2 oud Sw. – Strafdoelen – Straftoemeting – Motivering

Samenvatting: Artikel 7, § 2, eerste lid, oud Strafwetboek bepaalt de doelen die de rechter bij de keuze van de straf en de maat ervan moet nastreven. Artikel 7, § 2, eerste lid, 3°, oud Strafwetboek bepaalt dat het bevorderen van de maatschappelijke rehabilitatie en re-integratie van de dader een doel is. Artikel 7, § 2, tweede lid, oud Strafwetboek bepaalt dat de rechter binnen de grenzen van de wet een rechtvaardige proportionaliteit moet zoeken tussen het misdrijf en de straf.

De wetgever heeft met deze artikelen criteria vastgelegd die de rechter bij de straftoemeting in acht moet nemen, maar heeft als dusdanig geen motiveringsverplichtingen vastgelegd. Daaruit volgt dat de rechter bij zijn straftoemetingsbeslissing bij afwezigheid van een daartoe strekkende conclusie niet uitdrukkelijk melding moet maken van het verband tussen de door hem opgelegde bestraffing en de rehabilitatie en re-integratie van de veroordeelde en evenmin uitdrukkelijk moet vaststellen dat de door hem opgelegde bestraffing getuigt van een rechtvaardige proportionaliteit tussen misdrijf en straf.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt niet dat de eiser heeft geconcludeerd wat betreft het aspect rehabilitatie en re-integratie en de proportionaliteit van de straf. Het arrest dient bijgevolg niet uitdrukkelijk op die elementen in te gaan.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260915.2N.4>

Trefwoorden: Rechten van verdediging – Verzoek tot (doen) horen van getuige à charge – Horen getuige omtrent strafverminderende verschoningsgrond van uitlokking – Geen getuige à charge, maar à décharge – Beoordeling rechter – Criteria

Samenvatting: De door de rechter in acht te nemen criteria voor de beoordeling van een verzoek om het horen van getuigen à charge onder eed op de rechtszitting, welke voortvloeien uit artikel 6.1 en 6.3.d EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, zijn van toepassing indien de getuigen belastende verklaringen hebben afgelegd tijdens het vooronderzoek en de rechter de beslissing over de schuld op die verklaringen steunt.

Indien het verhoor wordt gevraagd op de rechtszitting onder eed van getuigen die verklaringen hebben afgelegd betreffende een door de beklaagde ingeroepen strafverminderende verschoningsgrond van uitlokking, dan zijn die getuigen geen getuigen à charge maar wel getuigen à décharge en moet het verzoek om het horen van die getuigen worden beoordeeld volgens de criteria die gelden voor dergelijke getuigen.

Uit artikel 6.3.d EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, volgt dat de rechter het verzoek van een beklaagde om een getuige à décharge te horen op de rechtszitting moet beoordelen aan de hand van een drievragentest:

- eerste vraag: is het verzoek om de getuige à décharge te horen voldoende onderbouwd en is het getuigenverhoor relevant voor het voorwerp van de beschuldiging;
- tweede vraag: is de relevantie van het getuigenverhoor voldoende in aanmerking genomen en zijn er afdoende gronden voor de beslissing om de getuige à décharge niet te horen op de rechtszitting;
- derde vraag: tast de weigering de getuige à décharge te horen de eerlijkheid van het proces van de beklaagde in zijn geheel beschouwd aan.

Het arrest oordeelt betreffende het verzoek van de eisers om T.D.P. te horen als getuige over de eventuele toepassing van artikel 411 oud Strafwetboek (uitlokking) als volgt:

- dat T.D.P. na de verkoop van marihuana aan de eisers minder had gegeven dan waar ze recht op hadden, maakt niet in het minst aannemelijk dat de feiten van de telastleggingen A, B1 en D1 onmiddellijk zijn uitgelokt door zware gewelddaden tegen personen;
- er is niets wat in die richting wijst;
- omwille van het milieu waarin de feiten zijn gepleegd en de gewelddadige ingesteldheid van de eisers bestaat er bovendien een objectieve vrees voor represailles en intimidaties;
- het is veelzeggend dat T.D.P. een bewijs wilde van zijn contact met de politie, om te overhandigen aan zijn advocaat en aan de advocaat van de tegenpartij.

Met die redenen, die samen moeten worden gelezen met het door de appelrechters uit het beroepen vonnis overgenomen feitenrelaas, toetsen de appelrechters op concrete wijze het verzoek van de eisers aan de eerste en de tweede vraag van de drievragentest en geven zij bovendien te kennen dat het niet-horen van deze getuige de eerlijkheid van het proces van de eisers in zijn geheel beschouwd niet aantast. Bij die beoordeling dienen de appelrechters niet uitdrukkelijk standpunt in te nemen over het beweerdelijk leugenachtig karakter van eerdere verklaringen van de getuige. Met die redenen verantwoordt het arrest de beslissing om de getuige niet te horen naar recht.

Hof van Cassatie 15 september 2026 (P.26.0758.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260915.2N.7>

Trefwoorden: Taalwet Gerechtszaken – Verzoek om taalwijziging voor eerste rechter – Hoger beroep – Geen grief omtrent de schuld – Gevolg: verzaking van verzoek om taalwijziging

Samenvatting: Volgens artikel 23, tweede lid, Taalwet Gerechtszaken kan de beklaagde die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt wanneer hij terechtstaat voor een politierechtbank waarvan de taal van de rechtspleging het Nederlands is, vragen dat de rechtspleging in het Frans geschiedt. Indien het rechtscollege ingaat op dat verzoek gelast het overeenkomstig artikel 23, vierde lid, Taalwet Gerechtszaken de verwijzing naar het dichtst bijgelegen gerecht van dezelfde rang waarvan de taal van de rechtspleging die is welke door de beklaagde is gevraagd.

Het verzoek om taalwijziging kan niet voor het eerst in hoger beroep worden geformuleerd, maar indien de eerste rechter het verzoek om taalwijziging al dan niet uitdrukkelijk afwijst en ten gronde uitspraak doet, kan tegen de afwijzende beslissing hoger beroep worden ingesteld en dient het appelgerecht daarover uitspraak te doen.

Indien evenwel voor het appelgerecht een beklaagde die om taalwijziging heeft verzocht, geen grief aanvoert betreffende de schuldbeoordeling door de eerste rechter en zich dus verenigt met die beoordeling, houdt dit noodzakelijkerwijze een verzaking in van zijn verzoek om taalwijziging.

De beklaagde geeft immers aldus onmiskenbaar te kennen dat hij zich niet gegriefd acht door het gegeven dat de tegen hem ingestelde strafvervolging werd behandeld in de taal van de rechtspleging. De grondslag voor de verzaking aan het verzoek om taalwijziging ligt in het aanvaarden van een beslissing die werd gewezen na een behandeling in de taal van de rechtspleging. De omstandigheid dat de beklaagde in zijn grievenformulier de weigering om in te gaan op het verzoek om taalwijziging als een afzonderlijke grief heeft aangeduid, laat niet toe anders te oordelen.

De eiser heeft in zijn grievenformulier geen grief aangevoerd over de schuld en heeft zich aldus verenigd met de beslissing van de eerste rechter over de schuldbeoordeling.

Hof van Cassatie 15 september 2026 (P.26.0507.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260915.2N.9>

Trefwoorden: Bedrieglijk wegmaken van beslagen goederen – Artikel 507 Strafwetboek – Bewijslast – Vermoeden van onschuld

Samenvatting: Artikel 507, eerste lid, oud Strafwetboek bestraft het bedrieglijk vernietigen of wegmaken in het belang van de beslagene door de beslagene of derden van voorwerpen waarop beslag is gelegd.

Het bedrieglijk wegmaken in de zin van artikel 507, eerste lid, oud Strafwetboek kan niet enkel bestaan in het verkopen, verhuren, wegschenken, ruilen, overdragen of in pand geven van het goed waarop beslag is gelegd, maar ook op het verplaatsen van een dergelijk goed met het vereiste bedrieglijk opzet.

Het arrest (p. 10-12, randnr. 16) stelt vast dat de eiser over de bestemming die werd gegeven aan het beslagen voertuig wisselende verklaringen heeft afgelegd. Zo heeft hij aan de politiediensten verklaard dat het voertuig werd gebruikt om zijn schoonouders in Oekraïne op te halen en het voertuig dan aan de grens werd achtergelaten, om dan voor het appelgerecht voor te houden dat het voertuig zich nimmer in Oekraïne bevond, waarbij de eiser de bewering dat het om een vergissing zou gaan op geen enkele manier geloofwaardig maakt. Het arrest stelt verder vast dat:

- hoe dan ook blijkt dat het beslagen voertuig niet ter beschikking werd gesteld van de gerechtsdeurwaarder op de dag van de oplading (27 januari 2022), zoals blijkt uit de klacht van de gerechtsdeurwaarder van 10 februari 2022;
- de eiser het voertuig evenmin later ter beschikking heeft gesteld van de gerechtsdeurwaarder;

- uit de facturen van 6 januari 2022 van de garage uit Wevelgem niet kan worden afgeleid dat het voertuig zich op het ogenblik van de oplading op 27 januari 2022 nog in de garage bevond;
- op de datum van het arrest nog steeds onduidelijk is waar het beslagen voertuig zich bevindt en elke actuele informatie daarover ontbreekt;
- de eiser weigerde zich te schikken naar de instructies van de gerechtsdeurwaarder;
- of de eiser het voertuig nu verplaatste richting Oekraïne, dan wel op een andere manier deed verdwijnen, finaal gezien niet relevant is.

Met die redenen legt het arrest aan de eiser geen bewijslast op, maar beoordeelt en verwerpt het enkel eisers aanvoeringen als ongeloofwaardig. Het miskent dan ook niet eisers recht op een eerlijk proces, het vermoeden van onschuld, het zwijgrecht en het recht zichzelf niet te beschuldigen. Op grond van die redenen kan het arrest naar recht oordelen dat de eiser zijn schuldeiser de zekerheid van het beslag bij de invordering van zijn schuldvordering heeft ontnomen en met bedrieglijk opzet het voertuig buiten het bereik van de gerechtsdeurwaarder heeft gehouden.

Hof van Cassatie 15 september 2026 (P.26.0552.N)

Hyperlink:

Trefwoorden: Straftoemeting – Motivering

Samenvatting: Artikel 7, § 2, eerste lid, oud Strafwetboek bepaalt de doelen die de rechter bij de keuze van de straf en de maat ervan moet nastreven. Artikel 7, § 2, eerste lid, 3°, oud Strafwetboek bepaalt dat het bevorderen van de maatschappelijke rehabilitatie en re-integratie van de dader een doel is. Artikel 7, § 2, tweede lid, oud Strafwetboek bepaalt dat de rechter binnen de grenzen van de wet een rechtvaardige proportionaliteit moet zoeken tussen het misdrijf en de straf.

De wetgever heeft met deze artikelen criteria vastgelegd die de rechter bij de straftoemeting in acht moet nemen, maar heeft als dusdanig geen motiveringsverplichtingen vastgelegd. Daaruit volgt dat de rechter bij zijn straftoemetingsbeslissing bij afwezigheid van een daartoe strekkende conclusie niet uitdrukkelijk melding moet maken van het verband tussen de door hem opgelegde bestraffing en de rehabilitatie en re-integratie van de veroordeelde en evenmin uitdrukkelijk moet vaststellen dat de door hem opgelegde bestraffing getuigt van een rechtvaardige proportionaliteit tussen misdrijf en straf.

Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt niet dat de eiser heeft geconcludeerd wat betreft het aspect rehabilitatie en re-integratie en de proportionaliteit van de straf. Het arrest dient bijgevolg niet uitdrukkelijk op die elementen in te gaan.

Hof van Cassatie 22 september 2026 (P.26.0590.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260922.2N.6>

Trefwoorden: Beroepsgeheim – Advocaat van benadeelden – Op instructie van cliënt meedelen van informatie aan politionele of gerechtelijke overheden met het oog op opsporing en strafvervolging – Geen schending beroepsgeheim

Samenvatting: Artikel 458 oud Strafwetboek bestraft geneesheren, heilkundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet, het decreet of de ordonnantie hen verplicht of toelaat die geheimen bekend te maken.

Onder het beroepsgeheim van een advocaat valt op grond van die bepaling alle informatie waarvan de kennisname is gebeurd tijdens de uitoefening van de functie van advocaat, terwijl hij wegens die hoedanigheid werd aangesproken, voor zover deze informatie in een redelijk verband staat met de uitoefening van de functie en de informatie inherent vertrouwelijk is of expliciet of impliciet onder de voorwaarde van geheimhouding is toevertrouwd aan de advocaat.

Indien de benadeelden van een misdrijf zich door een advocaat laten bijstaan en in het kader van die bijstand aan die advocaat informatie verstrekken betreffende de omstandigheden waarin het misdrijf zou zijn gepleegd en die advocaat vervolgens op instructie van die benadeelden die informatie meedeelt aan de politionele of gerechtelijke overheden met het oog op opsporing en strafvervolging, schendt hij niet het beroepsgeheim. Die informatie wordt de advocaat immers meegedeeld teneinde ze aan te wenden in het kader van de behartiging van de belangen van de benadeelden.

Het arrest oordeelt onder meer als volgt:

- de advocaat van de verweerders moet enkel de belangen van zijn cliënten dienen;
- die raadsman heeft vernomen dat de minderjarige dochter van de verweerders het slachtoffer was van feiten van aantasting van de seksuele integriteit en verkrachting, zijnde strafrechtelijk betugelde feiten;
- zij heeft als belangenbehartiger van haar cliënten de beroepsmatige mogelijkheid om die feiten aan de overheid kenbaar te laten maken, zodat haar cliënten in de daarop volgende procedures hun rechten als slachtoffer ten volle kunnen laten gelden;
- de verweerders hebben de advocaat de uitdrukkelijke instructie gegeven en dit na onderlinge bespreking op kantoor om bepaalde informatie van hun minderjarige dochter, die had aangegeven het slachtoffer te zijn geworden van meerdere seksuele delicten, mee te delen aan het openbaar ministerie. De verweerders hebben benadrukt dat zij de advocaat uitdrukkelijk toestemming hebben gegeven om het openbaar ministerie te informeren over de nieuwe elementen die aan het licht waren gekomen tijdens de bespreking op het kantoor van de raadsman en zij hebben dit uitdrukkelijk bevestigd tijdens de ondervraging op de rechtszitting van 30 januari 2026;
- het gegeven dat de advocaat zelf, in plaats van de cliënten waarvoor ze optrad, die mededeling heeft gedaan, is gelet op al die concrete omstandigheden niet van dien aard dat daardoor een inbreuk op artikel 458 oud Strafwetboek zou zijn gepleegd.

Met die redenen verantwoordt het arrest naar recht de beslissing dat de advocaat van de verweerders zijn beroepsgeheim niet heeft geschonden en dat er geen grond is om de strafvordering onontvankelijk te verklaren.

Hof van Cassatie 22 september 2026 (P.26.0461.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260922.2N.5>

Trefwoorden: Correctionalisering – Gevangenisstraf van negen jaar – Hof van assisen – Prejudiciële vraag

Samenvatting: Een gevangenisstraf van negen jaar die wordt opgelegd voor de gecorrectionaliseerde misdrijven van verkrachting van een minderjarige en aantasting van de seksuele integriteit van een minderjarige, houdt een wettige bestraffing in en kan niet worden beschouwd als een criminele straf zoals bedoeld door artikel 9 oud Strafwetboek, maar houdt een correctionele straf in de zin van artikel 25 oud Strafwetboek in. De omstandigheid dat een vrijheidsberovende straf van negen jaar door het hof van assisen als criminele straf kan worden opgelegd, doet hieraan geen afbreuk.

Volgens artikel 25, vijfde lid, oud Strafwetboek bedraagt de duur van de correctionele gevangenisstraf in beginsel ten hoogste twintig jaar voor een met opsluiting van twintig jaar tot dertig jaar of met levenslange opsluiting strafbare misdaad die gecorrectionaliseerd is. Artikel 6 van de wet van 5 februari 2016 “tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie” werd immers vernietigd door het Grondwettelijk Hof bij arrest nr. 148/2017 van 21 december 2017.

Hieruit volgt dat de maximale vrijheidsberovende straf die kan worden opgelegd voor een met opsluiting van twintig jaar tot dertig jaar strafbare misdaad die gecorrectionaliseerd is, niet hoger kan zijn dan de minimale vrijheidsberovende straf die wordt bepaald voor die misdaad wanneer deze niet is gecorrectionaliseerd.

Uit het arrest nr. 148/2017 van 21 december 2017 van het Grondwettelijk Hof (overw. B.9 tot en met overw. B.14.2) volgt dat de wettelijke mogelijkheid tot het opleggen van de in artikel 25 oud Strafwetboek bepaalde correctionele gevangenisstraffen voor gecorrectionaliseerde misdaden, als zodanig niet strijdig was met de artikelen 10, 11 en 13 Grondwet, samengelezen met artikel 150 Grondwet, althans in zoverre niet alle misdaden, en met name de zwaarste categorieën van misdrijven, voor correctionalisering in aanmerking kwamen en in zoverre de correctionele rechtbanken geen straffen konden opleggen die amper lager lagen dan de maximale duur van de opsluiting die de beschuldigde voor het hof van assisen riskeerde.

Hof van Cassatie 22 september 2026 (P.26.0420.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260922.2N.4>

Trefwoorden: 1. Conclusietermijnen – Art. 152 Sv. – Laattijdig – Gevolg – Ambtshalve wering tenzij akkoord van de partijen – Akkoord zelf ter kennis te brengen aan de rechter

2. Straftoemeting – Betrekken van feitelijkeheden die een misdrijf uitmaken en die niet betwist worden – Vermoeden van onschuld

Samenvatting: 1. Artikel 152, § 1, derde lid, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat conclusies die niet voor het verstrijken van de vastgestelde termijnen zijn neergelegd ambtshalve uit het debat worden geweerd.

Volgens artikel 152, § 2, eerste lid, Wetboek van Strafvordering kunnen de conclusies toch na het verstrijken van de daartoe vastgelegde termijnen worden neergelegd mits het akkoord van de betrokken partijen.

Noch uit de tekst van artikel 152 Wetboek van Strafvordering noch uit de wetsgeschiedenis ervan noch uit enig andere bepaling of algemeen rechtsbeginsel volgt dat de rechter de in artikel 152, § 1, derde lid, Wetboek van Strafvordering voorziene sanctie van de ambtshalve wering slechts kan toepassen indien hij de partijen heeft bevraagd over het bestaan van een akkoord over het in het debat houden van een laattijdig neergelegde conclusie.

Het komt de partij die laattijdig een conclusie heeft neergelegd en zich dus niet heeft gehouden aan de bij toepassing van artikel 152, § 1, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bepaalde conclusiekalender, toe aan te voeren dat er een akkoord bestaat tussen de betrokken partijen om de conclusie spijs die laattijdige neerlegging toch in het debat te houden en dus de in artikel 152, § 1, derde lid, Wetboek van Strafvordering bepaalde sanctie van de ambtshalve wering niet toe te passen.

Die partij weet dat zij de conclusie tijdig dient neer te leggen, zij kent gelet op de duidelijke tekst van artikel 152 Wetboek van Strafvordering de sanctie van de ambtshalve wering waarin de wetgever heeft voorzien bij laattijdige neerlegging en zij weet in welke omstandigheden er kan worden gevraagd om de sanctie niet toe te passen.

Uit het enkele feit dat de partijen niet aanvoeren dat een conclusie laattijdig werd neergelegd, volgt niet dat de rechter moet aannemen dat er tussen die partijen een akkoord bestaat om de in artikel 152, § 1, derde lid, Wetboek van Strafvordering bepaalde sanctie van de ambtshalve wering niet toe te passen en de conclusie toch in het debat te houden.

2. De rechter miskent het vermoeden van onschuld, zoals gewaarborgd door artikel 6.2 EVRM, niet, indien hij bij de straftoemetingsbeslissing en meer bepaald bij de beoordeling van het oprecht karakter van het door de beklaagde aangevoerde berouw, aan de beklaagde toegeschreven feitelijkeheden in aanmerking neemt die in het dossier zijn vermeld, zelfs als die feitelijkeheden een misdrijf uitmaken, indien de beklaagde niet betwist die feitelijkeheden te hebben gepleegd.

Hof van Cassatie 22 september 2026 (P.25.1690.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260922.2N.2>

Trefwoorden: Accijns misdrijven – Strafbare deelneming – Deelnemingsopzet – Nalatigheid

Samenvatting: De schuldigverklaring als deelnemer aan een misdaad of een wanbedrijf in de zin van de artikelen 66 en 67 oud Strafwetboek vereist het bewijs van het feit dat de deelnemer op een wijze zoals omschreven in een van die artikelen zijn medewerking heeft verleend aan een bepaalde misdaad of een bepaald wanbedrijf waarvan hij op de hoogte

was, dat hij wist dat hij zijn medewerking aan die misdaad of dat wanbedrijf verleende en dat hij het opzet had om zijn medewerking aan die misdaad of dat wanbedrijf te verlenen. Strafbare deelneming kan dan ook niet wettig worden afgeleid uit de enkele nalatigheid.

Het arrest oordeelt dat de eiser schuldig is als deelnemer aan de in de telastleggingen omschreven accijns misdrijven omdat hij, door een noodzakelijk transportmiddel ter beschikking te stellen (arrest, p. 18, nr. 20), hieraan onontbeerlijke medewerking heeft verleend, terwijl hij “wist, minstens redelijkerwijze had moeten weten, dat zijn handelen in het systeem van de illegale sigaretten en illegale versneden rooktabak kaderde, terwijl hij niet aannemelijk maakt dat er in zijn hoofde sprake zou zijn geweest van overmacht of onoverwinnelijke dwaling” (arrest, p. 27, nr. 29). Tevens oordeelt het arrest dat de eiser “[m]instens (...) bij zijn handelen bewust een meer concrete kennis en opzet van de voorgenomen misdrijven (heeft) verzaakt, waardoor hij met kennis van zaken heeft willen bijdragen tot om het even welk bepaald misdrijf” en dat “hij zich bewust diende te zijn van de kans, de mogelijkheid of het risico dat hij door die gedragingen heeft bijgedragen tot welbepaalde misdrijven, en dit gevolg a priori heeft aanvaard” (arrest, p. 24, nr. 25).

Gelet op die redenen, waaruit blijkt dat het arrest niet uitsluit dat de eiser de feiten uit loutere nalatigheid heeft gepleegd, staat niet vast dat de eiser wetens en willens en met het vereiste deelnemingsopzet heeft bijgedragen aan de in de telastleggingen omschreven accijns misdrijven. In het licht van die redenen kon het arrest dan ook niet wettig oordelen dat de eiser heeft deelgenomen aan die misdrijven in de zin van de artikelen 66 of 67 oud Strafwetboek.

Bijgevolg schendt het arrest die bepalingen.

Hof van Cassatie 23 september 2026 (P.26.0761.F), www.cass.be
--

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/P.26.0761.F.pdf>

Trefwoorden: Straftoemeting – Motiveringsplicht – Effectieve celstraf – Alternatieve straffen

Samenvatting: L'article 7, § 3, alinéa 1er, de l'ancien Code pénal dispose que, pour des faits punissables d'un emprisonnement de six mois maximum et si le juge envisage d'imposer un emprisonnement effectif, celui-ci impose une peine de surveillance électronique, une peine de travail ou une peine de probation autonome, pour autant que soient remplies les conditions prévues aux articles 37ter, 37quinquies et 37octies.

Le deuxième alinéa de l'article 7, § 3, énonce que, pour des faits punissables d'un emprisonnement de plus de six mois à trois ans et si le juge impose un emprisonnement effectif, il motive la raison pour laquelle la sanction ne peut être réalisée par une peine de surveillance électronique, une peine de travail ou une peine de probation autonome pour autant que soient remplies les conditions prévues aux articles 37ter, 37quinquies et 37octies.

Ces dispositions ont été introduites dans l'ancien Code pénal par l'article 2 de la loi du 18 juillet 2025 portant des mesures afin de réduire la surpopulation dans les prisons.

Il ressort de ces dispositions et des travaux préparatoires de la loi du 18 juillet 2025 que le législateur a voulu que, pour les faits visés au premier alinéa de l'article 7, § 3, le juge pénal qui envisage une peine d'emprisonnement ne prononce pas cette peine mais une peine de surveillance électronique, une peine de travail ou une peine de probation autonome lorsque

les conditions prévues aux articles 37ter, 37quinquies et 37octies sont remplies. Pour les faits visés au deuxième alinéa de l'article 7, § 3, le législateur a voulu que le juge ne puisse imposer un emprisonnement effectif que s'il constate que les conditions prévues aux articles 37ter, 37quinquies et 37octies de l'ancien Code pénal ne sont pas remplies ou, lorsqu'elles le sont, s'il mentionne dans sa décision les raisons pour lesquelles les objectifs de la peine fixés à l'article 7, § 2, alinéa 1er, de l'ancien Code pénal ne peuvent être atteints par l'imposition d'une peine de surveillance électronique, d'une peine de travail ou d'une peine de probation autonome. Autrement dit, pour ces catégories d'infractions, l'emprisonnement ne peut être imposé que si le recours aux autres peines n'est pas possible (ultimum remedium).

Il en résulte que, par « faits punissables d'un emprisonnement de plus de six mois à trois ans », le deuxième alinéa de l'article 7, § 3, de l'ancien Code pénal vise les faits pour lesquels le maximum de la peine d'emprisonnement prévue par la loi est supérieur à six mois et n'excède pas trois ans, quelle que soit la durée minimale légalement prévue.

Les auteurs de la loi n'ont pas entendu limiter le devoir de motivation visé à l'article 7, § 3, alinéa 2, aux cas où tant la durée minimale que la durée maximale de la peine d'emprisonnement prévue par la loi se situent dans l'échelle de plus de six mois à trois ans, en excluant du champ d'application de cette obligation les infractions pour lesquelles, bien que la durée maximale soit supérieure à six mois et n'excède pas trois ans, la durée minimale est égale ou inférieure à six mois.

➔ Het hof van beroep legde een effectieve celstraf op zonder te onderzoeken of de wettelijke voorwaarden voor een alternatieve straf vervuld waren en zonder te motiveren waarom een alternatief niet volstond.

B. Beroepen tegen arresten van de K.I.

Hof van Cassatie 10 september 2024 (P.24.1293.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240910.2N.19/NL>

Trefwoorden: Huiszoeking – Art. 6bis, derde lid Drugswet – Voorwaarden – Overstijgen van niveau van een eenvoudig vermoeden – Beoordeling

Samenvatting: De uitvoering van de in artikel 6bis, derde lid, Drugswet bedoelde zoeking vereist dat er ernstige en objectieve aanwijzingen bestaan dat er in het kwestieuze lokaal door de Drugswet geviseerde stoffen worden vervaardigd, bereid, bewaard of opgeslagen; ernstige en objectieve aanwijzingen zijn geen bewijzen maar het zijn aanwijzingen met een zekere zwaarwichtigheid die aan het feit van het vervaardigen, bereiden, bewaren of opslaan in het lokaal van door de Drugswet geviseerde stoffen een voldoende graad van aannemelijkheid geven en de aanwijzingen kunnen niet bestaan in louter subjectieve elementen en moeten het niveau van een eenvoudig vermoeden overstijgen (1). (1) Zie F. VAN VOLSEM, “De huiszoeking op grond van artikel 6bis, derde lid Drugwet”, noot onder Corr. Limburg (afdeling Hasselt), 4 december 2020, RABG 2022, afl. 18, 1322-1327.

Het staat aan de rechter onaantastbaar te oordelen of de opsporingsambtenaar die de huiszoeking heeft uitgevoerd, beschikte over ernstige en objectieve aanwijzingen voor het feit van het vervaardigen, bereiden, bewaren of opslaan in het lokaal van de door de Drugswet geviseerde stoffen en de omstandigheid dat de opsporingsambtenaren of de

parketmagistraat van oordeel zijn dat de voorwaarden voor een huiszoeking bij heterdaad zijn verenigd, belet de rechter niet om op basis van dezelfde feitelijke gegevens te oordelen dat er ernstige en objectieve aanwijzingen zijn voor een door artikel 6bis, derde lid, Drugswet bedoelde zoeking (1); het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord. (1) Zie F. VAN VOLSEM, “De huiszoeking op grond van artikel 6bis, derde lid Drugwet”, noot onder Corr. Limburg (afdeling Hasselt), 4 december 2020, RABG 2022, afl. 18, 1322-1327.

Hof van Cassatie 3 december 2024 (P.24.1241.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20241203.2N.1/NL>

Trefwoorden: Herstel in eer en rechten – Ondeelbaarheid – Uitzondering – Beoordeling van criterium van verbetering en goed gedrag – Gevolgen

Samenvatting: De kamer van inbeschuldigingstelling oordeelt onaantastbaar over de dubbele vereiste dat het herstel in eer en rechten volgens artikel 624, eerste lid, Wetboek van Strafvordering afhankelijk is van een proeftijd gedurende dewelke de verzoeker blijk heeft gegeven van verbetering en van goed gedrag (1). (1) Zie concl. OM.

Het herstel in eer en rechten is in beginsel ondeelbaar, maar de kamer van inbeschuldigingstelling kan evenwel overeenkomstig artikel 627 Wetboek van Strafvordering beslissen dat een veroordeling tijdens de proeftijd tot een politiestraf, tot een correctionele geldboete of tot een correctionele hoofdgevangenisstraf van ten hoogste een maand wegens overtreding van een van in artikel 627 Wetboek van Strafvordering vermelde misdrijven geen beletsel vormt voor de toekenning van het herstel in eer en rechten en zij oordeelt daar onaantastbaar over (1). (1) Zie concl. OM.

Bij de beoordeling van het criterium van verbetering en goed gedrag moet de kamer van inbeschuldigingstelling abstractie maken van de feiten die ten grondslag liggen aan de veroordeling die volgens de kamer van inbeschuldigingstelling bij toepassing van artikel 627 Wetboek van Strafvordering geen beletsel vormt voor de toekenning van het herstel in eer en rechten, maar, met uitzondering van deze feiten moet de kamer van inbeschuldigingstelling het criterium van verbetering en goed gedrag in zijn globaliteit beoordelen en mag zich dus niet beperken tot de feitelijkeheden die in verband kunnen worden gebracht met de veroordeling waarvoor herstel in eer en rechten wordt gevraagd en toegekend; dat de kamer van inbeschuldigingstelling onaantastbaar oordeelt over het voldaan zijn aan het criterium verbetering en goed gedrag, laat niet toe dat zij dit criterium invult louter in functie van de veroordeling waarvoor herstel in eer en rechten wordt gevraagd en toegekend (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 3 februari 2026 (P.26.0129.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260203.2N.12/NL>

Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel – Titel van vrijheidsbeneming

2. Europees aanhoudingsbevel – Beslissing van OM om de overlevering uit te stellen – Beslissing van OM om het uitstel van de overlevering te beëindigen – Uitvoeringsmodaliteiten

3. Europees aanhoudingsbevel – Beslissing van OM om het uitstel van de overlevering te beëindigen – Geen nieuwe titel van vrijheidsbeneming

Samenvatting: 1. Overeenkomstig artikel 20, § 4, Wet Europees Aanhoudingsbevel levert enkel de definitieve beslissing van het onderzoeksgerecht om het Europees aanhoudingsbevel ten uitvoer te leggen de titel van vrijheidsbeneming van de over te leveren persoon op tot de daadwerkelijke overlevering van de persoon aan de uitvaardigende Staat.

2. De beslissingen van het openbaar ministerie om de overlevering van de betrokkene uit te stellen en het uitstel van de overlevering te beëindigen omdat de redenen ervoor niet meer bestaan, zijn slechts uitvoeringsmodaliteiten van de overlevering waartoe reeds door het onderzoeksgerecht definitief en na een procedure op tegenspraak werd beslist; voor het nemen van die beslissingen is enkel het openbaar ministerie en niet het onderzoeksgerecht bevoegd (1). (1) Zie Cass. 30 januari 2024, AR P.24.0112.N, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240130.2N.16; Cass. 27 juni 2023, AR P.23.0898.N, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230627.2N.41.

3. De beslissing van het openbaar ministerie om het uitstel van de overlevering te beëindigen levert geen nieuwe titel van vrijheidsberoving op en evenmin dient die beslissing te zijn gemotiveerd of staat een rechtsmiddel ertegen open; dat de betrokkene met het oog op zijn fysieke overlevering aan de gerechtelijke autoriteiten van de uitvaardigende lidstaat van zijn vrijheid wordt benomen, terwijl hij zich in de periode daarvoor bevond in een hechtenisvervangende toestand ingevolge een beslissing in die zin van het onderzoeksgerecht dat zich over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel heeft uitgesproken, doet daaraan geen afbreuk; dit houdt geen schending in van artikel 47 Handvest Grondrechten EU, noch een miskennis van de in de middelen bedoelde grondrechten vermits deze worden gevrijwaard door, eensdeels, de rechten die de betrokkene kan uitoefenen voor het onderzoeksgerecht naar aanleiding van de procedure tot tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel, en, anderdeels, de mogelijkheid voor degene die zich in een overleveringsdetentie bevindt op grond van een definitieve beslissing over de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel, een verzoek in te dienen tot voorwaardelijke invrijheidstelling, invrijheidstelling tegen borgstelling of omzetting van een hechtenis in de gevangenis in een hechtenis onder elektronisch toezicht, met name wanneer de overlevering is uitgesteld overeenkomstig artikel 24, § 1, eerste lid, Wet Europees Aanhoudingsbevel en dit tot het uitstel is beëindigd.

Met noot: NEVEU, S., « Mandat d'arrêt européen et remise différée : précisions quant à la privation de liberté de la personne concernée au terme du report de la remise », *J.T.* 2026, afl. 30, n° 7078, p. 582-586.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260401.2F.8/NL>

Trefwoorden: Gerechtsdeskundige – Recht op tegenspraak – Afwezigheid advocaat

Samenvatting (vertaling door AI): De vaststellingen gedaan door een gerechtsdeskundige, namelijk de nauwkeurige feiten die hij persoonlijk heeft vastgesteld in het kader van zijn opdracht, hebben authentieke bewijskracht, die enkel kan worden tegengesproken door middel van een procedure van valsheidsinschrijving (1). (1) Cass. 22 oktober 2013, AR P.12.1940.N, ECLI:BE:CASS:2013:ARR.20131022.2, Pas. 2013, nr. 538.

Wanneer volgens het gerechtsdeskundig verslag de advocaat van de beklaagde, die zich heeft verzet tegen de aanstelling van een college van deskundigen, aan de psychiatrisch deskundige heeft meegedeeld « niet aanwezig te moeten zijn » tijdens het onderhoud tussen deze laatste en de in verdenking gestelde, bedoeld in artikel 7 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering, en de beklaagde, die de valsheid van deze vermelding niet heeft aangevoerd, ter terechtzitting heeft verklaard geen enkel nieuw medisch gegeven te hebben voor te leggen om de definitieve conclusies van de gerechtsdeskundige te betwisten, kan de rechter daaruit afleiden dat het recht op tegenspraak, bedoeld in de artikelen 7 en 8 van die wet, is geëerbiedigd.

Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.26.0287.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260609.2N.5/FR>

Trefwoorden: Regeling rechtspleging – Burgerlijke partij – Klacht wegens valsheid – Belang – Moreel belang

Samenvatting: De kamer van inbeschuldigingstelling die moet beslissen over de regeling van de rechtspleging betreffende een gerechtelijk onderzoek dat is opgestart door een klacht met burgerlijkepartijstelling en zonder dat het openbaar ministerie enige vordering heeft genomen tot het instellen van een gerechtelijk onderzoek of tot verwijzing naar het vonnisgerecht, oordeelt onaantastbaar of de burgerlijke partij voldoet aan de vereiste van een belang en of dat belang nog voorhanden is op het ogenblik dat de kamer van inbeschuldigingstelling moet beslissen over de regeling van de rechtspleging.

Het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

Hij die klacht doet met burgerlijkepartijstelling wegens valsheid in geschriften en gebruik ervan waarvan hij het slachtoffer zou zijn, kan een moreel belang erbij hebben dat het bewezen karakter van dit misdrijf wordt vastgesteld door de rechter. Uit de enkele omstandigheid dat de valsheid en het gebruik ervan geen relevantie hebben gehad voor de tegen de klager ingestelde strafvordering, kan niet worden afgeleid, zoals het arrest doet, dat de eiser geen belang meer heeft bij de klacht met burgerlijkepartijstelling.

Het eerste onderdeel is in zoverre gegrond.

Hof van Cassatie 23 juni 2026 (26/CAS/0006), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260623.2N.13/NL>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Afwezigheid verdachte en diens raadsman – Gevolg

Samenvatting: Overeenkomstig artikel 23, 2°, Voorlopige Hechteniswet, dat bij toepassing van artikel 30, § 3, derde lid, van die wet ook van toepassing is op de kamer van inbeschuldigingstelling, kan het onderzoeksgerecht dat bij het oordeel over de handhaving van de voorlopige hechtenis vaststelt dat de verdachte weigert te verschijnen en zijn raadsman hem niet wenst te vertegenwoordigen, uitspraak doen in hun afwezigheid.

Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0475.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260623.2N.9/NL>

Trefwoorden: Onderzoeksgerecht – Regeling rechtspleging – Onopzettelijke doding – Voldoende bezwaren

Samenvatting: Het onderzoeksgerecht kan een inverdenkinggestelde slechts dan naar de correctionele rechtbank verwijzen voor onopzettelijke doding wanneer het oordeelt dat er voldoende bezwaren zijn dat, zonder het aan de inverdenkinggestelde ten laste gelegde gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, de dood zich niet zou hebben voorgedaan zoals zij zich concreet heeft voorgedaan. De afwezigheid van voldoende bezwaren kan evenwel niet worden afgeleid uit de enkele omstandigheid dat niet vaststaat dat de dood het rechtstreekse gevolg is van het gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid.

Het oordeel over het oorzakelijk verband tussen een eventuele fout of nalatigheid en de dood moet worden onderscheiden van het oordeel over de medische doodsoorzaak. Wanneer het onderzoeksgerecht oordeelt dat het onmogelijk is om vast te stellen of na te gaan waaraan precies een persoon is overleden of wat de fysieke oorzaak van dat overlijden was, kan het hieruit afleiden dat er geen voldoende bezwaren zijn met betrekking tot een oorzakelijk verband tussen een eventuele fout of nalatigheid en de dood.

Hof van Cassatie 30 juni 2026 (26/CAS/0047), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260630.2F.1/FR>

Trefwoorden: 1. Huiszoeking – Domicilie van de verdachte

2. Opsporingsonderzoek – Pro-actief dan wel reactief – Terugkerende drugsoverlast op de openbare weg – Reactief onderzoek

Samenvatting: 1. Dans la mesure où il est fondé sur la prémisse qu'une perquisition effectuée dans le cadre d'un flagrant délit ne peut être effectuée qu'au domicile légal de la personne surprise en flagrant délit, et non dans une résidence ou un lieu de séjour de cette

même personne où elle n'est pas domiciliée, et en tant qu'il est fondé sur l'affirmation qu'une perquisition en flagrant délit ne peut être légalement réalisée lorsque la résidence ou le lieu de séjour de l'inculpé est aussi le domicile d'un tiers, le moyen manque en droit.

En vertu de l'article 36 du Code d'instruction criminelle, les officiers de police judiciaire peuvent, en cas de flagrant délit ou crime, procéder à une perquisition dans le domicile de l'inculpé.

Par domicile de l'inculpé au sens de l'article précité, il faut entendre non seulement la résidence principale du suspect surpris en flagrant délit, mais aussi tout endroit où le suspect possède des attaches présentant un certain degré de stabilité, sans qu'il faille exiger qu'il y soit officiellement inscrit ou qu'il y réside de manière permanente.

La juridiction d'instruction apprécie souverainement, en fait, si le lieu perquisitionné en flagrant délit est un domicile de l'inculpé au sens de l'article 36 du Code d'instruction criminelle. La Cour vérifie si le juge n'a pas déduit de ses constatations des conséquences qui y sont étrangères ou qu'elles ne sauraient justifier.

Par ailleurs, lorsqu'un inculpé invoque l'irrégularité d'un acte d'instruction pour contester l'existence d'indices sérieux de culpabilité justifiant la détention préventive, la juridiction d'instruction, qui n'agit pas en application de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle, est seulement tenue de procéder à un contrôle au premier abord de l'irrégularité ainsi soulevée.

Il ressort des constatations de l'arrêt que les services de police ont observé en ville une personne qui semblait attendre l'arrivée d'une autre personne et envoyait des messages avec son téléphone, que le demandeur l'a rejointe, qu'ils se sont tous les deux dirigés vers l'entrée d'un immeuble afin de se soustraire aux regards et que, après un bref contact, ils se sont immédiatement séparés. Ensuite, ladite personne a été interpellée par la police et a reconnu avoir acheté deux grammes de cannabis pour un montant de 20 euros, tandis que le demandeur, en étant particulièrement attentif à son environnement, se dirigeait avec détermination vers un immeuble devant lequel il s'est arrêté après avoir remarqué la présence d'un policier. Au moment de son interception à cet endroit, le demandeur a spontanément déclaré qu'il n'avait rien fait, tremblait et paraissait fortement stressé. L'arrêt constate également que, lors de la fouille de sécurité résultant de la privation de liberté intervenue à 20 h 28, le demandeur a été trouvé en possession de trois paquets de cannabis, de 20 euros, d'un téléphone et d'un trousseau de clés, ce qui, selon le procès-verbal cité par l'arrêt, correspond aux déclarations du client. Les policiers ont ensuite constaté que les clés trouvées sur le demandeur permettaient d'ouvrir la porte d'entrée de cet immeuble, ont ensuite accédé aux parties communes à 20 h 31 et, à l'aide d'une autre clé du trousseau du demandeur, ont pénétré et perquisitionné l'appartement du dernier étage à 20 h 37.

Contrairement à ce que le moyen soutient, de la circonstance que, après avoir été vu en compagnie d'une personne qui a déclaré avoir acheté deux grammes de cannabis pour vingt euros, le demandeur s'est ensuite immédiatement dirigé, de manière déterminée, vers un immeuble devant lequel il s'est arrêté, et de celle qu'il a été trouvé en possession d'un trousseau de clés permettant d'accéder tant aux parties communes de cet immeuble qu'à l'appartement du dernier étage, la chambre des mises en accusation a pu déduire, dans le cadre du contrôle de prime abord qui lui incombait, que la perquisition avait été effectuée dans un domicile du demandeur au sens de l'article 36 du Code d'instruction criminelle.

Ainsi, l'arrêt est régulièrement motivé et légalement justifié.

- ➔ Het Hof van Cassatie beslist dat onder het begrip 'domicilie van de verdachte' in artikel 36 Wetboek van Strafvordering niet alleen de officiële hoofdverblijfplaats valt,

maar elke plaats waar de verdachte een band met een zekere mate van stabiliteit heeft. De vermelding in het rijksregister sluit het bestaan van een officieus domicilie niet uit.

2. En vertu de l'article 28bis, § 2, du Code d'instruction criminelle, l'enquête proactive consiste, dans le but de permettre la poursuite d'auteurs d'infractions, en la recherche, la collecte, l'enregistrement et le traitement de données et d'informations sur la base d'une suspicion raisonnable que des faits punissables vont être commis ou ont été commis mais ne sont pas encore connus, et qui sont ou seraient commis dans le cadre d'une organisation criminelle, telle que définie par la loi, ou constituent ou constitueraient une infraction telle que visée à l'article 90ter, §§ 2, 3 et 4 du même code.

Il incombe au juge d'apprécier en fait, sur la base des éléments qui lui sont soumis, si les investigations ayant conduit à l'ouverture d'un dossier répressif relèvent de la recherche proactive ou réactive. Le contrôle de la Cour se limite à vérifier si le juge ne déduit pas de ses constatations des conséquences qui seraient sans aucun lien avec elles ou qui ne seraient susceptibles, sur leur fondement, d'aucune justification.

Comme il a été dit plus haut, lorsqu'un inculpé invoque l'irrégularité d'un acte d'instruction pour contester l'existence d'indices sérieux de culpabilité justifiant la détention préventive, la juridiction d'instruction, qui n'agit pas en application de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle, est seulement tenue de procéder à un contrôle au premier abord de l'irrégularité ainsi soulevée.

Par ailleurs, le juge satisfait à l'obligation de motiver les jugements et arrêts, et de répondre aux conclusions d'une partie, lorsque sa décision comporte l'énonciation des éléments de fait ou de droit à l'appui desquels une demande, une défense ou une exception sont accueillies ou rejetées. Le juge n'est pas tenu de suivre les parties dans le détail de leur argumentation.

L'arrêt constate que le procès-verbal initial de la police relate, sous le titre « contextualisation – raison de notre présence », que « la vente de produits stupéfiants est un phénomène récurrent depuis plusieurs années sur le territoire de la commune d'Ixelles », que « ces faits sont à l'origine d'un sentiment d'insécurité, dans le chef des habitants, des commerçants et des usagers du quartier, ce qui engendre incontestablement une importante nuisance sociale [...] », que les « agents de quartier, qui travaillent sur place, nous rapportent quotidiennement des informations sur ces phénomènes et nous font part des plaintes des riverains », et que « les faits étant régulièrement commis depuis des véhicules ou à l'abri des regards, il est difficile pour nos services de lutter contre ce genre de phénomène [...] ».

De ces éléments de contexte qui, au vu de cette description ne semblent pas concerner des faits punissables qui vont être commis ou ont été commis mais ne sont pas encore connus, mais, au contraire, paraissent relater des infractions qui ont été commises ou sont en train de l'être, les juges d'appel ont pu déduire, dans le cadre du contrôle de prime abord qui leur incombait et en répondant à la défense invoquée devant eux, que les investigations de la police ne relevaient pas d'une enquête proactive mais bien « d'une recherche réactive en matière de vente, détention et consommation de stupéfiants, véritable problème de santé et de sécurité à Bruxelles ».

➔ Het Hof verduidelijkt dat toezicht op terugkerende drugsoverlast op de openbare weg een reactief opsporingsonderzoek is naar reeds gepleegde of lopende misdrijven, waarvoor geen proactieve machtiging vereist is.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260630.2F.2/FR>

Trefwoorden: Saisine onderzoeksrechter – Overschrijding – Gevolgen voor aanhoudingsbevel

Samenvatting: La chambre des mises en accusation, qui n'était pas saisie sur la base de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle, était seulement habilitée à contrôler la régularité de la détention préventive, en application des articles 21 et 30 de la loi du 20 juillet 1990.

D'une part, le réquisitoire du procureur du Roi qui a saisi le juge d'instruction vise « des faits de viol ».

En tant qu'ils soutiennent que la saisine du juge d'instruction serait limitée à un seul viol, les moyens manquent en fait.

Et, ainsi que l'arrêt et le mémoire le relèvent, le mandat d'arrêt repose en tout état de cause sur l'inculpation de « viol au préjudice d'une personne mineure âgée de moins de seize ans, précédé de violence grave, avec lésions corporelles, avec arme, en présence ou à l'aide d'une ou de plusieurs personnes ».

Dès lors, le juge d'instruction aurait-il dépassé les limites de sa saisine en inculpant le demandeur d'autres infractions que des viols, sa décision de décerner un mandat d'arrêt demeurerait légalement justifiée par l'inculpation précitée de viol avec circonstances aggravantes.

Les juges d'appel, qui n'étaient pas saisis du contrôle de la légalité de l'instruction, ont énoncé les indices sérieux de culpabilité relatifs audit crime et ont considéré que « les faits de viol permettaient à eux seuls la délivrance du mandat d'arrêt, de telle manière que le grief tiré de l'extension illégale de la saisine du juge d'instruction est dépourvu d'incidence à l'aune de la régularité du titre de détention ».

Ce faisant, ils ont légalement justifié leur décision.

- ➔ Zelfs indien de onderzoeksrechter zijn saisine overschreed, blijft het bevel tot aanhouding wettig gerechtvaardigd door de verkrachting met verzwarende omstandigheden. Aangezien verkrachting op zich volstaat voor het arrestatiebevel, heeft een eventuele overschrijding van de saisine geen invloed op de regelmatigheid van de detentie.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260630.2N.40>

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Tolk

Samenvatting: De persoon tegen wie een Europees aanhoudingsbevel wordt uitgevaardigd en die de taal van de rechtspleging van het onderzoeksgerecht dat uitspraak moet doen over

de tenuitvoerlegging van dit bevel niet spreekt en begrijpt, heeft recht op bijstand van een tolk.

Indien vaststaat dat ondanks de nodige inspanningen geen tolk beschikbaar is die kan instaan voor de bijstand van de betrokkene bij de procedure voor het onderzoeksgerecht, dient het onderzoeksgerecht in beginsel de behandeling van de zaak uit te stellen indien de betrokkene aan het debat wil deelnemen en zich niet louter wil laten vertegenwoordigen door een raadsman. In dat geval dient de betrokkene evenwel om een uitstel van behandeling van de zaak te verzoeken. Dient de betrokkene geen dergelijk verzoek in en laat hij zich op de rechtszitting vertegenwoordigen door zijn raadsman, dan kan het onderzoeksgerecht de zaak behandelen. Daaruit moet worden afgeleid dat de betrokkene verzaakt heeft aan zijn recht op bijstand van een tolk.

Hof van Cassatie 30 juni 2026 (26/CAS/0100), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260630.2N.30>

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Dubbele strafbaarstelling – Belaging – Spanje: schending van een rechterlijk contactverbod

Samenvatting: Artikel 5, § 1, Wet Europees Aanhoudingsbevel bepaalt dat de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel wordt geweigerd ingeval het feit waarop het Europees aanhoudingsbevel betrekking heeft, krachtens het Belgische recht niet strafbaar is. Indien aan de vereiste van de dubbele strafbaarstelling niet is voldaan, moet de tenuitvoerlegging worden geweigerd.

De kamer van inbeschuldigingstelling moet als uitvoerende rechterlijke autoriteit onderzoeken of de feiten waarvoor een Europees aanhoudingsbevel ter fine van strafuitvoering is uitgevaardigd, door de Belgische wet strafbaar zijn gesteld, dit wil zeggen of de feitelijke elementen die aan de oorsprong liggen van het misdrijf op grond waarvan het Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd door de Belgische wet op enigerlei wijze strafbaar zijn gesteld.

Niet is vereist dat de kwalificatie in de beide wetgevingen dezelfde is noch dat de feiten in beide wetgevingen een misdrijf opleveren met dezelfde constitutieve bestanddelen.

Niet relevant is derhalve dat volgens artikel 468.2 Spaans Strafwetboek de strafbaarstelling bestaat in de schending van een rechterlijk contactverbod, waarbij de loutere miskenning een voltooid misdrijf oplevert en dit ongeacht het al dan niet voorhanden zijn van de voor het misdrijf van belaging als bedoeld door artikel 442bis Belgisch Strafwetboek vereiste constitutieve bestanddelen. Evenmin relevant is of in het veroordelend vonnis op grond waarvan het Europees aanhoudingsbevel ter fine van strafuitvoering is uitgevaardigd, is onderzocht of aan de constitutieve bestanddelen van het misdrijf belaging naar Belgisch recht is voldaan. Enkel relevant is of de feitelijke elementen op grond waarvan de betrokkene is veroordeeld door de Spaanse rechter en op basis waarvan door de bevoegde Spaanse autoriteit het Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd ter fine van strafuitvoering, kunnen worden gestraft als belaging als bedoeld door artikel 442bis Belgisch Strafwetboek.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260811.VAK.11>

Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis – Handhaving – Tolk

2. Voorlopige hechtenis – Handhaving – Regelmatigheid bevel tot aanhouding

Samenvatting: 1. Artikel 31, eerste lid, Taalwet Gerechtszaken bepaalt dat in al de ondervragingen van het opsporingsonderzoek en van het gerechtelijk onderzoek, alsmede voor de onderzoeks- en vonnisgerechten, de partijen die persoonlijk verschijnen de taal van hun keuze voor al hun mondelinge verklaringen gebruiken.

Artikel 31, tweede lid, eerste zin, Taalwet Gerechtszaken bepaalt dat de partijen die de taal van de procedure niet verstaan worden bijgestaan door een beëdigd tolk die alle mondelinge verklaringen vertaalt.

Een inverdenkinggestelde die zich op de rechtszitting van het onderzoeksgerecht laat vertegenwoordigen door zijn advocaat, wordt geacht niet persoonlijk te verschijnen en zijn recht van verdediging uit te oefenen via zijn advocaat. Dat de inverdenkinggestelde op die rechtszitting aanwezig was en de beslissing om zich door zijn advocaat te laten vertegenwoordigen ingegeven is door een beweerd beperkte kennis van de taal waarvoor een tolk werd aangesteld, doet daaraan geen afbreuk. Een inverdenkinggestelde kan in die omstandigheden niet aanvoeren dat artikel 31 Taalwet Gerechtszaken niet werd nageleefd.

2. Uit de artikelen 21, § 4, 22, eerste en zesde lid, en 30, § 4, Voorlopige Hechteniswet volgt dat ongeacht de aangevoerde nietigheid de regelmatigheid van het bevel tot aanhouding enkel kan worden betwist wanneer over de handhaving van de voorlopige hechtenis uitspraak wordt gedaan binnen de termijn van vijf dagen te rekenen vanaf de tenuitvoerlegging van het bevel tot aanhouding en niet wanneer het onderzoeksgerecht maandelijks of tweemaandelijks uitspraak doet over de handhaving van de hechtenis.

De raadkamer heeft met de niet-aangevochten beschikking van 22 mei 2026 beslist tot de handhaving van de voorlopige hechtenis na te hebben geoordeeld dat het bevel tot aanhouding van 20 mei 2026 regelmatig werd verleend.

De regelmatigheid van het verleende bevel tot aanhouding staat dan ook vast en dit ongeacht de vaststelling met het thans bestreden arrest van de ernstige aanwijzingen van schuld door overname van de aanwijzingen van schuld die in dit bevel zijn vermeld.

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/26CAS0264.pdf>

Trefwoorden: Vreemdelingen – Controle onderzoeksgerecht – Uitstel – Geen schorsing van de termijn van 15 dagen - Artikel 30, § 3 Wet Voorlopige Hechtenis

Samenvatting: Geen enkele wettelijke bepaling voorziet erin dat het op vraag van de Belgische Staat toegekende uitstel van behandeling van de zaak de termijn schorst van

vijftien dagen waarbinnen de kamer van inbeschuldigingstelling uitspraak moet doen bij de controle van de wettigheid van de vrijheidsberoving van een vreemdeling.

Hof van Cassatie 18 augustus 2026 (26/CAS/0495/1), www.cass.be

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/26CAS0495.pdf>

Trefwoorden: Detentieomstandigheden – Opdracht onderzoeksgerecht – Toilet in een meerpersoonscel niet volledig afgesloten van de leefruimte

Samenvatting: De rechter die moet oordelen over een aangevoerde schending van artikel 3 EVRM wegens de aanwezigheid van een toilet in een meerpersoonscel die niet volledig is afgesloten van de leefruimte, moet nagaan of er omstandigheden zijn met een versterkend of cumulatief effect die maken dat er een schending is van artikel 3 EVRM.

Het arrest stelt vast dat achter het stapelbed in de cel, waar de eiser verblijft met een medegedetineerde, een gordijn hangt met rechts daarachter het toilet. Het stelt ook vast dat de maaltijden in de cel moeten worden genuttigd, maar dat het sanitair en dus ook het toilet door middel van een gordijn kan worden afgesloten van de rest van de cel.

Uit de overige redenen die het arrest bevat, blijkt niet dat de appelrechters hebben onderzocht of er omstandigheden zijn die op de vaststelling dat de eiser als gedetineerde in een meerpersoonscel niet beschikt over een van het leefgedeelte volledig afgescheiden toilet, een versterkend of cumulatief effect hebben, die kunnen maken dat er een schending is van artikel 3 EVRM.

Het arrest kan dan ook niet oordelen dat er geen schending van artikel 3 EVRM voorligt.

Hof van Cassatie 25 augustus 2026 (26/CAS/0518/2), www.cass.be

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/26CAS0495.pdf>

Trefwoorden: Detentieomstandigheden – Duocel – Afscheiding sanitair

Samenvatting: Artikel 3 EVRM bepaalt dat niemand mag worden onderworpen aan folteringen noch aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen.

Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens betreffende artikel 3 EVRM en het uit die bepaling voortvloeiende verbod op een onmenselijk of vernederende behandeling (EHRM, 9 oktober 2008, Moiseyev t. Rusland, ro 124; EHRM, 13 oktober 2011, Mustafayev t. Oekraïne, ro 32; EHRM, 15 december 2011, Veniosov t. Oekraïne, ro 36; EHRM, 6 november 2012, Longin t. Kroatië, ro 60; EHRM, 25 april 2013, Canali t. Frankrijk, ro 52, EHRM, 25 november 2014, Vasilescu t. België, ro 102; EHRM; 27 januari 2015, Neshkov ea t. Bulgarije, ro 241) volgt dat indien een gedetineerde is opgesloten in een meerpersoonscel een toilet in die cel slechts aanvaardbaar is indien het toilet volledig kan worden afgesloten van het leefgedeelte van de cel. Het is niet aanvaardbaar indien het toilet slechts wordt afgeschermd met bijvoorbeeld een paravent, met een gordijn of met een lage wand, die de privacy niet afdoende kunnen verzekeren.

Het enkele feit dat een toilet niet volledig is afgescheiden van de leefruimte in de meerpersoonscel houdt volgens het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM, Szafranski t. Polen, 15 december 2015, ro 27 en 37-41) niet 25 AUGUSTUS 2026 26/CAS/0518/3 noodzakelijk een inbreuk op artikel 3 EVRM in. Of er daadwerkelijk een inbreuk is op die verdragsbepaling is afhankelijk van de aanwezigheid van andere detentieomstandigheden met een versterkend of cumulatief effect.

De rechter die naar aanleiding van een aangevoerde schending van artikel 3 EVRM wegens de detentietoestand van de betrokkene vaststelt dat deze is opgesloten in een meerpersoonscel waarin zich ook het toilet bevindt, dient na te gaan of dat laatste volledig is afgesloten van de leefruimte en, wanneer dat niet het geval blijkt te zijn, of er omstandigheden zijn met een versterkend of cumulatief effect die maken dat er een schending is van artikel 3 EVRM.

Het arrest stelt vast dat de eiser in een duo-cel verblijft en “afgeschermd sanitair” ter beschikking heeft, en dit op grond van de door het openbaar ministerie voorgebrachte gegevens, met name het e-mailbericht van de directeur van de gevangenis van Mechelen, waarin wordt gesteld dat de eiser geen grondslaper meer is en in een duo-cel verblijft, waarbij het sanitair in de verblijfsruimte wordt afgeschermd door een paravent/kamerscherm.

Uit de redenen die het arrest bevat, blijkt evenwel niet dat de appelrechters hebben onderzocht of er omstandigheden zijn die een versterkend of cumulatief effect hebben op de vaststelling dat de eiser als gedetineerde ook in de nieuwe duocel waarnaar hij werd overgebracht niet beschikt over een van het leefgedeelte volledig afgescheiden toilet, en die kunnen maken dat er een schending is van artikel 3 EVRM.

Het arrest kan dan ook niet oordelen dat er geen schending van artikel 3 EVRM voorligt en schendt bijgevolg die bepaling.

Hof van Cassatie 25 augustus 2026 (26/CAS/0482), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260825.VAK.2>

Trefwoorden: Vreemdelingen – Verzoekschrift – Uitspraak binnen 5 werkdagen – Raadkamer verwijst de zaak naar de voorzitter van de rechtbank – Geen uitspraak in de zin van art. 72, eerste lid Vreemdelingenwet – Geen schorsing – Verplichte invrijheidstelling

Samenvatting: Artikel 72, eerste lid, Vreemdelingenwet bepaalt dat de raadkamer uitspraak doet binnen vijf werkdagen na het neerleggen van het verzoekschrift en dat indien de raadkamer geen uitspraak heeft gedaan binnen deze termijn, de vreemdeling in vrijheid wordt gesteld.

Artikel 72, vierde lid, Vreemdelingenwet bepaalt dat wordt gehandeld overeenkomstig de wettelijke bepalingen op de voorlopige hechtenis, behoudens de in dit lid vermelde uitzonderingen.

Onder uitspraak doen in de zin van artikel 72, eerste lid, Vreemdelingenwet wordt verstaan een beslissing waarbij de raadkamer zich territoriaal onbevoegd verklaart om kennis te nemen van het verzoek, een beslissing waarbij het verzoek onontvankelijk wordt verklaard of een beslissing waarbij het verzoek gegrond of ongegrond wordt verklaard.

Een beslissing waarbij de raadkamer de zaak bij toepassing van artikel 88, § 2, Gerechtelijk Wetboek verwijst naar de voorzitter van de rechtbank is geen uitspraak in de zin van die bepaling. Met een dergelijke beslissing verklaart de raadkamer zich niet definitief onbevoegd om van het verzoek kennis te nemen.

Geen enkele wettelijke bepaling voorziet in een schorsing van de in artikel 72, eerste lid, Vreemdelingenwet bepaalde termijn van vijf werkdagen indien de raadkamer de zaak verwijst naar de voorzitter van de rechtbank bij toepassing van artikel 88, § 2, Gerechtelijk Wetboek.

Het arrest oordeelt onder meer als volgt:

- de beslissing van de raadkamer te leper van 30 juni 2026 waarbij een verdelingsincident werd opgeworpen, is geen uitspraak in de zin van artikel 72 Vreemdelingenwet;
- de Vreemdelingenwet noch de Voorlopige Hechteniswet voorzien in een schorsing van de in artikel 72, eerste lid, Vreemdelingenwet bedoelde termijn van vijf werkdagen ingeval van een ambtshalve opgeworpen verdelingsincident;
- aangezien geen uitspraak is gedaan binnen de vijf werkdagen na de neerlegging van het verzoekschrift, moet de verweerder in vrijheid worden gesteld.

Met die redenen verantwoordt het arrest de beslissing tot invrijheidstelling van de verweerder naar recht.

Hof van Cassatie 25 augustus 2026 (26/CAS/0516), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260825.VAK.9>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Motivering

Samenvatting: Behalve de in artikel 20, § 3bis, Voorlopige Hechteniswet bepaalde contact- en communicatieverboden, kan aan de handhaving van de voorlopige hechtenis onder de modaliteit van het elektronisch toezicht niet de naleving van bijkomende voorwaarden worden gekoppeld. Die wettelijke onmogelijkheid houdt geen schending in van artikel 5.3 EVRM.

Het onderzoeksgerecht dat oordeelt dat de handhaving van de voorlopige hechtenis in de gevangenis noodzakelijk is voor de openbare veiligheid en dat de handhaving ervan onder de modaliteit van het elektronisch toezicht niet kan worden bevolen omdat die modaliteit niet de mogelijkheid biedt om de betrokkene te laten begeleiden teneinde de gevaren ingevolge zijn agressieve ingesteldheid te ondervangen, verantwoordt die beslissing naar recht en dient niet nader te motiveren waarom een invrijheidstelling onder voorwaarden, die een minder ingrijpende maatregel inhoudt dan een hechtenis onder elektronisch toezicht, niet mogelijk is.

Hof van Cassatie 25 augustus 2026 (26/CAS/0474/1)

Hyperlink:

Trefwoorden: Uitlevering – Gevaar voor schending artikelen 2 en 3 EVRM – Bijkomende waarborgen verzoekende Staat – Controle in geval van betwisting door betrokkene

Samenvatting: De uitlevering dient derhalve te worden geweigerd indien blijkt dat de betrokkene met enige graad van waarschijnlijkheid het voorwerp zal uitmaken van een schending van de artikelen 2 en 3 EVRM.

Het komt de betrokkene toe zijn aanvoeringen op dit vlak te staven. Hij kan daarbij verwijzen naar verslagen van nationale of internationale private of publieke instellingen. Het onderzoeksgerecht beoordeelt weliswaar onaantastbaar de bewijswaarde van deze verslagen, maar het enkele feit dat deze verslagen niet uitgaan van gebruikelijke onafhankelijke mensenrechtenorganisaties laat het onderzoeksgerecht niet toe die verslagen zonder meer buiten beschouwing te laten.

Het onderzoeksgerecht oordeelt onaantastbaar of er redenen zijn om aan te nemen dat er ernstige risico's bestaan dat de betrokkene, indien hij wordt uitgeleverd, het voorwerp zal uitmaken van een schending van de artikelen 2 en 3 EVRM. Het Hof gaat wel na of het onderzoeksgerecht uit zijn vaststellingen geen onmogelijk te verantwoorden gevolgen afleidt.

Het onderzoeksgerecht moet het oordeel over het bestaan van ernstige risico's dat de betrokkene, indien hij wordt uitgeleverd, het voorwerp zal uitmaken van een schending van de artikelen 2 en 3 EVRM, gronden op een concreet onderzoek.

Indien de verzoekende Staat met bijkomende waarborgen voorhoudt dat er geen ernstige risico's zijn dat de betrokkene, indien hij wordt uitgeleverd, het voorwerp zal uitmaken van een schending van de artikelen 2 en 3 EVRM, dan moet het onderzoeksgerecht ingeval van betwisting door de betrokkene nagaan of die waarborgen geen louter theoretisch karakter hebben en of zij in de praktijk ook de aangevoerde ernstige risico's wegnemen.

Het arrest verwerpt de door de eiser ingeroepen weigeringsgrond van artikel 2b1s, tweede lid, Uitleveringswet en meer bepaald het bestaan van ernstige risico's op een schending van de artikelen 2 en 3 EVRM met een enkele verwijzing naar de concrete en recente garanties van de Oekraïense autoriteiten inzake de aanwezigheid van een schuilkelder in de betrokken voorziening en de waarborg inzake de eerbiediging van de rechten van de artikelen 2 en 3 EVRM, met toevoeging van de overweging dat de verslagen waarnaar de eiser verwijst niet de neerslag zijn van vaststellingen van gebruikelijke onafhankelijke mensenrechtenorganisaties zoals onder meer het Europees Comité voor de Preventie van Foltering.

Uit die redenen blijkt niet dat het onderzoeksgerecht in het licht van wat door de eiser werd aangevoerd en in het bijzonder zijn betwisting van de door de verzoekende Staat verstrekte waarborgen een concreet onderzoek heeft verricht naar het bestaan van ernstige risico's dat de eiser het voorwerp zal uitmaken van een schending van de artikelen 2 en 3 EVRM.

Hof van Cassatie 25 augustus 2026 (26/CAS/0459), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260825.VAK.4>

Trefwoorden: Vreemdelingen – Verzoekschrift tot invrijheidstelling – Ingediend per e-mail – Ontvankelijk maar ongegrond – Hoger beroep – Beslissing tot onontvankelijkheid – Relatieve werking hoger beroep

Samenvatting: Artikel 72, derde lid, Vreemdelingenwet bepaalt dat tegen de beschikkingen van de raadkamer over het door de vreemdeling ingediende verzoekschrift tot invrijheidstelling, hoger beroep kan worden ingesteld door de vreemdeling, door het openbaar ministerie en door de Minister of zijn gemachtigde.

Volgens artikel 72, vierde lid, Vreemdelingenwet wordt gehandeld overeenkomstig de wettelijke bepalingen op de voorlopige hechtenis, behoudens de in dit lid vermelde uitzonderingen.

Op het enkel hoger beroep van de vreemdeling en gelet op de relatieve werking van dit hoger beroep kan de kamer van inbeschuldigingstelling geen voor de vreemdeling voordelige beslissing wijzigen.

De eiser heeft op maandag 13 juli 2026 hoger beroep aangetekend tegen de hem op 10 juli 2026 betekende raadkamerbeschikking van diezelfde datum, waarbij zijn verzoek tot invrijheidstelling ontvankelijk maar ongegrond werd verklaard.

Op dit enkel hoger beroep van de eiser oordeelt het arrest dat aangezien het verzoekschrift tot invrijheidstelling per e-mail werd ingediend het niet ontvankelijk is, zodat het hoger beroep moet worden afgewezen, daar waar de beroepen raadkamerbeschikking dit verzoekschrift ontvankelijk had verklaard. Die beslissing is niet naar recht verantwoord.

Hof van Cassatie 15 september 2026 (26/CAS/0635), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260915.2N.16>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Bevel tot aanhouding – Vermoeden van onschuld

Samenvatting: Het onderzoeksgerecht oordeelt onaantastbaar of de onderzoeksrechter bij het verhoor voorafgaand aan het uitvaardigen van een bevel tot aanhouding of bij het motiveren van het bevel tot aanhouding het vermoeden van onschuld heeft miskend, dit wil zeggen dat hij zich heeft uitgesproken over de schuld van de in verdenkinggestelde aan een strafbaar feit waarvoor hij niet definitief is veroordeeld. Geen enkele bepaling verbiedt het onderzoeksgerecht bij die beoordeling een vraagstelling door de onderzoeksrechter bij het verhoor samen te lezen met de redenen van het bevel tot aanhouding.

De onderzoeksrechter heeft bij het verhoor van de eiser voorafgaand aan het uitvaardigen van het bevel tot aanhouding onder meer de volgende vraag gesteld: “U bent reeds verschillende malen gedagvaard, allemaal voor feiten van diefstal? U doet gewoon verder en trekt u van niets of niemand aan?”

Het bevel tot aanhouding vermeldt onder meer: “De aanhouding van [de eiser] dringt zich niet alleen op in het belang van de openbare veiligheid, bovendien dient gevreesd te worden dat wanneer [de eiser] in vrijheid wordt gesteld hij nieuwe misdrijven zou plegen, hij zou reeds driemaal gevat zijn op diefstal waarna hij drie keer zou zijn gedagvaard, doch dit zou hem niet weerhouden opnieuw te stelen.”

Het arrest oordeelt hierover als volgt:

- door tijdens de ondervraging erop te wijzen dat de drie dagvaardingen voor diefstallen aan het dossier zijn toegevoegd en daarbij te stellen dat de eiser gewoon verder doet en zich van niets of niemand aantrekt, ondervraagt de onderzoeksrechter de eiser over de ernst van de situatie;

- dit is in het belang van de eiser aangezien hij en zijn raadsman daardoor hun opmerkingen hebben kunnen formuleren vooraleer een bevel tot aanhouding wordt afgeleverd, wat hier het geval is.

Het arrest oordeelt verder dat het gegeven dat de onderzoeksrechter, voordat hij de eiser formeel in verdenking heeft gesteld en aangehouden, hem heeft gewezen op verschillende dagvaardingen voor feiten van diefstal en daarbij heeft gesteld dat hij gewoon verder doet en zich van niets of niemand aantrekt, geen miskennis van het vermoeden van onschuld oplevert, wanneer zoals hier in het bevel tot aanhouding het gevaar op recidive geheel in de voorwaardelijke wijs wordt vermeld.

Op grond van die redenen kan het arrest wettig oordelen dat de onderzoeksrechter het vermoeden van onschuld van de eiser niet heeft miskend.

Hof van Cassatie 15 september 2026 (26/CAS/0627/1), www.cass.be
--

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/26CAS0627.pdf>

Trefwoorden: Detentieomstandigheden – Schending art. 3 EVRM – Rechtsherstel – Inverdenkinggestelde weigert overbrenging naar geschikte gevangenis – Gevolgen

Samenvatting: Uit artikel 3 EVRM volgt de verplichting om voor het onderzoeksgerecht indien het daartoe door de inverdenkinggestelde bij conclusie wordt uitgenodigd, in concreto te onderzoeken of een handhaving van de voorlopige hechtenis niet strijdig is met die verdragsbepaling. Eenzelfde verplichting geldt betreffende artikel 8 EVRM.

Het onderzoeksgerecht dient bij die beoordeling rekening te houden met de detentieomstandigheden op het ogenblik van de uitspraak.

Indien het onderzoeksgerecht vaststelt dat de detentieomstandigheden van een inverdenkinggestelde op het ogenblik van de uitspraak strijdig zijn met de artikelen 3 of 8 EVRM, moet het overeenkomstig artikel 13 EVRM onderzoeken op welke wijze rechtsherstel kan worden verleend.

Bij de bepaling van het rechtsherstel moet het onderzoeksgerecht, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de zaak, de ernst van de vastgestelde verdragsrechtelijke schending afwegen tegen het gevaar dat het beëindigen van de voorlopige hechtenis voor de openbare veiligheid zou opleveren.

Dit rechtsherstel kan bestaan in een voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht, of een invrijheidstelling onder voorwaarden, of een invrijheidstelling onder borgsom, of een invrijheidstelling, of de enkele vaststelling dat er een verdragsrechtelijke schending is, die dan de mogelijkheid biedt van een schadevergoedingsvordering tegen de Belgische Staat.

Indien een inverdenkinggestelde die aanvoert dat zijn detentieomstandigheden strijdig zijn met de artikelen 3 of 8 EVRM, de mogelijkheid wordt geboden om te worden overgebracht naar een gevangenis waarin de detentieomstandigheden wel verenigbaar zijn met deze verdragsbepalingen, kan hij zich niet langer op de schending van deze verdragsbepalingen

beroepen, indien hij zonder aanvaardbare redenen weigert op dit voorstel in te gaan. In dat geval belet hij immers zelf dat aan de door hem voorgehouden verdragsrechtelijke schending een einde wordt gemaakt.

Hof van Cassatie 22 september 2026 (26/CAS/0649), www.cass.be
--

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/26CAS0649.pdf>

Trefwoorden: Detentieomstandigheden – Art. 3 EVRM – Beoordeling

Samenvatting: Hij die van zijn vrijheid is beroofd en voorhoudt dat hij is opgesloten in omstandigheden die niet verenigbaar zijn met artikel 3 EVRM, moet dit niet bewijzen, maar hij moet wel tot staving van zijn stelling een uitgebreide, gedetailleerde en geloofwaardige beschrijving geven van de opsluitingsomstandigheden met vermelding van concrete en specifieke gegevens.

De betrokkene heeft bijgevolg een zekere aanvoeringsplicht.

Daaruit volgt ook dat het onderzoeksgerecht dat in het kader van de handhaving van de voorlopige hechtenis over een artikel 3 EVRM-verweer van een inverdenkinggestelde moet oordelen:

- niet zonder meer de door de inverdenkinggestelde tot staving van zijn verweer aangevoerde feitelijkeheden voor waar moet aannemen;
- niet steeds verplicht is om het openbaar ministerie te verzoeken over alle door de inverdenkinggestelde voorgehouden feitelijkeheden onderzoek te laten verrichten.

Het onderzoeksgerecht beoordeelt onaantastbaar de bewijswaarde van de overgelegde gegevens betreffende de detentieomstandigheden. Het kan rekening houden met informatie verstrekt door de penitentiaire overheden, ook al wordt de juistheid daarvan betwist door de inverdenkinggestelde.

Het onderzoeksgerecht dat naar aanleiding van een aangevoerde schending van artikel 3 EVRM door een inverdenkinggestelde vaststelt dat deze is opgesloten in een meerpersoonscel, waarin zich ook een toilet bevindt dat niet volledig is afgesloten van de leefruimte, moet nagaan of er omstandigheden zijn met een versterkend of cumulatief effect die maken dat de feitelijkeheid van een niet afgesloten toilet een schending oplevert van artikel 3 EVRM. Die omstandigheden met een versterkend of cumulatief effect kunnen onder meer betrekking hebben op de grootte van de cel, de verlichting in de cel, de verwarming in de cel, de verluchting in de cel en de mogelijkheid van activiteiten buiten de cel.

Uit het enkele gegeven dat het onderzoeksgerecht niet uitdrukkelijk elk van die omstandigheden afzonderlijk beoordeelt en vermeldt, kan niet worden afgeleid dat het die omstandigheden niet bij de beoordeling heeft betrokken.

Indien de inverdenkinggestelde in algemene bewoordingen aanvoert dat er versterkende of cumulatieve omstandigheden voorhanden zijn om te doen besluiten tot een schending van artikel 3 EVRM, zonder evenwel te verduidelijken of en in welke mate die van toepassing zijn op de specifieke situatie van de inverdenkinggestelde op het tijdstip dat over de handhaving van de voorlopige hechtenis moet worden beslist, moet het onderzoeksgerecht daarop niet ingaan.

Er moet rekening worden gehouden met de verplichting van het onderzoeksgerecht om op korte termijn uitspraak te doen, eventueel verlengd met de termijn of termijnen van uitstel op verzoek van de inverdenkinggestelde.

Het onderzoeksgerecht oordeelt onaantastbaar over de aanwezigheid van omstandigheden met een versterkend of cumulatief effect die maken dat de feitelijkheid van een niet-afgesloten toilet in een meerpersoonscel een schending oplevert van artikel 3 EVRM.

Het Hof gaat wel na of het onderzoeksgerecht uit zijn vaststellingen geen onmogelijk te verantwoorden gevolgen afleidt.

C. Andere arresten van het Hof van Cassatie

Hof van Cassatie 23 juni 2026 (P.26.0251.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260623.2N.5/NL>

Trefwoorden: Nationaliteit – Vervallenverklaring – Prejudiciële vraag GwH

Samenvatting: Er wordt gevraagd om volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

“Schendt artikel 23 Wetboek Belgische Nationaliteit de artikelen 10 en 11 Grondwet, in zoverre het de Belgen van vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit uitsluit die hun nationaliteit hebben verkregen van een ouder die Belg was op de dag van hun geboorte, evenals de Belgen aan wie de Belgische nationaliteit werd toegekend op grond van de artikelen 11 en 11bis Wetboek Belgische Nationaliteit en niet de Belgen aan wie op grond van artikel 12 Wetboek Belgische Nationaliteit automatisch de Belgische nationaliteit werd toegekend ingevolge de vrijwillige verkrijging of herkrijging van de Belgische nationaliteit door een ouder die het gezag over het kind uitoefent, op voorwaarde dat het kind zijn hoofdverblijfplaats in België heeft?”

Artikel 23, § 1, eerste lid, 2°, WBN bepaalt dat de Belgen die hun nationaliteit niet hebben verkregen van een ouder of een adoptant die Belg was op de dag van hun geboorte en de Belgen wier nationaliteit niet werd toegekend op grond van de artikelen 11 en 11bis, van de Belgische nationaliteit vervallen kunnen worden verklaard indien zij ernstig tekortkomen aan hun verplichtingen als Belgische burger.

Artikel 12 WBN, in zijn versie voor de wijziging ervan bij artikel 8 Wet 4 december 2012 bepaalde: “Bij vrijwillige verkrijging of herkrijging van de Belgische nationaliteit door een ouder of een adoptant die het gezag uitoefent over een kind dat de leeftijd van achttien jaar niet bereikt heeft of niet ontvoegd is voor die leeftijd, wordt aan dit laatste de Belgische nationaliteit toegekend.”

Het Grondwettelijk Hof heeft bij het arrest nr. 16/2018 van 7 februari 2018 onder meer geoordeeld dat artikel 23, § 1, eerste lid, 2°, WBN de artikelen 10 en 11 Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 EVRM, met artikel 4 van het Protocol nr. 7 bij het EVRM en met artikel 14, zevende lid, IVBPR, niet schendt. Het steunde daarvoor onder meer op de volgende redenen:

- in de zaak voor de verwijzende rechter wordt de vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit gevorderd van een persoon die deze nationaliteit heeft verworven op grond van

artikel 12 WBN, vóór de vervanging ervan bij artikel 8 Wet 4 december 2012. Het Grondwettelijk Hof beperkt zijn onderzoek tot dat geval (B.2);

- volgens artikel 23, § 1, eerste lid, 2°, WBN kunnen de Belgen die hun nationaliteit noch door een ouder of een adoptant die Belg was op het ogenblik van hun geboorte, noch door de toepassing van artikel 11 WBN hebben verkregen, van de Belgische nationaliteit vervallen worden verklaard indien zij ernstig te kort komen in hun verplichtingen als Belgische burger. Aldus maakt die bepaling het mogelijk die Belgen, wanneer zij door hun gedrag tonen dat zij de fundamentele regels van het samenleven niet aanvaarden en ernstig afbreuk doen aan de rechten en vrijheden van hun medeburgers, van de nationale gemeenschap uit te sluiten (B.4, tweede alinea);

- de personen die op grond van artikel 23, § 1, eerste lid, 2°, WBN niet van die nationaliteit vervallen kunnen worden verklaard, zijn allereerst de in België geboren personen van wie de ouder of adoptant hetzij Belg was op de dag van hun geboorte, hetzij zelf in België is geboren en er gedurende vijf jaren in de loop van de tien jaren voorafgaand aan de geboorte of de adoptie van het kind zijn hoofdverblijfplaats heeft gehad, aan wie de Belgische nationaliteit automatisch op het ogenblik van hun geboorte of adoptie is toegekend, enkel door het gevolg dat daaraan bij de wet is verbonden. Het betreft voorts personen die eveneens in België zijn geboren en er vóór de nationaliteitsverwerving steeds hun hoofdverblijfplaats hebben gehad, die vóór de leeftijd van twaalf jaar Belg zijn geworden door een verklaring van hun ouders, die zelf niet in België zijn geboren maar die er gedurende de tien jaren voorafgaand aan de verklaring hun hoofdverblijfplaats hebben gehad en van wie er minstens één toegelaten is om voor onbepaalde duur in België te verblijven (B.6, eerste alinea);

- gelet op hun geboorte in België en hun afstamming van Belgische of in België geboren ouders of adoptanten, dan wel hun geboorte en de lange periode van verblijf van henzelf en hun ouders of adoptanten in België, kunnen die personen worden geacht bijzonder sterke banden met de nationale gemeenschap te hebben (B.6, tweede alinea);

- de personen bedoeld in artikel 12 WBN, zoals van toepassing vóór de wijziging ervan bij Wet 4 december 2012, behoren niet tot de categorie van burgers die de Belgische nationaliteit verwerven of kunnen verwerven door de omstandigheid van hun geboorte in België. Ze hebben de Belgische nationaliteit tijdens hun minderjarigheid verworven ingevolge het enkele feit van de verkrijging of herkrijging van de Belgische nationaliteit door een ouder, zonder dat daarbij enige andere voorwaarde van verbondenheid met de nationale gemeenschap werd gesteld (B.7);

- het verschil in behandeling dat voortvloeit uit artikel 23, § 1, eerste lid, 2°, WBN doordat de categorieën van personen vermeld in B.6 van de mogelijkheid tot vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit worden uitgesloten, terwijl die uitzondering niet geldt voor de in B.7 vermelde categorie van personen, berust op een objectief en pertinent criterium van onderscheid dat verband houdt met de wijze waarop de Belgische nationaliteit werd verkregen en met de band met de nationale gemeenschap (B.8.1).

Artikel 12 WBN, zoals vervangen bij artikel 8 Wet 4 december 2012, in werking getreden op 1 januari 2013, luidt: “Aan een kind dat de leeftijd van achttien jaar niet heeft bereikt of niet ontvoegd is vóór die leeftijd, wordt de Belgische nationaliteit toegekend in geval van vrijwillige verkrijging of herkrijging van de Belgische nationaliteit door een ouder of een adoptant die het gezag over het kind uitoefent, op voorwaarde dat dat kind zijn hoofdverblijfplaats in België heeft”. Die versie is van toepassing op het geval van de eiser.

Voortgaande op de redengeving ontwikkeld in het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 16/2018 van 7 februari 2018 rijst de vraag of artikel 23, § 1, eerste lid, 2°, WBN, in de hier toepasselijke versie van artikel 12 WBN waarin de nationaliteitsverwerving van het kind gekoppeld is aan de voorwaarde dat het zijn hoofdverblijfplaats in België heeft, nog steeds de artikelen 10 en 11 Grondwet niet schendt.

Het Hof stelt hierover de hierna omschreven prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof.

“Schendt artikel 23 Wetboek Belgische Nationaliteit de artikelen 10 en 11 Grondwet, in zoverre het de Belgen van vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit uitsluit die hun nationaliteit hebben verkregen van een ouder die Belg was op de dag van hun geboorte, evenals de Belgen aan wie de Belgische nationaliteit werd toegekend op grond van de artikelen 11 en 11bis Wetboek Belgische Nationaliteit en niet de Belgen aan wie op grond van artikel 12 Wetboek Belgische Nationaliteit automatisch de Belgische nationaliteit werd toegekend ingevolge de vrijwillige verkrijging of herkrijging van de Belgische nationaliteit door een ouder die het gezag over het kind uitoefent, op voorwaarde dat het kind zijn hoofdverblijfplaats in België heeft?”

2.5. Grondwettelijk Hof

Grondwettelijk Hof 24 september 2026 (109/2026), www.const-court.be

Hyperlink: <https://nl.const-court.be/public/n/2026/2026-109n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Herstel in eer en rechten - Voorwaarden - Volledige betaling van de geldstraffen en gerechtskosten

Samenvatting: Bij arrest van 2 oktober 2025, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 16 oktober 2025, heeft de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Luik de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 622 van het Wetboek van strafvordering de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre het ten gunste van de verzoeker tot herstel in eer en rechten niet voorziet in de mogelijkheid voor de kamer van inbeschuldigingstelling, die over het verzoek tot eerherstel moet beslissen, om de verzoeker te ontslaan van de voorwaarde van volledige betaling van de geldstraffen en de gerechtskosten, voor zover hij aantoont dat hij in de onmogelijkheid verkeerde om aan de verplichtingen te voldoen, hetzij wegens zijn onvermogen, hetzij wegens enig ander feit dat niet aan hem kan worden toegeschreven ? ».

Het Hof zegt voor recht :

Artikel 622 van het Wetboek van strafvordering schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre het niet voorziet in de mogelijkheid voor de kamer van inbeschuldigingstelling om de verzoeker te ontslaan van de voorwaarde van de volledige betaling van de geldstraffen wanneer hij aantoont dat hij in de onmogelijkheid verkeert om zich te bevrijden van die betaling, hetzij wegens zijn onvermogen, hetzij wegens enig ander feit waaraan hij geen schuld heeft.

In het kort: De onmogelijkheid, voor de kamer van inbeschuldigingstelling, om een herstel in eer en rechten toe te kennen aan een veroordeeld persoon die de geldstraffen niet volledig heeft betaald, is ongrondwettig, wanneer die persoon niet kan betalen wegens zijn onvermogen of wegens enig ander feit waaraan hij geen schuld heeft

2.6. Raad van State

- Nihil

2.7. Hoven van beroep

A. Correctionele kamers

Gent 24 februari 2026, <i>Tijdschrift voor Gentse en West-Vlaamse Rechtspraak</i> 2026, afl. 3.

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafrecht – Strafrechtspleging – Verbeurdverklaring voorwerp witwasmisdrijf – Verbeurdverklaring bij equivalent ten aanzien van meerdere veroordeelden – Tenuitvoerlegging.

Samenvatting: Wanneer eenzelfde bedrag bij wijze van verbeurdverklaring bij equivalent wordt opgelegd

Antwerpen 1 april 2026, <i>Limburgs Rechtsleven</i> 2026, afl. 3.

Hyperlink:

Trefwoorden: Bewijs in strafzaken – E-mailverkeer van derden – Onrechtmatig verkregen bewijs – Bewijslast – Antigoontoets – Beoordeling – Recht op een eerlijk proces – Onontvankelijkheid van de strafvordering – Objectieve beoordeling – Publieke omkoping – Openbare functie – Private omkoping – Bewijsvoering

Samenvatting: De partij die aanvoert dat gegevens vervat in de strafinformatie onrechtmatig werden bekomen, dient dit aannemelijk te maken op een wijze die het niveau van een loutere bewering overstijgt.

Uit de enkele omstandigheid dat een derde beschikt over e-mailberichten waaraan hij niet deelnam en waarvan hij evenmin de bestemming was, volgt niet noodzakelijk en per definitie dat bij oorsprong kennis werd genomen van deze e-mailberichten als gevolg van een misdrijf of een onrechtmatige inbreuk op de privacy.

Zelfs indien wordt aangenomen dat de door de burgerlijke partij gevoegde e-mailberichten resulteerden uit een wederrechtelijke inbraak volgt hieruit niet dat zij daarvoor verantwoordelijk was, of in dit verband zelf een onregelmatigheid of een misdrijf beging.

De loutere vaststelling dat het bewijs onregelmatig werd bekomen, is vreemd aan de beoordeling van de criteria van artikel 32 V.T.Sv.

De rechter oordeelt onaantastbaar of het gebruik van bewijs dat verkregen is door een onregelmatigheid, waardoor geen op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereiste is miskend en het bewijs niet onbetrouwbaar is geworden, in strijd is met het recht op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd.

De onontvankelijkheid van de strafvordering wegens een niet-remedieerbare schending van het recht op een eerlijk proces doet zich enkel voor wanneer het voeren van een eerlijk proces in alle opzichten objectief onmogelijk is geworden.

Om te bepalen of er sprake is van een openbaar ambt in de zin van artikel 246 Strafwetboek of van een buitenlands openbaar ambtenaar in de zin van artikel 250 Strafwetboek is de feitelijke uitoefening van een openbare functie determinerend en niet de juridische aard van het professioneel statuut.

Het misdrijf van private omkoping vereist het bewijs dat de door omkoping bekomen handeling door de aangestelde werd verricht zonder medeweten en zonder machtiging van de raad van bestuur of de algemene vergadering.

B. Kamer van Inbeschuldigingstelling

KI Luik 16 oktober 2025, <i>JLMB</i> 2026, afl. 29.

Hyperlink:

Trefwoorden: Eerherstel – Wettelijke voorwaarden – Buitenlandse veroordelingen – Bevoegdheid van de Belgische gerechten.

Samenvatting (vertaling door AI): Het is een beginsel dat het eerherstel de maatschappelijke herinschakeling tot doel heeft (GwH 24 april 2014, nr. 70/2014, B.S., p. 47751) en dat het ertoe strekt de veroordeelde, die aan het gerecht heeft voldaan en van wie de re-integratie in de samenleving zonder problemen is verlopen, in staat te stellen na verloop van een bepaalde tijd opnieuw een status te verkrijgen die vrij is van elke stigmatisering die verband houdt met zijn vroegere veroordelingen (concl. advocaat-generaal D. Vandermeersch vóór Cass. 8 december 2010, Pas. 2010/12, p. 3131).

Aangezien het eerherstel geen gunst is die aan de discretionaire beoordeling van de Staat wordt overgelaten, maar een door de wet gewaarborgd recht en door de rechterlijke macht uitgeroepen recht (Fr. Kutý, *Le relèvement judiciaire*, Algemene beginselen van het Belgisch strafrecht, deel IV, Brussel, Larcier, 2017, p. 1142), komt het het hof toe na te gaan of in het voorliggende geval de voorwaarden, strikt omschreven in de artikelen 622 en volgende van het Wetboek van Strafvordering, vervuld zijn en toelaten het verzoek van de verzoeker in te willigen.

De artikelen 622 en 623 van het Wetboek van Strafvordering verbinden het verzoek tot eerherstel aan de voorwaarde dat de veroordeelde de vrijheidsstraffen heeft ondergaan en de geldstraffen heeft betaald, en dat hij bevrijd is van de restituties, de schadevergoedingen en de kosten waartoe hij werd veroordeeld.

Hoewel artikel 99bis van het Strafwetboek bepaalt dat de veroordelingen uitgesproken door de strafgerichten van een andere lidstaat van de Europese Unie in aanmerking worden genomen onder dezelfde voorwaarden als de veroordelingen uitgesproken door de Belgische strafgerichten en dezelfde rechtsgevolgen hebben als die veroordelingen, geldt als beginsel dat de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering werden ontworpen volgens het territorialiteitsbeginsel van de strafwet en dat bijgevolg de Belgische gerechten geenszins bevoegd zijn om een buitenlandse veroordeling haar gevolgen te ontnemen (zie Fr. Kutý, Algemene beginselen van het Belgisch strafrecht, deel IV, De straf, p. 1146, nr. 3814).

Hieruit volgt dat het aan de verzoeker toegekende eerherstel uitsluitend betrekking zal hebben op de veroordelingen die te zijnen laste door Belgische gerechten werden uitgesproken.

KI Luik 22 april 2026, <i>JLMB</i> 2026, afl. 25.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Strafprocedure – Gerechtelijk opsporingsonderzoek en gerechtelijk onderzoek – Digitaal dossier – Draagwijdte – Juridisch niet-bestaan.

2. Strafprocedure – Gerechtelijk opsporingsonderzoek en gerechtelijk onderzoek – Gedigitaliseerd dossier – Scanning van het papieren dossier – Ontbreken van authenticatiegaranties.

Samenvatting (vertaling door AI): 1. Het digitaal dossier in de zin van artikel 568 van het Wetboek van Strafvordering, samengesteld uit stukken die in volledig gedematerialiseerde vorm zijn opgesteld en derhalve elektronisch zijn ondertekend, bestaat niet bij ontstentenis van de aanneming van een koninklijk besluit dat de veiligheidsmaatregelen en de minimale technische normen vaststelt waaraan de informaticasystemen moeten voldoen die bestemd zijn om de wettelijk vereiste verrichtingen en verwerkingen uit te voeren.

2. De registratie op het internetportaal « IRISNext - JustScan » van een dossier door middel van de digitalisering ervan vormt slechts een kopie van het « papieren » dossier en kan niet gelden als de registratie van het digitaal dossier in de zin van artikel 568, § 7, van het Wetboek van Strafvordering. Het huidige scansysteem biedt niet de authenticatiegaranties die van een strafdossier worden verwacht, bij gebrek aan de systematische tussenkomst en controle van de griffier, aangezien deze taak grotendeels wordt verricht door administratieve medewerkers die werkzaam zijn in een « scanpool ». Bijgevolg heeft de eenvoudige kopie van stukken van een strafdossier, gerealiseerd via het scanproces met het

oog op het online toegankelijk maken ervan, niet tot gevolg dat deze stukken originele of authentieke stukken worden.

C. Burgerlijke kamers en kortgeding

Gent 18 september 2025, *JT* 2026, afl. 25.

Hyperlink:

Trefwoorden: Artificiële intelligentie – Conclusies – Onjuiste of niet-bestaande rechtspraak, rechtsleer en wetgeving – Onaanvaardbaar gedrag – Gevolgen.

Samenvatting (vertaling door AI): Indien het gebruik van artificiële intelligentie een belangrijke meerwaarde kan vormen voor de juridische praktijk, is het onbezonnen en ongecontroleerde gebruik ervan bij het opstellen van conclusies onaanvaardbaar. Een dergelijke werkwijze veroorzaakt immers een aanzienlijk tijdverlies, zowel voor de hoven en rechtbanken als voor de andere advocaten, hetgeen gepaard gaat met een maatschappelijk niet te verantwoorden kost, en dit in een context waarin de middelen en de beschikbare capaciteit binnen justitie beperkt zijn.

De rechter dient geen rekening te houden met fictieve of onvindbare rechtsbronnen die door een procespartij worden aangevoerd.

Antwerpen 4 december 2025, *JT* 2026, afl. 25.

Hyperlink:

Trefwoorden: Artificiële intelligentie – Procedurestukken – Verzonnen rechtsbronnen – Sancties – Schadevergoeding wegens tergend en roekeloos hoger beroep – Burgerlijke geldboete – Maximale rechtsplegingsvergoeding (neen).

Samenvatting (vertaling door AI): Een onsamenhangende argumentatie, verstoken van enige relevantie en grotendeels vreemd aan het voorwerp van het geschil, die bovendien wordt gestaafd met niet-bestaande rechtspraak en louter fictieve rechtsbronnen, en die berust op uiteenzettingen die kennelijk werden opgesteld met behulp van een « chatbot » die werkt met generatieve artificiële intelligentie, kan niet worden aanvaard bij het voeren van een gerechtelijke procedure.

De proceshouding van de appellanten in tientallen procedures, waaronder de onderhavige, blijkt kennelijk die te zijn van procedurebeluste partijen die herhaaldelijk en te kwader trouw vorderingen instellen waarbij zij de grenzen overschrijden van de normale uitoefening van hun rechten door een voorzichtig en redelijk persoon, terwijl zij weten dat deze kennelijk niet kunnen worden ingewilligd; dit rechtvaardigt de toekenning van een schadevergoeding wegens tergend en roekeloos hoger beroep.

Met artikel 780bis van het Gerechtelijk Wetboek heeft de wetgever de rechter willen toelaten een kennelijk misbruik van het hoger beroep te sanctioneren, voor zover dit afbreuk doet aan de goede werking van justitie in het algemeen, ongeacht of de geïntimeerde al dan niet een vordering tot schadevergoeding wegens tergend en roekeloos hoger beroep heeft ingesteld. De rechter kan de appellanten veroordelen tot een burgerlijke geldboete wanneer hun hoger beroep blijkt geeft van een zowel roekeloos als schadelijk overmatig gebruik van de schaarse hulpbron die justitie vormt en zij wisten, of minstens moesten weten, dat de uitkomst van het geschil noodzakelijkerwijze voor hen ongunstig zou zijn.

De abusieve houding van de appellanten rechtvaardigt evenwel geen maximale rechtsplegingsvergoeding, aangezien dit zou neerkomen op een dubbele vergoeding naast de schadevergoeding wegens tergend en roekeloos hoger beroep.

2.8. Rechtbanken van eerste aanleg

A. Correctionele kamers

- Nihil

B. Raadkamer

- Nihil

C. Burgerlijke kamers en voorzitter in kortgeding

- Nihil

2.9. Hoven van Assisen

- Nihil

2.10. Buitenlandse rechtspraak

- Nihil

3. Rechtsleer

3.1. Overzichten van rechtsleer

- Nihil

3.2. Boeken

A. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht

- DERUYCK, F., VAN LANDEGHEM, Y., *Overzicht van het Belgisch strafprocesrecht 2026*, Brugge, Die Keure, 2026, 418 p.
- VERSTRAETEN, R., VERBRUGGEN, F., CAREEL, S., *Inleiding tot het Belgische strafrecht en strafprocesrecht (derde editie)*, Louvain-la_Neuve, Larcier – Intersentia, 2026, 864 p.

B. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht in de bibliotheek

- Nihil

3.3. Bijdragen in boeken of tijdschriften (inclusief noten)

A. Bijdragen i.v.m. internationaal en Europees strafrecht en strafprocesrecht

- VAN DEN WYNGAERT, C., “Het Oekraïne-tribunaal: goede bedoelingen, verkeerde weg”, *Juristenkrant* 2026, afl. 534, 11.

B. Bijdragen i.v.m. algemeen strafrecht

- BEERNAERT, M.-A., BONNEURE, M., « Entrée en vigueur du nouveau Code pénal et droit transitoire. Comment s’y retrouver », *RDP* 2026, afl. 7/8, p. 752-788.
- CLAES, A., “Geslaagde fiscale facelift? Over de implementatie van het nieuwe Strafwetboek in (een deel van) het bijzonder fiscaal strafrecht”, *T.Strafr.* 2026, afl. 4, 262-275.
- DECAIGNY, T., “Het uitstel van de tenuitvoerlegging als rechtsherstel bij de overschrijding van de redelijke termijn”, *T.Strafr.* 2026, afl. 4, 306-307. (noot bij Cass. 14 april 2026 (P.26.0105.N))
- JADOUL, M., « Désobéissance civile écologique et liberté d'expression : la Cour constitutionnelle invite à la retenue dans l'usage de la voie pénale », *J.T.* 2026, afl. 27, n° 7075, p. 521-523.
- KUTY, F., « Le nouveau code pénal : prêt pour demain ? », *J.L.M.B.* 2026, afl. 25, p. 1105-1106
- VERDICKT, M., “Schuldinzicht en spijt: in het verlengde van de persoon of de verdedigingsstrategie van de beklaagde of beschuldigde?”, *N.C.* 2026, afl. 4, p. 293-305. (noot bij Cass. 27 januari 2026 (P.25.1524.N))

C. Bijdragen i.v.m. bijzonder strafrecht

- BASTYNS, O., « La notion de pénétration sexuelle », *J.L.M.B.* 2026, afl. 25, p. 1086-1089. (noot bij Cass. 11 februari 2026 (P.25.1309.F))
- BORGHS, P., “Discriminatie-, uitings- en haatmisdrijven in het nieuwe Strafwetboek”, *NjW* 2026, afl. 545, 506-534.
- SAEN, B., “Mensenrechtelijke grenzen aan de beoordeling van het moreel bestanddeel”, *N.C.* 2026, afl. 4, p. 277-279. (noot bij EHRM 5 mei 2026 (Yasak t. Turkije))
- VAN TICHELT, F., ROYER, S., “Zoeken naar digitale communicatie achter tralies”, *T.Strafr.* 2026, afl. 4, 239-261.

D. Bijdragen i.v.m. strafprocesrecht

- BEKAERT, P., “Afwijzing Europees aanhoudingsbevel wegens detentieomstandigheden leidt niet meer tot straffeloosheid”, *Juristenkrant* 2026, afl. 534, 5. (noot bij HvJ, Arrest 4 juni 2026, gevoegde zaken C-722/23 en CX-91/24 Rugu en Auxcroix)
- DAENINCK, P., “De bevoegdheid van de KI na een beslissing tot elektronisch toezicht van de onderzoeksrechter”, *T.Strafr.* 2026, afl. 4, 295-297. (noot bij Cass. 3 maart 2026 (P.26.0243.N))
- DE METS, J., “Cassatie: rechter moet cumulatief effect detentieomstandigheden nagaan”, *Juristenkrant* 2026, afl. 533, 9. (noot bij Cass. 18 augustus 2026, (26/CAS/0495/3))
- NEVEU, S., « Mandat d'arrêt européen et remise différée : précisions quant à la privation de liberté de la personne concernée au terme du report de la remise », *J.T.* 2026, afl. 30, n° 7078, p. 582-586. (noot bij Cass. 03/02/2026 (P.26.0129.N))
- VAN GAEVER, J., “De weigering van overlevering met overname van de buitenlandse straf is niet mogelijk zonder het akkoord van de staat van veroordeling”, *T.Strafr.* 2026, afl. 4, 277-281. (noot bij HvJ (Grote Kamer) 4 september 2025 (nr. C-305/22))

E. Gemengde of andere bijdragen

- DEJEMEPPE, B., « Derrière le rideau : la dignité à l'épreuve des conditions de détention », *J.T.* 2026, afl. 30, n° 7078, p. 579-580.
- VANCOILLIE, O., “De (on)zekere toekomst van de snelrechtprocedure met vrijheidsberoving”, *N.C.* 2026, afl. 4, p. 251-270.

F. Strafrecht in het buitenland

- Nihil

3.4. Belangrijke evoluties in andere rechtstakken of belangrijke artikelen over het recht

- Nihil

3.5. Varia

- DE NAUW, A., “Uitstel inwerkingtreding strafwetboek: een begrijpelijke keuze, met aandachtspunt voor de toekomst”, *Juristenkrant* 2026, afl. 533, 14.
- DE WIT, J., “Chris Van den Wyngaert, Catherine Van de Heyning en Philip Traest over het nieuwe strafwetboek. 'De hervorming is niet cosmetisch, maar evenmin een revolutie' [Interview met Chris Van den Wyngaert, Catherine Van de Heyning en Philip Traest]”, *Juristenkrant* 2026, afl. 533, 10-11.
- DEJEMEPPE, B., « Justice et IA : une enquête critique », *J.T.* 2026, afl. 25, n° 7073, p. 481.
- HADERMANN, E., “Slachtofferzorg aan minderjarigen in Vlaanderen: praktijken en verbeterpunten”, *TJK* 2026, afl. 3, 277-298.
- MOULART, R., « J'Allucine ! – Premiers retentissements judiciaires de l'usage de l'intelligence artificielle dans les écrits de procédure », *J.T.* 2026, afl. 25, n° 7073, p. 470-472.
- THIRIAR, P., “Rechters en AI: tussen onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid”, *Juristenkrant* 2026, afl. 532, 12.